

Consiliul Raional Anenii Noi
Secția cultură, turism, tineret și sport
Biblioteca Publică Raională

RAPORT ANALITIC ANUAL 2025

privind activitatea rețelei de biblioteci publice din
raionul Anenii Noi

Anenii Noi
2026

CONSILIUL RAIONAL ANENII NOI
SECȚIA, CULTURĂ, TURISM, TINERET ȘI SPORT
BIBLIOTECA PUBLICĂ RAIONALĂ ANENII NOI

Coordonat:

Vicepreședinta raionului Anenii Noi

Ina PAȘCAN _____

Coordonat:

Șefa Secției cultură, turism, tineret și sport

Ana MUNTEANU _____

Aprob:

Președintele raionului Anenii Noi

Alexandru MOISEI _____

_____ **2026**

BIBLIOTECILE PUBLICE
DIN RAIONUL ANENII NOI
ÎN ANUL 2025

Raport analitic anual

Coordonator: Parascovia CODREANU, *directoare interimară BPR Anenii Noi, categoria I de calificare*

Elaborat: Tatiana LAPICUS, *specialistă principală*

Daniela ANDRIUȚA, *bibliotecară principală*

Oxana GHEREG, *bibliografă*

Raportul textual a fost discutat și promovat spre aprobare în cadrul ședinței din 19 ianuarie 2026 a Consiliului de Administrație, proces verbal nr.1.

Publicație cu statut de manuscris.

Raport © 2026 by Biblioteca Publică Raională Anenii Noi is licensed under CC BY-NC 4.0. To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

CUPRINS:

Lista abrevierilor și acronimelor	5
Introducere	6
1. Misiunea, viziunea și valorile bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi. Obiectivele anului profesional	7
2. Evenimentele anului profesional 2025	10
3. Context organizațional	12
3.1. Componenta documentară a bibliotecilor publice	12
3.2. Biblioteci publice. Date generale	13
3.3. Proiecte	13
3.4. Parteneriate și colaborări.....	18
3.5. Voluntariat	19
3.6. Implicații profesionale	19
3.7. Instrumente de comunicare instituționale	20
3.8. Mențiuni	21
4. Achiziții. Dezvoltarea și prelucrarea colecțiilor. Resurse informaționale	21
4.1. Achiziții de documente	22
4.2. Colecțiile bibliotecilor	28
4.3. Accesul la raft	28
4.4. Activitatea informațională și bibliografică	28
5. Servicii de bibliotecă și utilizarea lor.....	31
5.1. Servicii de bază oferite de bibliotecile publice	31
5.2. Indicatori statistici de utilizare a bibliotecilor publice	32
5.3. Servicii de dezvoltarea a competențelor	33
5.4. Servicii electronice prestate de biblioteci	36
5.5. Servicii în susținerea ODD	39
5.6. Utilizarea bibliotecilor publice	42
5.7. Activități cultural - educative	44
6. Activitatea metodologică. Formare profesională continuă	62

7. Activitatea de cercetare și editorială	66
8. Resurse	71
9. Concluzii. Analiza SWOT. Probleme și orientări de perspectivă.....	73
10. Bibliografie.....	78
11. Anexe:	
Anexa 1. Activitatea BPR Anenii Noi în anul 2025 în cifre.....	80
Anexa 2. Lista bibliotecilor publice din rețeaua teritorială Anenii Noi	81
Anexa 3. Indicatori de performanță a rețelei de biblioteci din raionul Anenii Noi	83
Anexa 4. Achiziții de resurse în anul 2025 și sursele de finanțare	85
Anexa 5. Repartizarea bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi după mărimea colecțiilor, anul 2025	86
Anexa 6. Servicii de bază prestate gratuit de către bibliotecile publice din raionul Anenii Noi	87
Anexa 7. Servicii cu plată prestate de către bibliotecile publice din raionul Anenii Noi	88
Anexa 8. Reuniuni profesionale organizate de Centrul Regional de Formare/BPR Anenii Noi	89
Anexa 9. Participarea personalului bibliotecilor publice la instruirii non-formale în anul 2025	92
Anexa 10. Participarea personalului bibliotecilor publice la reuniuni profesionale științifice și practice	98
Anexa 11. Cercetări ale BPR Anenii Noi în anul 2025. Sinteze analitice	
Anexa 11.1. Sintează analitică a indicatorilor statistici a Bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi pentru anul 2024	100
Anexa 11.2. Raport analitic: „Evaluarea stării și dinamicii colecțiilor din Bibliotecile Publice din r. Anenii Noi: Provocări, tendințe și perspective de dezvoltare”	108
Anexa 11.3. Sintează analitică: „Necesități de formare continuă pentru bibliotecari în rețeaua teritorială de biblioteci publice și biblioteci școlare din r. Anenii Noi ”.....	116
Anexa 12. Lecturi profesionale recomandate	123

LISTA ABREVIERILOR ȘI ACRONIMELOR

1. BPR Anenii Noi - Bibliotecă Publică Raională Anenii Noi
2. BPR Anenii Noi (fil.copii) – Biblioteca Publică raională Anenii Noi (filiala copii)
3. APL – Administrația Publică Locală
4. ABRM – Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova
5. CR Anenii Noi- Consiliul Raional Anenii Noi
6. STRIVE - consorțiu format din BSF, ACTED și Agenția Franceză de Dezvoltare
7. ACTED - Agency for Technical Cooperation and Development (organizația nonguvernamentală internațională care oferă ajutor umanitar și promovează dezvoltarea durabilă)
8. USAID - U.S. Agency for International Development(Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională)
9. IMSP - Instituție Medico-Sanitară Publică
10. IP LT - Instituția Publică Liceul Teoretic
11. BSF - Bibliothèques sans Frontières (Biblioteci fără Frontiere)
12. DRR - Disaster Risk Reduction (Reducerea Riscurilor de Dezastre)
13. DSU - Departamentul Situații de Urgență (România)
14. IGSU - Inspectoratul General Situații de Urgență (Republica Moldova)
15. ISU - Inspectoratul Situații de Urgență (România)
16. BNRM – Biblioteca Națională a Republicii Moldova
17. BNC „Ion Creangă” – Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”
18. BP – Bibliotecă publică
19. DSI – Diseminarea Selectivă a Informației
20. SIBIMOL - Sistemul Integrat al Bibliotecilor Informatizate din Moldova
21. UE – Uniunea Europeană
22. USM – Universitatea de Stat din Moldova
23. CRF - Centrul Regional de Formare Anenii Noi
24. IFLA - Federația Internațională a Asociațiilor de Biblioteci și Bibliotecari
25. ORT – Sistem de raportare online
26. SNB – Sistemul Național de Biblioteci
27. IT – Tehnologii Informaționale

1. MISIUNEA, VIZIUNEA ȘI VALORILE BIBLIOTECILOR PUBLICE DIN RAIONUL ANENII NOI. OBIECTIVELE ANULUI PROFESIONAL

MISIUNEA

Biblioteca Publică Raională Anenii Noi are misiunea de a servi drept punctul central de conectare a cetățenilor la informații valoroase, inițiative guvernamentale, servicii și activități ale ONG-urilor locale și internaționale prin intermediul unui spațiu comunitar vibrant, activ în cadrul căruia beneficiarii pot dobândi cunoștințe și abilități, învăța lucruri noi și petrece timpul liber cu suportul bibliotecarului instruit.

Bibliotecile publice ale raionului Anenii Noi asigură dezvoltarea comunităților prin serviciile și programele oferite răspunzând necesităților de informare, lectură, educare, instruire, cercetare, învățare pe tot parcursul vieții și recreere ale utilizatorilor contribuind astfel la sporirea eficacității activității desfășurate în concordanță cu strategiile și programele din domeniu la nivel local și național.

VIZIUNEA

Bibliotecile publice din raionul Anenii Noi - instituții publice indispensabile fiecărui cetățean – pentru cunoaștere, lectură, dezvoltare, incluziune, capabile să întărească prin serviciile și activitățile sale, sentimentul de apartenență comunitară și să susțină diversitatea culturală a comunității în colaborare cu partenerii și susținătorii bibliotecilor.

Din perspectiva centrului biblioteconomic teritorial - Biblioteca Publică Raională - consolidarea comunității bibliotecare din raionul Anenii Noi, pentru un impact pozitiv asupra dezvoltării potențialului profesional și capacității instituționale a bibliotecilor.

VALORILE PRIORITARE:

- ✓ Instituții infodocumentare active și eficiente;
- ✓ Libertatea intelectuală și accesul la cunoaștere pentru toți;
- ✓ Tratarea tuturor cu demnitate, respect, politețe și înțelegere;
- ✓ Accesibilitatea și diversitatea;
- ✓ Profesionalism și interes;
- ✓ Încrederea utilizatorilor;
- ✓ Furnizarea de servicii de calitate, fără părtinire;
- ✓ Formarea și întreținerea spiritului comunitar;
- ✓ Modernizare;
- ✓ Încurajarea inovării și dezvoltării instituționale, personale și comunitare;
- ✓ Colaborare și parteneriate;
- ✓ Recunoașterea și evaluarea contribuțiilor voluntarilor.

ANUL 2025 – IMPLICAREA BIBLIOTECILOR ÎN TRANSFORMAREA DIGITALĂ: OPORTUNITĂȚI ȘI PROVOCĂRI

OBIECTIVELE ANULUI PROFESIONAL

Pe parcursul anului 2025 s-a acordat prioritate următoarelor obiective:

Obiectivul 1. Sporirea imaginii bibliotecii și a bibliotecarului în comunitate

- ✓ Diversificarea ofertelor bibliotecilor pentru diferite categorii de populație prin realizarea performantă a tuturor activităților tradiționale recomandate de Ministerul Culturii și de Secția cultură, turism, tineret și sport Anenii Noi pentru anul 2025;
- ✓ Furnizarea programelor culturale și educative extensive de către bibliotecile publice: (Ziua Națională a Lecturii, PNLC, Campania „Să citim împreună!”, Zilele Creangă, Săptămâna Cărții și Lecturii);
- ✓ Inițierea concursurilor raionale cu participarea utilizatorilor: „Miss Smărăndița”, „Eroul preferat din opera lui Ion Creangă”; „Mister Guguță”; „O poveste de un cot scrisă de un piticot”; „La izvoarele înțelepciunii”;
- ✓ Extinderea și diversificarea activităților de prezentare a colecțiilor și serviciilor de bibliotecă drept formă de promovare intensivă a imaginii Bibliotecilor în instituții educative preșcolare, școli, licee.

Obiectivul 2: Inovație, sustenabilitate și reziliență

- ✓ Implicarea bibliotecilor în promovarea și utilizarea serviciilor electronice „e-Guvernare”;
- ✓ Sporirea imaginii bibliotecilor publice prin promovarea Agendei ONU privind realizarea ODD 2030;
- ✓ Dezvoltarea parteneriatelor în vederea promovării dezvoltării durabile, promovării unui comportament ecologic al utilizatorilor;
- ✓ Diversificarea serviciilor prin participarea la diverse proiecte naționale, internaționale pentru un viitor sustenabil și resilient a populației cu implicarea bibliotecilor;
- ✓ Diseminarea celor mai bune practici privind serviciile de dezvoltare durabilă și reziliență comunitară.

Obiectivul 3. Reașezarea activității bibliotecii și a proceselor funcționale în conformitate cu cadru legislativ și de reglementare

- ✓ Elaborarea componentei documentare a bibliotecilor ca fundament al managementului de calitate;
- ✓ Îmbunătățirea competențelor profesionale și deontologice – factor de sporire a autorității bibliotecarului în comunitate;
- ✓ Îmbunătățirea competențelor de comunicare și negociere cu partenerii .

Obiectivul 4. Formare profesională continuă în era digitală

- ✓ Formarea și perfecționarea continuă a personalului de specialitate din biblioteci prin programe care să asigure dobândirea cunoștințelor și a competențelor necesare utilizării tehnologiilor moderne și specializarea pe tipuri de activități biblioteconomice;
- ✓ Familiarizarea bibliotecarilor cu sistemele de inteligență artificială;
- ✓ Dezvoltarea oportunităților pentru rețele și învățare față în față;
- ✓ Sprijinirea și promovarea mentalității active în profesie (campanii, informații, promovarea liderilor în profesie, bunilor colegi).

Obiectivul 5. Promovarea valorilor europene- amplificarea poziției Bibliotecilor publice ca actori cheie și facilitatori ai cunoașterii modelului social european

- ✓ Promovarea valorilor europene prin activități de informare și instruire în vederea cunoașterii modelului social European;
- ✓ Cooperarea inter-bibliotecară în crearea conținutului digital local, încurajarea schimbul de publicații, obiecte de interes artistic și științific;
- ✓ Promovarea practicilor durabile din Uniunea Europeană;
- ✓ Promovarea diversității culturale și lingvistice de către instituțiile info-documentare;
- ✓ Dezvoltarea serviciilor de informare europeană, accesul la resurse digitale europene.

Obiectivul 6. Aprofundarea rolului bibliotecilor publice de creator și promotor al patrimoniului cultural

- ✓ Identificarea, generarea, stocarea și comunicarea informației despre comunitate/ localitate, despre personalitățile locale;
- ✓ Digitalizarea documentelor de patrimoniu, crearea arhivelor digitale cu implicarea membrilor comunității;
- ✓ Elaborarea publicațiilor tipărite / online în scopul cunoașterii comunității/ localității: calendare/ albume cu imagini de promovare a florei și faunei din localitate; materiale promoționale ale obiceiurilor și tradițiilor locale; promovarea specialiștilor din diverse domenii/ publicarea istoriilor de succes etc;
- ✓ Inițiere, coordonare, participare în proiecte comunitare: colaborări/ parteneriate cu casele de cultură, muzeele locale, agenții economici, instituții de învățământ, administrația publică locală; prezentări pe blog/ pagina FB a bibliotecii, primăriei referitor la activitățile preconizate/ realizate în cadrul proiectelor de dezvoltare comunitară, promovare date de impact, istorii de succes etc.

2. EVENIMENTELE ANULUI 2025

2.1. Top 5 evenimente profesionale organizate de Biblioteca Publică Raională Anenii Noi în 2025

01

Concursul raional de intelență și creativitate pentru fete „Miss Smărăndița”

organizat în contextul „Zilelor Creangă”

03

Concursul național de lectură „La izvoarele înțelepciunii”, ed. XXXV-a (etapa raională)

consacrat vieții și creației scriitorului
Aureliu Busuioc

02

Concursul raional de intelență și creativitate pentru băieți „Mister Guguța”

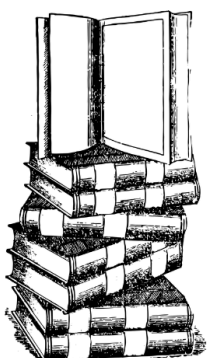
organizat în cadrul „Săptămânii Cărții și
Lecturii pentru Copii”

04

Conferința zonală-2025 „Centru 1 - Anenii Noi”

Reuniune profesională anuală organizată
de Biblioteca Națională a Republicii
Moldova în scopul consolidării SNB.

*„Evenimentele mari
nu sunt doar despre
ce se întâmplă, ci
despre legăturile pe
care le creează și
poveștile pe care le
spun oamenii după
ce pleacă”*

05

Campania „Să citim împreună!”, ed. XIV-a

Întâlnirea cu scriitorul Sergiu Afanasie, autorul
cărții „Toto”.

2.2. Activități de amploare în care s-au implicat bibliotecile publice din raionul Anenii Noi pe parcursul anului 2025:

Anul 2025- Anul Mihai Eminescu, declarat de Ministerul Culturii (pe parcursul anului)

Ziua Națională a Culturii (15 ianuarie)

Săptămâna Comemorării Victimelor Holocaustului (ianuarie)

Campania Națională „Citim cu voce tare împreună” (februarie)

Ziua Națională a Lecturii (14 februarie)

Concursul raional „Bine ai venit în prag, Mărțișorul nostru drag!” (martie)

Săptămâna Zilele Creangă (1-7 martie)

Săptămâna Cărții și Lecturii pentru Copii (1-7 aprilie)

Campania Națională de Promovare a Lecturii „Să citim împreună!” (februarie-noiembrie)

Programul Național *LecturaCentral* – 2025 (februarie- octombrie)

Ziua Memoriei (martie)

Comemorarea Victimelor Foametei organizate (aprilie)

Ziua Drapelului de Stat a Republicii Moldova (27 aprilie)

Ziua Europei (9 mai)

Concursul Național de Lectură „La izvoarele înțelepciunii”, ediția XXXV-a (aprilie-mai)

Ziua Comemorării lui Ștefan cel Mare și Sfânt (2 iulie)

Ziua Comemorării Victimelor deportărilor staliniste (iulie)

Zilele Diasporei (august)

Sărbătorile Naționale „Ziua Independenței Republicii Moldova ” și „Ziua Limbii Române” (august)

Anul 2025 a fost unul prolific pentru bibliotecile publice din raionul Anenii Noi, marcat de numeroase evenimente culturale, proiecte educaționale și inițiative comunitare. 12 biblioteci publice din cadrul Proiectului STRIVE au beneficiat de: renovarea mobilierul, dotarea cu tehnologii de ultimă generație, achiziții de materiale didactice și consumabile, achiziții de resurse informaționale, instruire profesională, vizită de studiu la 6 biblioteci din România, contribuind

astfel la îmbunătățirea capacității bibliotecilor de a se pregăti și de a răspunde eficient la situații de urgență, sporind siguranța comunității.

Bibliotecile publice au continuat să fie un pilon important al dezvoltării culturale și educaționale a comunității din raionul Anenii Noi, adaptându-se permanent la nevoile utilizatorilor săi și contribuind activ la îmbunătățirea calității vieții în comunitate, reprezentând un spațiu al cunoașterii, al informării și al dialogului intelectual..

Activitatea Bibliotecii Publice Raionale Anenii Noi pentru anul 2025 în cifre este prezentată în *Anexa I* a prezentului Raport.

3. CONTEXT ORGANIZAȚIONAL AL REȚELEI DE BIBLIOTECI PUBLICE DIN RAIONUL ANENII NOI

3.1. Componenta documentară a bibliotecilor publice

Pe parcursul anului bibliotecile publice din rețea au lucrat asupra efectuării modificărilor asupra documentelor directive de organizare:

1. Regulament de organizare și funcționare a bibliotecii publice (*BPR Anenii Noi, BP Șerpeni, BP Varnița*);
2. Regulamentul privind serviciile prestate de biblioteca publică (*BP Șerpeni*);
3. Regulament intern de activitate a bibliotecii publice (*BP Cobusca Nouă*);
4. Procese verbale de casare a resurselor bibliotecii (*BP Chetrosu*);
5. Acte de scoatere din evidența contabilă a materialelor bibliotecii (*BP Chetrosu*);
6. Elaborarea Portofoliilor pentru Proiectele educaționale ale bibliotecii (*BP Chetrosu, BP Todirești, BP Bulboaca 2, BPR Anenii Noi*);
7. Fișa postului bibliotecarului (*BPR Anenii Noi*);
8. Semnarea acordurilor de parteneriat (*majoritatea bibliotecilor publice*);
9. Elaborarea programelor de activitate (*toate bibliotecile publice funcționale*);
10. Elaborarea Rapoartelor analitice de activitate (*toate bibliotecile publice funcționale*);
11. Elaborarea portofoliului serviciilor noi de bibliotecă (*BPR Anenii Noi, BP Varnița, BP Gura Bîcului, BP Geamăna*).

3.2. Biblioteci publice. Date generale

În raionul Anenii Noi rețeaua de biblioteci publice este compusă din 36 biblioteci publice în care lucrează 31 de bibliotecari (în echivalent norme întregi – 29,0). Din numărul total de biblioteci 29 de biblioteci dețin computere, din care conectate la rețeaua internet - 28.

Din totalitatea de biblioteci publice care fac parte din rețeaua teritorială Anenii Noi - 9 instituții necesită reparație capitală.

Lista bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi categorisite după amplasare și starea edificiului este prezentată în *Anexa 2* a prezentului Raport.

Pe parcursul anului 2025 nu au funcționat bibliotecile publice din localitățile: Hîrbovățul Nou, Calfa, Crețoaia, Merenii Noi, Larga, Speia, Zolotievca. În toate cazurile, motivul din care nu funcționează bibliotecile este că primăriile nu doresc să angajeze bibliotecari din variate motive (buget auster, lipsa personalului de specialitate în localități, angajare prin concurs este mai anevoioasă).

3.3. Proiecte

PROIECTUL „REDUCEREA VULNERABILITĂȚII LA RISCURILE DE DEZASTRE ȘI ÎNTĂRIREA REZILIENȚEI SOCIO-ECONOMICE ÎN MOLDOVA” (2023-2025)

Proiectul „Reducerea vulnerabilității la riscurile de dezastre și întărirea rezilienței socio-economice în Moldova”

În anul luna martie 2025 a fost încheiat Proiectul STRIVE – un proiect de amploare pentru 10 biblioteci publice din raionul Anenii Noi. Început încă în anul 2023, timp de 24 de luni, **Proiectul „Reducerea vulnerabilității la**

riscurile de dezastre și întărirea rezilienței socio-economice în Moldova”, implementat de consorțiul STRIVE: ACTED, IMPACT și BSF, și-a propus să consolideze reziliența comunităților față de eventuale dezastre naturale (incendii, alunecări de teren, inundații etc.) și cauzate de om (discriminare, violență, inechitate socială etc.) din raionul Anenii Noi. Prin activitățile realizate, proiectul a contribuit la creșterea capacității societății de a preveni și a minimiza impactul potențialelor dezastre naturale și

umane. Libraries without Borders / Bibliotheque sans Frontieres (BSF) în parteneriat cu Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM) în cadrul proiectului „Reducerea vulnerabilității la riscurile de dezastre și consolidarea rezilienței socio-economice în Moldova”, a selectat 10 biblioteci publice din raionul Anenii Noi beneficiare de echipament și resurse informaționale pentru stimularea coeziunii sociale la nivel local.

Figura 1. Harta Hub-urilor de Reziliență din Anenii Noi

HUB – urile rezilienței au devenit medii sigure și incluzive de informare, educație non-formală și dezvoltare personală pentru membrii comunității, oferind resurse informaționale și învățare pe tot parcursul vieții prin activități de informare și comunicare.

La finalul Proiectului Bibliotecile publice: BPR Anenii Noi, BP Floreni, BP Bulboaca 2, BP Geamăna, BP Cobusca Veche, BP Gura Bîcului, BP Șerpeni, BP Puhăceni, BP Varnița, BP Hirbovăț au fost dotate cu mobilier, resurse informaționale, tehnologii informaționale și jocuri, iar bibliotecarii au beneficiat de instruirii de organizare a activităților care se vor desfășura în acest spațiu.

Implicarea bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi în Proiectul STRIVE a sporit vizibilitatea bibliotecilor, integrarea substanțială a acestor instituții în comunitate, transformarea lor în locuri de conectare și relaționare comunitară.

La 22 ianuarie 2025 în raionul Anenii Noi a fost organizată vizita de prezentare a realizărilor de impact ale beneficiarilor Proiectului STRIVE, bibliotecile partenere demonstrând o pregătire excepțională în implementarea inițiativelor DRR. În cadrul vizitei au avut loc întâlniri cu comunitățile din Varnița, Gura Bîcului, Puhăceni și Anenii Noi.

În perioada 10-14 februarie 2025 reprezentanții bibliotecilor partenere STRIVE au efectuat o vizită de studiu în România, care a avut drept obiective:

- Îmbunătățirea capacității bibliotecilor în pregătirea pentru dezastre și răspuns la situații de urgență;
- Explorarea implicării bibliotecilor în campaniile DSU, cu informații din simulările de instruire DSU în colaborare cu bibliotecile publice;
- Vizitarea unei biblioteci care a participat la Campania Centrului de Instruire DSU pentru a dobândi cunoștințe practice despre facilități de simulare a situațiilor de urgență, precum cutremure și incendii;
- Participarea la un exercițiu practice axat pe protocoale pentru cutremure, inclusive măsuri preventive adaptate bibliotecilor;
- Învățarea de la reprezentanții ISU și bibliotecari despre strategii de informare și pregătire a comunităților pentru situații de criză;
- Dezvoltarea de competențe pentru organizarea resurselor informaționale în biblioteci, inclusive crearea de material educative privind siguranța și stabilirea de proceduri de siguranță aplicabile.

Evenimentul festiv de închidere a Proiectului STRIVE a avut loc la 25 februarie 2025 în Sala Mare a Consiliului Raional Anenii Noi și a întrunit finanțatorii acestui proiect, cât și bibliotecarii care s-au implicat în activitățile Proiectului.

Inițiativa „Challenge DRR”, în cadrul Proiectului STRIVE

BP Chirca și BP Bulboaca nr.1 au desfășurat în localități câte 5 activități de informare și educare a populației cu privire la măsurile de siguranță și la comportamentul adecvat în situații de urgență. În cadrul acestei inițiative bibliotecarii participanți și-au dezvoltat competențele în utilizarea și accesarea paginii Web a ABRM (HUB-ul de reziliență) și a aplicației Kajou pentru resurse informaționale valoroase. Bibliotecile implicate în cadrul acestei inițiative au beneficiat de echipamente TIC și au făcut parte a delegației în cadrul Vizitei de studiu în România.

În calitate de mentori ai bibliotecarelor participante au fost colegele noastre din rețeaua teritorială: dna Svetlana Palii (BP Gura Bîcului) și dna Angela Miron (BP Bulboaca nr.2).

Proiectul „Cărți în limba română pentru bibliotecile din Republica Moldova” - proiect cultural, cu scopul de a afirma și dezvolta identitatea etnică, culturală și lingvistică românească, dar și de a contribui la formarea noii generații în Republica Moldova. Cărțile din cadrul Proiectului au fost achiziționate de Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova (DRRM), din cadrul Guvernului României, pentru reînnoirea stocului de carte. În cadrul acestui proiect bibliotecile publice din rețea beneficiază de donații de carte: BP Șerpeni, BP Floreni, BP Puhăceni, BP Delacău, BP Bulboaca nr.1, BP Bulboaca nr.2, BP Cobusca Veche, BP Geamăna, BP Ciobanovca, BP Gura Bîcului.

Proiectul „Siguranța Comunitară”- proiect inițiat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, în cadrul căruia în localitățile Geamăna și Varnița s-au constituit Consilii de Siguranță Comunitară care s-au concentrat pe identificarea și soluționarea problemelor reale cu care se confruntă locuitorii, în beneficiul direct al comunităților. În activitatea acestor consilii s-au implicat și bibliotecile publice contribuind direct la crearea unui mediu mai sigur, mai organizat și mai prietenos pentru cetățeni, răspunzând în mod concret nevoilor și preocupărilor lor.

BP Varnița și BP Geamăna au desfășurat campanii de informare pentru responsabilizarea rutieră și sesiuni cu posesorii de motociclete, contribuind efectiv la îmbunătățirea siguranței comunitare.

Proiectul „Femeia în verde”- implicarea BP Telița a rezultat în constituirea unui „HUB-informațional al rezilienței” în cadrul bibliotecii și dotarea cu echipamente TIC.

Proiectul Internațional „Punguța cu două cărți”, implementat de Asociația OvidiuRO și susținut de Kaufland România. BP Chirca a beneficiat de 5 punguțe cu două cărți, distribuite ulterior împreună cu asistentul social din localitate familiilor vulnerabile, încurajând astfel lectura în primii ani de viață.

Proiectul „Citește-mi 100 de povești” - Program Național de lectură interactivă inițiat de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova în scop de promovare a valorilor spirituale prin intermediul lecturii basmelor, poveștilor, povestirilor, contribuind la consolidarea culturii lecturii încă din primii ani de viață.

BP Țințăreni și BP Maximovca s-au alăturat acestei inițiative desfășurând activități de lectură în grădinițele de copii din localități.

Proiectul „Societate civilă rezilientă pentru integrare europeană”, implementat de Centrul CONTACT, cu sprijinul financiar al Fundației Soros Moldova- BP Gura Bîcului având rol de partener comunitar și facilitator al dialogului civic a sprijinit inițiativele comunitare orientate spre educație civică, coeziune socială și consolidare a identității comunitare.

Programul Național „Acces la Cultură” - inițiat de Guvernul Republicii Moldova în sprijinul dezvoltării culturii la nivel local, în special în regiunile rurale și în comunitățile cu acces redus la activități culturale. Programul național „Acces la cultură” a promovat diversitatea culturală, a încurajat participarea cetățenilor la viața culturală și a contribui la integrarea valorilor naționale în spațiul european.

BP Varnița s-a alăturat acestei inițiative desfășurând în comunitate pe parcursul anului 2025 un șir de activități culturale în cadrul Proiectului „Din sat spre Europa: Povești, tradiții și identitate culturală”.

Concursul pentru bibliotecari „Biblio-R.A.F.T. electoral” – proiect educațional destinat informării și educației civice a utilizatorilor bibliotecii, organizat de Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral (CICDE). În anul 2025 s-a desfășurat cea de-a IV-a ediție a competiției, dedicată promovării ideilor creative și originale în domeniul educației civice și electorale.

BP Chirca în ediția din acest an a desfășurat diverse activități de educație civică și electorală în localitate sporind importanța bibliotecii în comunitate, fiind răsplătită de către organizatori cu premii.

Proiectul de educație civică „Fii informat”, ediția a IV-a - organizat de BP Chirca, derulat în perioada electorală în scopul sprijinirii formării unor competențe solide de accesare, evaluare și utilizare critică a informațiilor din domeniul electoral, contribuind totodată la aprofundarea educației civice ca fundament al participării responsabile în viața democratică.

Proiectul social „Speranța cu chip de om”, inițiat de APL Floreni și biserica „Acoperământul Maicii Domnului” din Floreni și desfășurat anual în cadrul Programului „Tinerii pentru Hristos”. Proiectul prevede asigurarea beneficiarilor cu pachete sociale care conțin produse alimentare și de igienă. BP Floreni s-a alăturat acestui proiect social comunitar organizând împreună cu partenerii Proiectului activitatea de totalizare și recunoaștere a contribuției voluntarilor activitatea cu genericul „Șezătoare din străbuni — o zi plină de emoție, tradiții și voie bună!”

Programul educațional „LibrariumPro” - inițiat de Biblioteca Publică Raională Anenii Noi în scopul dezvoltării competențelor profesionale specifice.

„LibrariumPro” este un program de perfecționare continuă conceput ca un spațiu de învățare activă pentru bibliotecarii din rețea. Acesta vizează consolidarea fundamentelor biblioteconomice, dar și explorarea noilor tendințe în managementul colecțiilor și al serviciilor de bibliotecă. Programul pune accent pe transformarea bibliotecarului din custode de carte într-un facilitator de comunitate, capabil să implementeze servicii inovatoare și să răspundă nevoilor actuale ale utilizatorilor. Obiectivele principale ale programului sunt: actualizarea cunoștințelor privind standardele moderne de biblioteconomie; dezvoltarea abilităților de comunicare și relaționare cu publicul; implementarea metodelor creative de promovare a lecturii; schimbul de bune practici între bibliotecile din rețeaua teritorială.

Programul educațional „HUB digital” - inițiat de Biblioteca Publică Raională Anenii Noi în scopul alfabetizării tehnologice și transformare digitală.

„HUB digital” reprezintă o inițiativă strategică dedicată alinierii bibliotecilor publice la cerințele erei informaționale. Programul oferă bibliotecarilor instrumentele necesare pentru a naviga cu încredere în mediul virtual și pentru a integra tehnologia în activitatea zilnică. De la utilizarea platformelor de gestionare a datelor până la crearea de conținut digital și securitate cibernetică, Obiectivele principale ale programului sunt: însușirea instrumentelor digitale pentru organizarea și promovarea activităților (Canva, Social Media, Google Workspace); dezvoltarea competențelor de cercetare online și verificare a informațiilor (media literacy); utilizarea echipamentelor moderne și a aplicațiilor interactive în serviciile de bibliotecă; reducerea decalajului digital în rândul personalului și al beneficiarilor finali.

Proiectul „Un secol de istorie locală în imagini”, proiect de suflet al BP Gura Bîcului

Scopul proiectului fiind colectarea de fotografii vechi de la locuitorii comunității, documentând viața și evenimentele locale de-a lungul unui secol. Fondul digital al proiectului contribuie la constituirea unei moșteniri istorice durabile. BP Gura Bîcului pe parcursul anului 2025 a organizat 2 expoziții speciale care au pus în valoare fotografii și documente rare, aducând împreună generații diferite întărind legăturile dintre trecut, prezent și viitor.

Proiectul educațional „Dor de Eminescu”, dedicat comemorării și celebrării Marelui Poet național- Mihai Eminescu, inițiat de BP Chirca, și-a propus drept scopul de apropierea cititorii de literatura română și de valorile culturale autentice. Proiectul a constat în organizarea unei suite de activități de descoperire și învățare pentru copii: crearea de postere digitale în platforma Canva, postere au reunit poezii scrise de autori români, dedicate lui Mihai Eminescu, evidențiind astfel impactul pe care „Luceafărul poeziei românești” l-a avut asupra generațiilor de scriitori. Proiectul a îmbinat armonios lectura, exprimarea artistică și utilizarea instrumentelor digitale moderne, oferind ocazia copiilor de a-și dezvolta creativitatea, competențele digitale și sensibilitatea culturală.

3.4. Parteneriate și colaborări

Bibliotecile publice din raionul Anenii Noi își întăresc rolul în comunitate prin parteneriate eficiente și explorează oportunitățile de colaborare, implicare în proiecte și acțiuni locale. Colaborarea cu instituțiile locale, raionale, Asociații Obștești (AO) aduc noi utilizatori și extind oferta de servicii, activități cultural – educative, informative. Impactul colaborării dintre biblioteci și parteneri este demonstrată prin implicarea tot mai activă a comunității în activitatea bibliotecilor. Bibliotecile sunt recunoscute ca centre comunitare funcționale care prestează servicii și produse de calitate tuturor cetățenilor. Pentru a spori conștientizarea importanței bibliotecii pentru comunitate, a maximiza impactul și a comunica necesitatea suportului de mai departe, bibliotecile publice au menținut relații pozitive cu factorii de decizie, a încurajat dialogul cu actorii comunitar, donatorii, finanțatorii și au creat parteneriate noi.

Bibliotecile din raion colaborează cu 143 de parteneri, din diverse domenii, din care 13 parteneri sunt internaționali. Printre cei mai importanți parteneri sunt : APL nivelul I, II, instituțiile de învățământ liceal, gimnazial, primar și preșcolar, instituțiile de cultură, Muzeele locale, Asociațiile Obștești, GAL-urile, Centrul de Sănătate, Centrele de Tineret, Școlile de Artă, asistența socială, agenții economici, agenți de presă, oficiul poștal și biserica.

Parteneri internaționali sunt: Asociația BSF (Bibliotheque sans Frontieres) din Franța pentru 10 biblioteci publice din rețea (BP Gura Bîcului, BP Chirca, BP Bulboaca nr. 1, BP Bulboaca nr.2, BP Varnița, BP Floreni, BP Cobusca Veche, BP Puhăceni, BP Hîrbovăț, BP Șerpeni, BP Geamăna, BPR Anenii Noi); Asociația OvidiuRO (BP Chirca), Radio Oldes România și Radio Noise (BP Chirca).

Tabelul 1. Parteneriate ale bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi

Biblioteci publice	2022		2023		2024		2025	
	Național	Internațional	Național	Internațional	Național	Internațional	Național	Internațional
BPR Anenii Noi	6	0	6	0	10	1	10	1
Biblioteci publice	107	1	118	3	130	8	133	13
Total	113	1	124	3	140	9	143	14

3.5. Voluntariat

Misiunea activității de voluntariat în bibliotecile publice este îmbunătățirea serviciilor pentru comunitate. Participarea persoanelor la activitățile de voluntariat se face pe baza egalității de șanse, fără nici un fel de discriminare. Voluntarii bibliotecilor publice au susținut activitatea bibliotecilor prin implicarea în activități culturale și informaționale, ajutor copiilor din clasele primare la pregătirea temelor pentru acasă, în căutarea informațiilor din enciclopedii, dicționare, ghiduri, asistență la instruirea IT, reparația cărților deteriorate. În anul de referință 3 biblioteci publice din raion (BPR Anenii Noi, fil.copii; BP Bulboaca nr.2; BP Chetrosu) și-au schimbat sediile, și în acest context implicarea voluntarilor a fost un element cheie în transferarea colecțiilor de resurse ale bibliotecilor.

Pe parcursul anului de raportare în bibliotecile publice din rețea au fost implicați 113 voluntari, nr. total de ore 765.

Tabelul 2. Voluntariatul în bibliotecile publice din raionul Anenii Noi

Biblioteci publice	2024		2025	
	Nr. voluntari	Nr. ore	Nr. voluntari	Nr. ore
BPR Anenii Noi	3	30	3	30
Biblioteci publice	129	609	110	735
Total	132	639	113	765

3.6. Implicații profesionale

Activitatea bibliotecarilor din rețeaua teritorială în anul de referință a depășit perimetrul instituțional, aceștia afirmându-se ca actori activi ai vieții publice locale. Prezența specialiștilor noștri în grupuri de lucru comunitare, în comisiile electorale și în consiliile locale reflectă gradul înalt de încredere de care se bucură aceștia. Această dublă ipostază — de specialist în informare și de cetățean implicat în procesul decizional — consolidează poziția bibliotecii ca instituție vitală pentru democrația locală și buna guvernare.

Nume, prenume/Instituția	Activitatea
Palii Svetlana/ BP Gura Bîcului	Consilieră raională, Consiliul raional Anenii Noi Prezentarea Strategiei de Dezvoltare Socio-Economică a localității Gura Bîcului
Natalia Cebotarenco/ BP Cobusca Veche	Consilieră raională, Consiliul raional Anenii Noi
Coptileț Tatiana, BP Varnița	Organizarea și prezidarea Audierilor publice APL Varnița Organizarea Aplicației de Protecție Civilă la Varnița
Marina Negru, BP Chirca	Comisia pentru Situații Excepționale în localitate (secretar) Comisia raională de jurizare a concursurilor în cadrul Programului Național <i>Lectura Central</i> (membră)
Angela Miron, BP Bulboaca nr.2	Comisia pentru Situații Excepționale în localitate (secretară)
Rodica Vizin, BP Ciobanovca	Administratoare a AO „Frăția satelor”, Ciobanovca Membră a comisiei de jurizare la concursul „Starturi vesele”
9 bibliotecare / Biblioteci publice	Diverse funcții în cadrul Birourilor electoral ale Secțiilor de votare din raion (Președinte, secretară, membru)

Această implicare multifuncțională subliniază nevoia continuă de formare în domenii precum legislația locală, comunicarea publică și managementul proiectelor, aspecte care sunt susținute prin programele educaționale și metodice ale Bibliotecii Publice Raionale Anenii Noi (ex „LibrariumPro”).

3.7. Instrumente de comunicare instituționale

Cele mai populare instrumente / mijloace de comunicare online, folosite de bibliotecile publice din raionul Anenii Noi sunt: Blogul – pentru informare (Centrul Regional de Formare a BPR Anenii Noi, Biblioteca Publică Chirca); Gmail – pentru e-mail; Rețele sociale (Facebook) – pentru socializare; Comunicare video (videoconferințe ș. a.), Youtube, Zoom, Google Meet.

Tabelul 3. Instrumente de comunicare a bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi

Denumire/ Mod de acces	Prietenii		Vizite/Accesări	
	2024	2025	2024	2025
Biblioteca Publică Raională Anenii Noi https://www.facebook.com/profile.php?id=100084541007061	2484	2324	31221	56756
Centrul Regional de Formare Anenii Noi https://www.facebook.com/profile.php?id=61566859452804	0	201	0	956
Blog Centrul Regional de Formare Anenii Noi https://centruldeformareanenii noi.blogspot.com/	0	0	0	187
Biblioteca Publică Raională Anenii Noi (fil.copii) https://www.facebook.com/profile.php?id=61583881851807	0	462	0	1384
Biblioteca Publică Șerpeni https://www.facebook.com/profile.php?id=100076429867605	692	698	44483	34358
Biblioteca Publică Varnița https://www.facebook.com/profile.php?id=100078736690989	956	1400	720	208475
Blog Biblioteca Publică Chirca https://bibliotecachirca.blogspot.com/	0	0	0	247
Biblioteca Publică Chirca https://www.facebook.com/profile.php?id=100008738012332&locale=ru_RU https://www.facebook.com/profile.php?id=100057264558062	767	783	2045	1065
Biblioteca Publică Bulboaca 1 https://www.facebook.com/profile.php?id=100064721976838	421	436	3517	14107
Biblioteca Publică Bulboaca 2 https://www.facebook.com/miron.angela.5	1106	1312	3548	21973
Biblioteca Publică Gura Bîcului https://www.facebook.com/biblioteca.gurabacului.3	3150	3252	30000	32000
Biblioteca Publică Cobusca Veche https://www.facebook.com/profile.php?id=100057808563413	613	631	3363	1689
Biblioteca Publică Floreni https://www.facebook.com/morozannadejda1976	247	348	720	815
Biblioteca Publică Mereni https://www.facebook.com/biblioteca.mereni	4900	4959	9550	9300
Biblioteca Publică Geamăna https://www.facebook.com/BibliotecaPublicaGeamana	187	386	34758	107900
Biblioteca Publică Todirești https://www.facebook.com/biblioteca.publica.satului.todiresti	57	102	82	706
Biblioteca Publică Roșcani https://www.facebook.com/profile.php?id=100064706047666	0	511	0	4232
Biblioteca Publică Troița Nouă https://www.facebook.com/biblioteca.troiita.noua	0	303	0	408
Biblioteca Publică Ciobanovca https://www.facebook.com/profile.php?id=61562524122925	627	627	974	974
Biblioteca Publică Delacău https://www.facebook.com/profile.php?id=100064688079249&locale=ru_RU	555	570	600	654

Biblioteca Publică Botnărești https://www.facebook.com/profile.php?id=100063528219945&locale=ru_RU	265	270	470	520
Biblioteca Publică Maximovca https://www.facebook.com/profile.php?id=100093179754989&locale=ru_RU	299	532	1500	1059
Biblioteca Publică Puhăceni https://www.facebook.com/profile.php?id=61562476072003&locale=ru_RU	0	511	0	5327

3.8. Mențiuni

Mențiuni

BPR Anenii Noi (fil.copii)– Gabriela COTOMAN, etapa republicană, Concursul „Cel mai bun declamator al operei eminesciene”, organizat de BNRM în cadrul programului Național Lectura Central.

BP Gura Bîcului - Mariana CUȘTIUC, diplomă de participare la Concursul național de pledoarii „Eu aleg democrația”, organizat de BNC „Ion Creangă”.

BP Gura Bîcului - Amelia TODICA, cl.VIII, certificat de apreciere, Concursul de interviuri „Copilăria în diferite epoci”, organizat de IPIS, WatchDog în parteneriat cu MEC și ABRM.

BP Puhăceni - Alexandra BRADU, cl.VIII-a, certificat de apreciere, Concursul de interviuri „Copilăria în diferite epoci”, organizat de IPIS, WatchDog în parteneriat cu MEC și ABRM.

BP Puhăceni - Andriana Vladîca, cl.VIII-a, certificat de participare, Concursul Național online „Eminescu în familia mea”, organizat de BNC „Ion Creangă”.

Scrisoare de apreciere pentru *BPR Anenii Noi* în semn de recunoștința pentru co-organizarea lucrărilor Conferinței zonale cu genericul „Implicarea bibliotecilor în transformarea digitală: oportunități și provocări”, 27 mai 2025, Anenii Noi din partea Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova.

Diplome de grațitudine *BPR Anenii Noi, BP Gura Bîcului, BP Chirca, BP Șerpeni, BP Varnița, BP Bulboaca 2, BP Bulboaca nr.1, BP Hîrbovăț, BP Floreni, BP Cobusca Veche, BP Geamăna, BP Puhăceni* pentru implementarea cu succes a Proiectului STRIVE oferite de către Asociația BSF (Bibliotheque sans Frontieres) și Comunitățile Viitorului (România).

4. ACHIZIȚII. DEZVOLTAREA ȘI PRELUCRAREA COLECȚIILOR. RESURSELE INFORMAȚIONALE

Dezvoltarea colecțiilor unei biblioteci este o condiție necesară pentru a oferi utilizatorilor resurse informaționale dintre cele mai actuale, numai astfel va face față provocărilor lansate de tehnologiile informaționale în permanentă schimbare.

În conformitate cu legislația în vigoare: *Legii cu privire la biblioteci, Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a bibliotecilor publice*, bibliotecile publice din raionul Anenii Noi au continuat procesul de dezvoltare și completare a colecțiilor, efectuând procedura de evidență, prelucrare curentă a documentelor intrate din diferite surse: procurate, donații. Totodată s-a ținut cont și de resursele financiare prevăzute în buget pentru achiziție. Dezvoltarea și organizarea colecțiilor bibliotecilor publice a fost realizată ținându-se cont de:

- asigurarea continuității în completarea curentă cu noi publicații;
- ofertele editoriale destinate copiilor și adolescenților;
- mijloacele financiare disponibile pentru achiziții;
- posibilitățile de utilizare a altor surse și modalități de completare;
- spațiile destinate amplasării și comunicării documentelor;
- evidența fondului documentar în corespundere cu instrucțiunile în vigoare;
- organizarea rațională a colecțiilor în vederea optimizării și facilitării accesului la documente;
- realizarea politicilor de achiziție a resurselor documentare în corespundere cu specificul contingentului de utilizatori și necesitățile acestora.

Ca și în anii precedenți, managementul colecțiilor a presupus realizarea unor acțiuni eficiente de dezvoltare a colecțiilor:

- completarea cu documente noi, deselexția și excluderea documentelor perimate, deteriorate ;
- menținerea diversității de conținut, tematic și lingvistic a colecțiilor în concordanță cu necesitățile de lectură și informare ale utilizatorilor;
- organizarea eficientă și rațională a colecțiilor în vederea optimizării accesului și securității documentelor.

4.1. Achiziții de documente

Prioritatea anului 2025 în dezvoltarea colecțiilor a fost achiziționarea documentelor la cerința utilizatorilor. Completarea și dezvoltarea colecțiilor de bibliotecă au fost realizate prin intermediul achizițiilor de carte din bugetul APL nivelul I, și de nivelul II, participarea în cadrul Proiectului STRIVE, precum și donații din partea Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, Departamentului Relații cu Republica Moldova (România) .

În anul de referință 2025, achiziția de documente în bibliotecile publice din raion a înregistrat o creștere dublă comparativ cu anii precedenți, astfel colecțiile bibliotecilor s-a completat cu 8562 u.m. (în a.2023 – 4634 u.m.; în a. 2024 – 4563 u.m.) și constituie 3,33 % din fondul total. Din totalul achizițiilor 8235 u.m. sunt în limba română (în a.2023 – 3874 u.m.; în a.2024 – 3348 u.m.) ceea ce constituie 96 % din achizițiile în anul de referință.

Tabelul 4. Structura lingvistică a publicațiilor achiziționate în bibliotecile publice

Anii	Achiziții (u.m.)	din totalul de achiziții distribuția după limba de publicație					
		Limba română	Limba rusă	Limba engleză	Limba găgăuză	Limba germană	Limba ucraineană
2023	4634	3874	189	515	0	0	56
2024	4563	3348	148	893	0	6	168
2025	8562	8235	104	217	6	0	0

Principala sursă de completare a colecțiilor de carte au fost achizițiile din bugetul local și donații. Majoritatea primăriilor APL I, precum și APL II în anul 2025 au alocat mijloace financiare pentru achiziții de carte și publicații seriale. Bibliotecile care au primit cele mai multe resurse financiare sunt:

Tabelul 5. Mărimea alocațiilor financiare din bugetul APL

APL I Gura Bîcului – 50000,00 lei;	APL I Chirca – 5843,00 lei
APL II Anenii Noi – 40404,00 lei;	APL I Bulboaca/ BP nr.1 – 5000,00 lei
APL I Telița – 36446,00 lei	APL I Bulboaca/BP nr.2 – 5000,00 lei
APL I Geamăna – 25522,00 lei;	APL I Anenii Noi/ Beriozchi – 5000, 00 lei
APL I Mereni – 24000,00 lei	APL I Anenii Noi/ Ruseni – 5000, 00 lei
APL I Chetrosu - 20000,00 lei	APL I Șerpeni – 4900 lei;
APL I Chetrosu/Todirești – 20000,00 lei;	APL I Varnița - 2198,00 lei
APL I Ciobanovca – 18000,00 lei	APL I Cobusca Veche – 800 lei
APL I Cobusca Nouă – 17900,00 lei	
APL I Roșcani – 17600,00 lei	
APL I Maximovca – 10000,00 lei;	

Ținând cont de cerințele și solicitările din partea utilizatorilor bibliotecilor, ofertele editurilor, solicitările pentru desfășurarea Campaniei Naționale „Să citim împreună” au fost achiziționate cărți, pe alocuri fiind într-un număr insuficient, conform solicitărilor din partea utilizatorilor. Pentru anul de referință achizițiile per raion se prezintă în tabelul alăturat după cum urmează:

Tabelul 6. Total achiziții în rețeaua de bibliotecile publice în anul de raportare

Tipul de resurse	Anul	Nr. u.m.	Valoarea(lei)
Carte	2023	4163	x
	2024	4275	x
	2025	8252	x
Publicații seriale	2023	399	x
	2024	284	x
	2025	302	x
Alte tipuri de resurse	2023	72	x
	2024	4	x
	2025	8	x
Total	2023	4634	359847,00
	2024	4563	381063,00
	2025	8562	313613,00

În ansamblu achiziția de documente în anul 2025 a fost într-un număr mare, dar sunt și biblioteci unde achiziția de carte nu s-a realizat, sau este în scădere. APL tot mai puțin alocă mijloace financiare, și acele care sunt alocate rămân a fi în continuare insuficiente pentru a acoperi necesitățile utilizatorilor, motivând faptul că s-au majorat salariile bibliotecarilor, și pentru achiziții se alocă mai puține finanțe.

Sursele oferite de buget le permit bibliotecilor să completeze de regulă, doar colecțiile de referință și literatură programei școlare, sau se limitează doar la abonarea edițiilor periodice.

Un indicator important, care denotă nivelul de actualizare al colecțiilor deținute de biblioteci, este indicele mediu de înnoire a stocului de carte. Se dovedește faptul că achiziția de carte este mai mică în comparație cu anul trecut.

Bibliotecile publice din raion au fost abonate la 219 titluri de ediții periodice (ziare, reviste), din numărul total de titluri: 180 titluri au fost în limba de stat; titluri de reviste – 99 și titluri ziare – 120.

Toate publicațiile intrate pe parcursul anului au fost înregistrate, catalogate, prelucrate și puse în utilizarea beneficiarilor.

Donații și donatori

În contextul unei dinamici accelerate a pieței editoriale și a necesității de a oferi utilizatorilor acces la noutăți literare și de specialitate, completarea fondului documentar prin donații a reprezentat o prioritate strategică în anul de referință. Dincolo de achizițiile planificate, actele de mecenat și contribuțiile voluntare au constituit o resursă vitală, permițând bibliotecilor din rețea să-și diversifice colecțiile și să suplinească titluri noi care, altfel, ar fi fost greu de accesat prin canalele bugetare standard.

În anul 2025 bibliotecile publice din raionul Anenii Noi au beneficiat de **4 mari loturi de donații** din cadrul:

- 1. Proiectul „Reducerea vulnerabilității la riscurile de dezastre și consolidarea rezilienței socio-economice în Moldova”,** implementat de consorțiul STRIVE după cum urmează :

Tabelul 7. Donații în cadrul proiectului STRIVE

Instituția beneficiară	Nr. exemplare	Valoarea, lei
BP Floreni	328	64892,10
BP Șerpeni	354	68191,20
BP Gura Bîcului	286	69537,60
BP Puhăceni	251	62867,00
BPR Anenii Noi	160	68329,80
BP Bulboaca nr.2	270	51393,75
BP Bulboaca nr.1	101	43133,18

BP Geamăna	349	73000,00
BP Cobusca Veche	345	71589,00
BP Varnița	353	67282,30
Total	2797	640215,93

2. Fondul schimb - rezervă a BNC „Ion Creangă”

Tabelul 8. Donații oferite de către BNC „Ion Creangă”

Instituția beneficiară	Nr. exemplare	Valoarea, lei
BP Cobusca Nouă	8	101,36
BP Cobusca Veche	8	101,36
BP Delacău	8	101,36
BP Chirca	58	1185,00
BP Șerpeni	8	101,36
BP Bulboaca nr.1	8	101,36
BP Roșcani	58	1185,00
BP Bulboaca nr.2	65	2065,10
BP Geamăna	13	907,76
BP Hirbovăț	8	101,36
BP Flopreni	8	101,36
BP Delacău	108	2384,36
BP Puhăceni	8	101,36
BP Telița	8	101,36
BP Botnărești	8	101,36
BP Ciobanovca	8	101,36
BP Varnița	8	101,36
BP Gura Bîcului	10	126,70
BP Troița Nouă	2	25,34

BPR Anenii Noi fil copii	36	2179,90
BP Berezchi	8	101,36
BP Șerpeni	50	1132,00
BP Mereni	8	101,36
Total	512	12610,20

3. **Programul pentru editarea cărții naționale - 2025**, finanțat de Ministerul Culturii al Republicii Moldova. În cadrul acestui proiect editorial donațiile au fost repartizate prin intermediul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, distribuite către bibliotecile publice astfel:

Tabelul 9. Donații din cadrul Proiectului editorial, finanțat de Ministerul Culturii al R.M

Instituția beneficiară	Nr. exemplare	Valoarea, lei
BP Mereni	37	7798,76
BP Floreni	70	11041,28
BP Puhăceni	5	797,76
BP Roșcani	97	14382,94
BP Șerpeni	73	26153,62
BP Geamăna	206	38636,32
BPR Anenii Noi	119	25241,23
BPR Anenii Noi (fil.copii)	127	20610,90
BP Ciobanovca	137	22947,78
BP Botnărești	68	13004,82
BP Bulboaca nr.2	35	5766,13
BP Bulboaca nr. 1	63	10866,64
BP Cobusca Nouă	39	26909,76
BP Cobusca Veche	4	236,60
BP Delacău	6	1380,32
BP Gura Bîcului	7	1411,40
BP Hîrbovăț	12	2184,32

BP Maximovca	20	3784,56
BP Telița	35	5721,95
BP Varnița	14	1896,26
Total	1174	240773,35

4. Proiectul cultural „Dotarea bibliotecilor din Republica Moldova”, ediția a II-a, Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova (DRRM).

Proiectul și-a propus drept scop susținerea și promovarea culturii și identității românești în rândul cetățenilor din Republica Moldova prin dotarea bibliotecilor cu cărți în limba română. Din acest lot de donație oferită prin intermediul BNRM au beneficiat și unele biblioteci publice din Anenii Noi.

Tabelul 10. Donații din cadrul proiectului cultural oferite de DRRM

Instituția beneficiară	Nr. exemplare	Valoarea, lei
BP Floreni	177	29438,22
BP Puhăceni	178	29660,66
BP Delacău	177	29438,22
BP Geamăna	177	29438,22
BP Bulboaca nr.1	177	29438,22
BP Bulboaca nr.2	177	29438,22
BP Cobusca Veche	177	29438,22
BP Șerpeni	192	29438,22
BP Ciobanovca	177	29438,22
BP Gura Bîcului	177	29660,66
Total	1786	294827,08

Concluzia este că în anul de referință în bibliotecile publice din raion fondul de resurse a fost completat în mare parte din donații, dar cu părere de rău **16 biblioteci** (din 36) **nu au avut achiziții din buget**. Datele privind achiziția de resurse au fost monitorizate și centralizate pentru a oferi o imagine clară asupra surselor de proveniență.

Informația completă este prezentată în *Anexa 4*, care reflectă situația detaliată privind achiziția în bibliotecile publice din raion în anul 2025. Anexa indică explicit numărul de exemplare achiziționate și sursa de finanțare, realizând o demarcație clară între alocațiile provenite din bugetul primăriei și

comparativ resursele provenite din donații, sponsorizări sau alte surse extrabugetare. Această sistematizare permite evaluarea efortului financiar al administrației publice locale și importanța sprijinului comunitar în asigurarea accesului la informație actuală.

4.2. Colecțiile bibliotecilor

Colecțiile bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi la 01 ianuarie 2026 constituie: 256688 documente, cuprinzând resurse diverse (cărți, publicații seriale și alte documente).

Numărul resurselor în limba română la 01.01.2026 constituie 1724452 u.m., ceea ce constituie 65 % din numărul total de documente.

Tabelul 11. Total colecții în bibliotecile publice din raionul Anenii Noi

Bibliotecile publice	Colecția totală			în limba română		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
BPR Anenii Noi	23240	23904	22744	11026	11207	11666
Bibliotecile publice	241949	236784	233944	165195	160857	162786
Total	265189	260688	256688	176221	172064	174452

Rata de circulație a documentelor în bibliotecile publice din raionul Anenii Noi este de **0,39** împrumuturi per unitate din colecție pe an (indicatorul sub nivel fiind de 0,2 împrumuturi), iar rata de înnoire a colecției pentru anul curent, calculată în procente este de **3,3%**. Acești indicatori ne demonstrează că biblioteca dispune de o colecție calitativă, dar are un randament destul de scăzut.

Tabelul 12. Analiza ratei de înnoire a colecțiilor și rata de circulație a colecțiilor bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi

Anul	Colecția totală	Achiziții	Rata de înnoire a colecțiilor (%)/ani	Resurse împrumutate	Rata de circulație
2023	265189	4634	1,7%/57 ani	116720	0,4
2024	260688	4563	1,8%/57 ani	100984	0,4
2025	256688	8562	3,3%/30 ani	99877	0,39

4.3. Accesul la raft

Accesul liber la raft reprezintă o metodă sigură care favorizează activitatea bibliotecilor publice pentru atragerea utilizatorilor și sporirea contribuției în procesul de cunoaștere. Toate bibliotecile publice din raionul Anenii Noi asigură 100% acces liber la raft pentru publicul larg. Oricare utilizator al bibliotecii poate personal să caute printre rafturile bibliotecii cărți și publicații, de a-și găsi informația, cartea sau autorul dorit.

4.4. Activitatea informațională și bibliografică

Activitatea informativ-bibliografică a bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi prezintă o verigă importantă în viața bibliotecilor și este orientată spre creșterea cantității și calității informației, îmbunătățirea și diversificarea serviciilor, crearea unor noi instrumente de acces la informație pentru comunitate. Serviciul îmbină serviciile tradiționale cu cele electronice, difuzează informația pe care o

colecționează, organizează, prelucrează, contribuind la satisfacerea completă și pertinentă a cererilor de informare ale utilizatorilor, oferind beneficiarilor săi un spectru larg de servicii, accesibile și de calitate.

Cataloagele și fișierele au un rol important în asigurarea accesului la informația stocată în colecțiile bibliotecilor publice. Cataloagele (Catalog alfabetic pentru public; Catalog sistematic conform CZU) existente în bibliotecile publice au fost consultate și au oferit informații ample la cererile utilizatorilor pe tot parcursul anului. În perioada raportată, de către bibliotecari s-a efectuat zilnic consultarea și fișarea publicațiilor periodice și a documentelor noi intrate în bibliotecă.

În anul 2025 au fost descrise sistematic resursele periodice, cărți noi și culegeri; au fost aranjate fișele în fișierele articolelor din ziare și reviste; au fost curățate fișierele de informația învechită; s-au verificat cu fondul indicii bibliografici; s-a ținut la zi evidența activităților realizate. Au fost așezate fișele în cataloagele alfabetice și sistematice, au fost excluse din cataloage fișele publicațiilor casate.

Ca rezultat al prelucrării informațiilor avem următoarele date din care se poate concluziona că anul 2025 a mărit cu mult volumul acestor activități comparativ cu anul precedent:

Tabelul 13. Prelucrarea informației în bibliotecile publice din raionul Anenii Noi

2024	2025	Activități de prelucrare a informației
4563	8562	Înregistrări bibliografice noi
9064	12562	Excluderi ale fișelor

Bibliografii locale

Activitatea de redactare a bibliografiilor locale reprezintă un demers important în conservarea și valorificarea identității culturale a raionului Anenii Noi. Prin documentarea riguroasă a surselor și sistematizarea informațiilor despre personalitățile și evenimentele locului, personalul de specialitate transformă memoria locală într-o resursă accesibilă și organizată științific. Această componentă a muncii bibliotecare, care necesită un efort intelectual sporit și o înaltă calificare, fundamentează rolul bibliotecii de centru de referință pentru cercetarea istoriei și culturii natale.

BPR Anenii Noi a elaborat „**Fișierul bibliografiei locale**” - produs informațional rezultat al unei munci minuțioase de selecție și descriere a publicațiilor ce vizează comunitatea noastră, asigurând continuitatea memoriei scrise a raionului. *BP Cobusca Veche* pe parcursul anului de raportare a întocmit o bibliografie locală cu publicații în care se reflectă despre localitatea Cobusca Veche, r,Anenii Noi și despre instituțiile din localitate: bibliotecă, cămin de cultură, gimnaziu, biserică.

Liste și bibliografii tematice

Listele de recomandare a literaturii elaborate de specialiștii noștri constituie un suport didactic valoros, menit să sprijine parcursul educațional al celor **6019 copii** înscriși în rețeaua noastră. Aceste selecții tematice sunt structurate riguros pe grupe țintă și clase, vizând atât bibliografia școlară obligatorie, cât și lectura de plăcere.

Recomandări de lectură pentru cl.5-6, cl.7-8, cl.9 elaborate de BP Șerpeni;
„*Comorile consăteanului Alexandru Cerga*”, BP Șerpeni;
„*Literatura de referință*”, BP Roșcani;
„*Fii informat*”, liste bibliografice consacrate scriitorilor jubiliari, BP Roșcani;
Bibliografii tematice, BPR Anenii Noi
Liste bibliografice „Memorie locală”, BPR Anenii Noi

Cultura informației

Cultura informației a devenit o competență vitală a activității de bibliotecă, personalul de specialitate asumându-și rolul de centru de instruire și ghidare în univers informațional (digital și tipărit). Serviciile prestate de bibliotecari depășesc simpla furnizare de documente, transformându-se în activități complexe de mediere care au atras un număr record de 89.956 de intrări în anul 2025. Succesul acestor servicii este demonstrat de creșterea spectaculoasă a participării la activitățile de instruire nonformală, unde numărul beneficiarilor a urcat de la 1434 în 2023 la 2670 în 2025. Prin personalizarea asistenței informaționale, personalul de specialitate reușește să deservească eficient un public divers, format din 10221 de utilizatori activi, oferindu-le instrumentele necesare pentru a identifica, evalua și utiliza informația în mod critic.

Servicii de cultură a informării prestate de majoritatea bibliotecilor publice din Anenii Noi sunt: Reguli de înscriere la bibliotecă, Cum căutăm cartea dorită, Cum se lecturează o carte, Cum să folosim cataloagele, Dicționarele - sursă de cunoaștere, ș.a.

Serviciul „Descoperă și învață”, BPR Anenii Noi a pus la dispoziția utilizatorilor pliante: *Folosirea corectă a ghilimelelor, Cum se întocmim un eseu, Cum se conspectează un document, Adnotarea textelor.*

Serviciul „Fii informat”, BP Chirca a pus la dispoziția utilizatorilor resurse valoroase cu tematică electorală de pe paginile web ale CICDE și CEC în perioada electorală.

Ziua ușilor deschise la bibliotecă

Luna septembrie în fiecare an marchează un moment simbolic în calendarul bibliotecilor publice prin desfășurarea evenimentului *Ziua Ușilor Deschise*, o inițiativă menită să faciliteze accesul noilor utilizatori la resursele și serviciile oferite. Organizată în pragul noului an școlar, această zi transformă biblioteca într-un spațiu de explorare interactivă, oferind comunității oportunitatea de a descoperi nu doar colecțiile vaste, ci și oportunitățile de instruire nonformală.

Ziua Ușilor Deschise de desfășoară în majoritatea bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi, în continuare vom prezenta doar câteva din acestea:

„*În vizită la bibliotecă*”, BP Mereni;

„Cunoaște biblioteca și bibliotecarul”, BP Botnărești;
„Bun găsit Bibliotecă”, BP Gura Bîcului;
Ziua Ușilor deschise la bibliotecă, BP Roșcani, BP Ciobanovca.

Zile de informare

În contextul unei societăți informaționale tot mai complexe, *Zilele de informare* organizate de majoritatea bibliotecilor publice reprezintă un instrument strategic de ghidare a utilizatorilor către surse de documentare sigure și relevante. Aceste sesiuni periodice concepute pentru a sprijini comunitatea în procesul de regăsire a informației, a contribuit direct la atingerea recordului de **89956 de intrări** înregistrate în anul 2025. Prin personalizarea mesajului pentru diverse grupuri-țintă, bibliotecarii noștri reușesc să transforme volumul mare de date în cunoștințe utile, consolidând statutul instituției de centru vital de informare al raionului.

Tematici: În ajutor programei școlare, Cărți noi în bibliotecă, Citim împreună, Evenimente aniversare, Opere jubiliare, ș.a.

5. SERVICII DE BIBLIOTECĂ ȘI UTILIZAREA LOR

În anul de referință, bibliotecile publice din raion au furnizat resurse info-documentare și prestat servicii pentru a satisface necesităților utilizatorilor. Bibliotecile au fost parteneri în procesul de educație, în colaborare cu gimnaziile, liceele, instituțiile preșcolare și centrele de reabilitare.

5.1. Servicii de bază oferite de biblioteci

Serviciile de bibliotecă reprezintă activități, programe relevante în curs de desfășurare, organizate de bibliotecile publice pentru a satisface necesitatea membrilor comunităților de a se informa, de a comunica, de a se instrui, dezvolta și de a se recrea. În această ordine de idei, bibliotecile publice au prestat servicii conform necesităților membrilor comunității. Conform *Regulamentului privind serviciile prestate de bibliotecile publice*, bibliotecile publice din raionul Anenii Noi au oferit utilizatorilor 29 de servicii de bază: documentare, informaționale, comunicative ș.a. Lista completă a serviciilor de bază prestate gratuit de către bibliotecile publice din Anenii Noi este prezentată în *Anexa 6* a Raportului.

În *Anexa 7* sunt prezentate serviciile cu plată stabilite de fondator(CR Anenii Noi) pentru BPR Anenii Noi.

5.2. Indicatori statistici de utilizare a bibliotecii

Indicatorii statistici prezentați în această secțiune oferă o imagine radiografică a activității bibliotecilor publice din rețea, transformând eforturile metodice și profesionale în date cuantificabile. Analiza acestor cifre nu reprezintă doar un exercițiu de evidență, ci constituie fundamentul pentru evaluarea gradului de atingere a obiectivelor și pentru fundamentarea deciziilor strategice viitoare.

I. Utilizatori activi

Bibliotecile publice din raion pe parcursul anului 2025 au înregistrat:

- **10221 de utilizatori activi** (în a.2023 – 10537, în a.2024 – 10532), ceea ce constituie 17,7 % din populația țintă a raionului,
- **din care copii 6019** (în a.2023 – 4995; în a.2024 – 5578) utilizatori, constituind 59% din totalul de utilizatori ai bibliotecilor publice, fiind un indicator în creștere.

Concluzia: Deși numărul total de utilizatori activi a înregistrat o ușoară fluctuație descendentă (10221 față de 10537 în 2023), se observă o tendință clară și îmbucurătoare de rejuvenare a publicului bibliotecii. Creșterea constantă a numărului de utilizatori copii, care au ajuns să reprezinte 59% din totalul beneficiarilor (o creștere de peste 20% față de 2023), confirmă succesul programelor educaționale și atractivitatea bibliotecii ca spațiu de învățare și recreere pentru tânăra generație. Cota de participare de 17,7% din populația raionului demonstrează un grad de penetrare solid, cu un potențial de creștere prin fidelizarea acestui public tânăr.

II. Profilul demografic al utilizatorilor

Conform repartizării utilizatorilor **după sexe:**

- **6452 sunt femei** (în a.2023 – 6760; în a.2024 – 6806)
- **3462 sunt bărbați** (în a.2023 – 3777; în a. 2020 – 3726).

Conform repartizării utilizatorilor după **criterii de vârstă:**

- **tineri – 1921** (în a.2023 – 2068; în a. 2024 – 2094)
- **adulți - 1750** (în a.2023 – 2245; în a. 2024 – 2093)
- **vârstnici – 531** (în a.2023 – 1229; în a. 2024 – 767).

Concluzia: Analiza datelor privind profilul utilizatorilor evidențiază o constanță în ceea ce privește segmentarea pe sexe, femeile rămânând categoria cea mai activă (aprox. 65%), fapt ce confirmă rolul bibliotecii ca spațiu de interacțiune socială și culturală preferat de publicul feminin. În schimb, se observă o scădere a prezenței utilizatorilor adulți și vârstnici comparativ cu anii precedenți. Scăderea cea mai accentuată este vizibilă la categoria vârstnicilor (de la 1229 în 2023 la 531 în prezent), fenomen care sugerează necesitatea de a regândi serviciile de proximitate sau de a intensifica programele de incluziune pentru seniori, pentru a preveni izolarea acestora.

III. Indicators de intensitate (frecvență) și împrumut

Pe parcursul anului s-au înregistrat **89956 intrări ale utilizatorilor** (în a.2023 – 85215; în a. 2024 – 83445), **inclusiv copii 67060 intrări** (în a. 2023 – 58463; în a. 2024 – 58440). Cifrele ne indică o creștere nesemnificativă, dar constantă a intrărilor utilizatorilor în bibliotecile publice.

Împrumutul de resurse: În anul de referință utilizatorii bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi au împrumutat 99877 de resurse (în a.2023 – 116720; în a. 2024 – 100984 resurse), inclusiv copiii au împrumutat 69571 resurse (în a. 2023 – 74312; în a. 2024 – 71789 resurse).

Concluzie: Evoluția indicatorilor de frecvență și împrumut în rețeaua raionului Anenii Noi evidențiază o transformare a comportamentului utilizatorului. Creșterea constantă a numărului de intrări (atingând pragul de **89956**), corelată cu o ușoară diminuare a împrumutului la domiciliu, indică faptul că biblioteca își consolidează rolul de „**al treilea spațiu**”. Utilizatorii, în special copiii (care generează **74,5% din totalul vizitelor**), vin la bibliotecă nu doar pentru colecția de carte, ci pentru servicii prezențiale: activități educaționale, acces la internet, jocuri de societate, socializare și instruire (ex: HUB digital, HUB-urile de Reziliență). Biblioteca devine astfel un centru de activități, unde consumul de informație se face tot mai mult „pe loc”.

Indicatori de performanță (relaționali) ai rețelei de biblioteci publice din raionul Anenii Noi sunt prezentați în *Anexa 3* a Raportului.

5.3. Servicii de dezvoltare a competențelor

În anul 2025, bibliotecile publice din raionul Anenii Noi au continuat să dezvolte și să organizeze **104 servicii de dezvoltare a competențelor** pentru utilizatori. Scopul acestor servicii a fost de a satisface necesitățile membrilor comunității, precum și transformarea bibliotecilor în adevărate platforme multifuncționale.

Printre cele mai solicitate servicii sunt cele din domeniul alfabetizării digitale, educației, prevenirii producerii dezastrelor, sănătății, guvernare electronică, ecologie, hand-made, recreere.

Servicii de dezvoltare a competențelor utilizatorilor prestate în bibliotecile publice din raionul Anenii Noi în anul 2025:

„**Activități DRR**”- activități non-formale în scopul reducerii riscurilor de dezastre (BPR Anenii Noi, BP Geamăna, BP Cobusca Veche, BP Floreni, BP Chirca, BP Bulboaca nr.1, BP Bulboaca nr.2, BP Gura Bîcului, BP Hîrbovăț, BP Șerpeni, BP Puhăceni, BP Varnița);

„**Scoala siguranței. Învață cum să te protejezi**”, ajutor copiilor în dobândirea cunoștințelor despre prevenirea situațiilor de risc, BP Gura Bîcului;

„**Mândri de ai noștri**”, BP Gura Bîcului;

„Informăm. Inspirăm. Implicăm”, BP Gura Bîcului;
Cenacul literar „Întâlniri cu cuvântul”, BP Gura Bîcului;
„Transformarea sticlei în artă”- ateliere practice (BP Ochiul Roș);
„Lumea misterioasă - IT” - inițiere și alfabetizare digitală (BP Troița Nouă, BP Botnărești);
„Calculatorul pentru toți” - cursuri de scurtă durată prestate de BP Varnița, BP Chetrosu, BP Gura Bîcului, BP Mereni, BP Chirca, BP Maximovca, BP Geamăna, BP Floreni, BP Roșcani, BP Bulboaca nr.2;
„Biblioteca vine la tine” - ore de informare, jocuri literare, BPR Anenii Noi (fil.copii);
„Ora de lectură” – promovarea lecturii prin activități și jocuri interactive despre cărțile ce au fost lecturate, acest serviciu fiind prestat aproape de toate bibliotecile din raion (BPR Anenii Noi(fil.copii), BP Bulboaca nr. 1, BP Bulboaca nr. 2, BP Șerpeni, BP Delacău, BP Telița, BP Mereni, BP Troița Nouă, BP Hîrbovăț, BP Cobusca Nouă);
„ # cu gust de Gura Bîcului” - campanie de promovare a rețetelor tradiționale, BP Gura Bîcului;
„Întâlniri comunitare”, organizate în fiecare zi de joi - BP Gura Bîcului;
„Cuibul poveștilor noastre” – un serviciu de suflet, dedicat păstrării și valorificării tradițiilor, obiceiurilor și legendelor din satul Gura Bîcului, BP Gura Bîcului;
„Invitație la lectură” - ateliere de lectură pentru elevi, BP Bulboaca 2;
„E-govService”- pentru potențialii deținători de carduri bancare și semnături electronice , suport în depunerea declarațiilor pe venit anual (BPR Anenii Noi, BP Chirca);
„Educație mediatică” - activități de inițiere a copiilor și adulților în educația mediatică desfășurate în: BP Cobusca Nouă, BP Gura Bîcului, BP Maximovca;
„EduJoc” – activități ludice pentru cei ce vor să petreacă cât mai mult timp interesant și distractiv la bibliotecă. (BP Troița Nouă, BP Mereni, BP Chirca);
„Lumea poveștilor în format modern”- pentru preșcolari. BP Cobusca Veche;
„Prin joc cunoaștem lumea”- BP Chetrosu;
„Lumea animală”, BP Cobusca Veche;
„Ora jocurilor de masă la bibliotecă” - BP Varnița;
„Ora de cunoaștere” - stimularea interesului pentru cunoaștere, BP Chetrosu;
„Biblioteca mobilă”- deservirea utilizatorilor în etate la domiciliu, BP Cobusca Nouă;
„Pregătirea temelor pentru acasă” - suport elevilor oferit de : BP Varnița, BP Mereni, BP Bulboaca nr.2;
„Micii mei eroi” - serviciu destinat preșcolarilor, BP Roșcani;
„Vacanța în siguranță”, activități ludice oferite de BP Varnița;
„Instruiri IT”- pentru utilizatorii adulți și copii (BP Cobusca Nouă, BP Telița);

„Ora poveștilor” – majoritatea bibliotecilor publice prestează acest serviciu (BP Chetrosu, BP Varnița, BP Țîntăreni, BP Delacău, BP Troița Nouă, BP Hîrbovă, BP Cobusca Nouă);

„Magia mânuțelor”, ateliere de creație, BPR Anenii Noi, fil.copii;

„Ateliere de creație” - talentul creativ se unește cu cel tehnic dezvoltând competențe creative (BP Mereni);

Clubul „Meșterița” - dezvoltarea aptitudinilor practice, însușirea tehnicilor de lucru cu diverse materiale (BP Chetrosu);

„Calitățile mele”- BP Mereni;

Clubul de creativitate – la care membrii clubului iau cunoștințe și utilizează tehnici de confecționare a diverselor lucrări artistice (BP Gura Bîcului, BP Mereni, BP Șerpeni, BP Roșcani, BP Delacău);

„Clubul Seniorilor” - BP Cobusca Nouă, BP Puhăceni;

„Comunitatea mea” - BP Varnița;

Clubul „Tainele lumii” – ajută să observe, să cerceteze realitatea înconjurătoare și s-o păstreze (BP Telița);

Cercul „Traista cu sănătate” – educație pentru un mod sănătos de viață (BP Delacău, BP Bulboaca nr.2);

Cercul „Căsuța cu povești”, BP Telița;

Cercul „Mânuțe îndemânaticе”, BP Șerpeni;

Cercul „Fantezie, dibăcie, creativitate”- ateliere de creativitate, BP Roșcani;

Atelier de desene „Micul talent”, BP Telița;

Cercul „Colorela” – promovarea beneficiilor activităților de desen și dezvoltarea imaginației (BP Ciobanovca);

„CreativGB” - BP Gura Bîcului;

Centru de informare „Culegerea, păstrarea și uscarea plantelor medicinale”, BP Șerpeni;

„Hai să jucăm șah” - BP Delacău;

„Ajutor la contor” – pentru a beneficia de compensații la energie din partea Guvernului RM (BP Cobusca Nouă, BP Delacău, BP Chirca, BP Roșcani);

”Educație pentru sănătate”, destinat elevilor cl.1-9, BP Cobusca Veche;

„Vacanța în bibliotecă” - activități ludice pentru elevi în perioada vacanțelor (BPR Anenii Noi (fil.copii), BP Troița Nouă);

„Bibliovacanța”- sesiuni de lectură, ateliere de creație, jocuri educative, BP Bulboaca nr. 2;

„Lecturi în aer liber”, BP Bulboaca nr.1;

„*Sprrijin pentru activități profesionale și sociale*” - căutarea unui loc de muncă, achiziții sau vânzări online, redactarea cererilor, proiectelor, BP Geamăna.

5.4. Servicii electronice prestate de biblioteci

Noile tehnologii informaționale sporesc eficiența utilizării serviciilor de informare prestate de bibliotecile publice din raionul Anenii Noi. Serviciile electronice, fiind un factor important ce oferă beneficii întregii societăți, au devenit tot mai populare. Promovarea mai amplă și diversificarea acestora, prin diverse forme: rețele de socializare, materiale promoționale, etc. este foarte necesară și actuală.

Lucrul în SIBIMOL (Catalogul Național Colectiv Partajat)

În anul raportat Biblioteca Publică Raională Anenii Noi a lucrat cu structurarea și redactarea înregistrărilor bibliografice în SIBIMOL, conform formatului UNIMARC a catalogului alfabetic, cât și a documentelor noi intrate în bibliotecă:

Tabelul 14. Activitatea bibliotecii BPR Anenii Noi în SIBIMOL

Anul	Documente înregistrate	Documente create
2025	12021	3402
2024	11972	3380
2023	11815	3345

Accesul utilizatorilor la rețeaua internet și WI-FI

Asigurarea accesului la internet și Wi-Fi rămâne unul dintre cele mai solicitate servicii, având un rol important în reducerea decalajului digital la nivel local. Pentru mulți cetățeni, în special tineri și persoane din grupuri vulnerabile, biblioteca reprezintă singurul punct de acces gratuit la resurse informaționale globale. Prin oferirea unei conexiuni stabile și sigure, bibliotecile din rețea facilitează învățarea pe tot parcursul vieții și sprijină cetățenii în navigarea prin peisajul digital complex al prezentului. Conexiunea gratuită la rețeaua globală de internet se realizează atât de pe echipamentele personale (telefon mobil, laptop, notebook sau tabletă), cât și prin intermediul tehnicilor existente (computerele) în spațiile funcționale ale bibliotecilor.

Accesul la Blog

Comunicarea instituțională a bibliotecilor publice în spațiul virtual se află într-un proces de reconfigurare, în prezent fiind active doar 2 bloguri la nivelul întregii rețele teritoriale. Această prezență restrânsă indică o preferință a bibliotecarilor pentru platformele sociale cu impact imediat, dar semnalează totodată și necesitatea unei consolidări a competențelor de creare a conținutului web complex. Cele **2 bloguri** existente funcționează ca modele de referință, evidențiind valoarea pe care o aduce un jurnal de activitate structurat în promovarea imaginii bibliotecii (Centrul Regional de Formare Anenii Noi și BP Chirca).

Furnizarea electronică a documentelor

Pe parcursul anului de referință bibliotecile publice din raionul Anenii Boi prin email au livrat **867 de documente electronice** pentru diferite categorii de utilizatori (BP Șerpeni, BP Gura Bîcului, BPR Anenii Noi).

Serviciul online „O carte, un gând, o emoție”, BP Gura Bîcului

Scopul: recomandări de carte și prezentarea recenziilor.

Serviciul online *Recomandarea zilei*

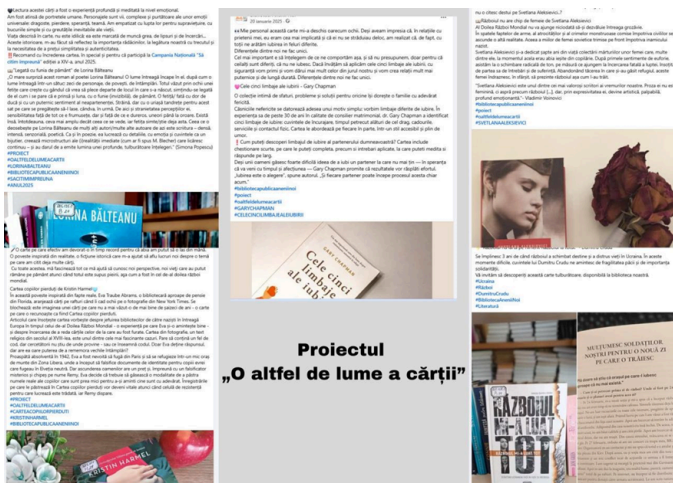
Scopul: Recomandări de lectură selectivă de cărți pentru copii și adulți, BP Mereni

Serviciul online *Cartea săptămânii*, BPR Anenii Noi

Scopul: Scopul serviciului este stimularea interesului pentru lectură prin evidențierea săptămânală a unui titlu reprezentativ din colecție, facilitând astfel orientarea utilizatorului în diversitatea fondului de carte.

„CARTEA SĂPTĂMÂNII”

Serviciul online *Cărți noi în bibliotecă*

Scopul: Promovarea și valorificarea patrimoniului bibliotecilor publice, în special a cărților noi achiziționate.

Rezultat: Impresii și aprecieri de la cititori și internați, împrumutul cărților, noi utilizatori (BPR Anenii Noi, BP Gura Bîcului, BP Geamăna, BP Botnărești, BP Puhăceni, BP Șerpeni, BP Varnița, BP Cobusca Veche, BP Chirca.

Serviciul online de informare bibliografică, BPR Anenii Noi

Scopul: asigurarea accesului rapid și nelimitat la informație, oferind utilizatorilor asistență bibliografică la distanță pentru identificarea resurselor documentare necesare studiului, cercetării sau informării generale .

„Arhiva Săptămânii: Biblioteca și Istoria”

Serviciul online *Zile de informare, (majoritatea bibliotecilor publice din raion)*

Zilele de informare organizate în cadrul rețelei teritoriale de biblioteci publice reprezintă o metodă dinamică de conectare a utilizatorilor cu marile valori ale literaturii și cu reperele calendarului cultural național și internațional. Prin transformarea evenimentelor de omagiere a scriitorilor sau a sărbătorilor tematice în platforme de informare activă, biblioteca reușește să mențină viu dialogul dintre generații și să promoveze patrimoniul cultural într-o manieră interactivă și accesibilă.

Produce informaționale (Afișe, Postere, Pliante), serviciu prestat de majoritatea bibliotecilor publice

Bibliotecile oferă utilizatorilor diverse informații: factografice, tematice, bibliografice, de

orientare ș.a. În noul mediu informațional cerințele utilizatorilor devin din ce în ce mai complexe. În contextul unei competiții crescute pentru atenția utilizatorului, bibliotecile din rețea au investit în calitatea designului grafic al produselor informaționale. Utilizarea unor instrumente digitale moderne (precum Canva sau alte platforme de editare) a permis bibliotecarilor să genereze afișe și materiale promoționale cu un impact vizual ridicat, adaptate atât

pentru afișajul fizic în comunitate, cât și pentru diseminarea pe rețelele sociale. Această producție editorială proprie contribuie direct la crearea unei identități vizuale coerente și atractive pentru fiecare punct de lectură.

Expoziții virtuale (BPR Anenii Noi, BP Geamăna, BP Chirca, BP Gura Bâcului, BP Varnița)

Integrarea instrumentelor digitale în activitatea de mediere culturală a dus la apariția expozițiilor virtuale, un produs informațional complex care îmbină imaginea, textul și elementele multimedia. Realizate cu ajutorul platformelor de editare grafică și al rețelelor sociale, aceste expoziții demonstrează adaptabilitatea bibliotecarilor la noile tendințe de consum cultural. Această abordare modernă asigură o vizibilitate sporită fondului documentar, oferind utilizatorilor o experiență de explorare atractivă, dinamică și adaptată stilului de viață contemporan. Organizarea expozițiilor eveniment, tematice, date remarcabile, comemorări, omagieri a personalităților marcante desfășurate periodic, au înviat mult interesul publicului față de cultura națională, au îmbunătățit simțitor și vizibil imaginea bibliotecilor publice în comunitate.

5.5. Servicii inovative de bibliotecă pentru susținerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD). Agenda ONU 2030

Una din prioritățile rețelei de biblioteci publice din raionul Anenii Noi a fost diversificarea serviciilor pentru adaptarea instituțiilor la nevoile actuale ale comunităților și pentru creșterea impactului său educațional, cultural și social. În contextul digitalizării și al schimbărilor rapide din societate, bibliotecile publice care vin în susținerea ODD-urilor au devenit centre moderne de informare, învățare și interacțiune. Din acest context în anul 2025 un accent destul de pronunțat s-a pus pe oferirea accesului la resurse electronice, servicii educaționale precum ateliere de lectură, cursuri de alfabetizare informațională și digitală, activități pentru copii și tineri, cluburi de lectură. Un alt aspect de care s-a ținut cont este faptul că bibliotecile publice sunt cele care prestează servicii comunitare prin organizarea evenimentelor culturale, expoziții, întâlniri cu scriitorii, parteneriatele cu școlile. Diversificarea serviciilor a contribuit la creșterea vizibilității bibliotecii, la atragerea de noi utilizatori și la consolidarea rolului bibliotecilor publice ca factori activi în dezvoltarea durabilă a comunităților.

**Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) promovate de bibliotecile publice
din raionul Anenii Noi în anul 2025**

Obiectivele de dezvoltare durabilă 2030	Activități /Servicii	Nr. participanți	Spicuri din activități realizate de către Bibliotecile publice din r.Anenii Noi
ODD 1. Fără sărăcie	16	206	„Ajutor la contor”, BP Cobusca Nouă, BP Delacău
ODD 2. Zero foame	5	61	„O alimentație sigură astăzi - pentru un viitor sănătos” BP Chetrosu
ODD 3, Sănătate și stare de bine	43	493	„Furia și revenirea la starea de calm”, BP Șerpeni „Măsuri de prevenire în timpul activităților pe gheață”, BP Șerpeni Prin informare spre sănătate, BP Troița Nouă Combaterea și măsurile de eradicare a Pestei Porcine Africane, BP Varnița, BP Geamăna, BP Gura Bîcului, BP Chirca „Tutunul otrăvește planeta noastră”, BP Chetrosu „Ai grijă de ochii tăi”, BP Chetrosu „Învață să salvezi o viață”, BP Bulboaca nr.2
ODD 4. Educație de calitate	101	1850	„Eminescu vine să ne adune”, BP Șerpeni, „În lumea poveștilor” „Vacanța la bibliotecă”, BP Troița Nouă „Bunele maniere, cei 7 ani de acasă”, BP Chetrosu „Siguranța pe internet”, BP Varnița „Reguli de comportare în caz de dezastre naturale”, „Viața are prioritate”, BP Bulboaca nr.2
ODD 5. Egalitate de gen	28	423	„Ziua Toleranței în Împărăția Cărților”, BP Varnița #NICIOSCUZĂ pentru violența digitală, BP Varnița Ziua Internațională a Nonviolentei, BP Chetrosu „Cuvinte care rănesc- cărți care vindecă”, BP Gura Bîcului, „Prevenirea violenței în bază de gen”, BP Geamăna
ODD 6. Apă curată și igienă	25	442	„Apa sursă de viață”, BP Troița Nouă „Viața fără apă nu există”, BP Chetrosu Ziua Mondială a Apei, BP Floreni, BP Bulboaca nr.2 „Păstrați picătura ce dă viață”, Bp Delacău
ODD 7. Energie accesibilă și curată	15	195	„Energia verde:Profesiile de mâine, BP Șerpeni, Campanie de informare despre economisirea energiei, BP Varnița
ODD 8. Muncă decentă și creștere economică	11	185	„Sărbători și meserii dispărute”, BP Varnița „În lumea meseriilor”, BP Bulboaca nr.2

ODD 9. Industrie, inovație și infrastructură	9	66	„Internetul - păienjenișul global”, BP Bulboaca nr.2
ODD 10. Inegalități reduse	3	31	„Europa începe din satul meu”, BP Varnița „Ziua Europeană a Limbilor”, BP Chetrosu
ODD 11. Orașe și comunități durabile	8	114	„Tradiții ilustrate”, BP Varnița Ziua Mondială a Satului, BP Chetrosu „Șezătoare din străbuni - o zi plină de emoție, tradiții și voie bună!”, BP Floreni „Tradiții de Crăciun”, BP Bulboaca nr.2
ODD 12. Consum și producție responsabile	9	129	„Modalități simple de a economisi energia electrică”, BP Șerpeni „Eco - aventura colectării corecte”, BP Varnița „Cum reducem risipa alimentară”, BP Bulboaca nr.2 „Nu există gunoi, există deșeuri!”, BP Bulboaca nr.2 Misiunea ECO „Cum reducem risipa alimentară”, BP Bulboaca nr.2 „Plasticul nu dispare singur. Fii parte din soluție”, BP Gura Bîcului
ODD 13. Acțiuni asupra climei	37	590	„Prevenirea cazurilor de incendiu în perioada rece”, BP Șerpeni, „Împreună pentru un mediu mai curat”, BP Bulboaca nr.2
ODD 14. Viața sub apă	11	203	Ziua Mondială a Océanelor, BP Chetrosu Ziua Mondială a balenelor și delfinilor, BP Chetrosu
ODD 15. Viața pe pământ	22	356	„Drumul cărții și importanța copacilor pentru viață”, BP Varnița „Un spațiu verde e o viață sănătoasă”, BP Chetrosu „Frumoasă ești, pădurea mea”, BP Delacău
ODD 16. Pace, Justiție și instituții puternice	29	376	„Democrația se învață: de la local la național”, BP Troița Nouă „Drepturile noastre - viitorul nostru chiar acum”, BP Chetrosu „Drepturi și obligații”, BP Bulboaca nr.2 „Fii veșnică pace-n sufletul nostru”, BP Delacău „Democrația pentru tineri. Tinerii pentru democrație”, BP Gura Bîcului
ODD 17. Parteneriate pentru obiective	9	49	APL, Bibliotecile școlare, Instituțiile educaționale , Școlile de Artă, Casele de Cultură, Centrul Medicilor de Familie, Asociațiile de Băștinași, Centrul de Tineret, GAL, Centrul de meșteșugărit „CreArt”, Formațiile artistice, Instituțiile muzeale, Sectorul de Poliție, IGSU
Total	943	5296	

5.6. Utilizarea bibliotecii

Secțiunea dedicată utilizării serviciilor de bibliotecă oferă o măsură directă a relevanței instituțiilor bibliotecare în viața cotidiană a raionului. Dincolo de cifrele brute, gradul de utilizare reflectă capacitatea bibliotecilor de a acționa ca spații de coeziune socială, învățare și acces la cunoaștere. Analiza interacțiunilor dintre public și bibliotecă — fie că vorbim despre vizite fizice, accesări virtuale sau participări la evenimente — demonstrează vitalitatea rețelei și modul în care aceasta reușește să răspundă diverselor nevoi informaționale și culturale ale comunității.

La fiecare început de an bibliotecile publice din raionul Anenii Noi își încep activitatea prin constituirea comunităților de utilizatori activi-noi înregistrați și neînregistrați. La finele anului 2025 au fost înregistrați **10221** utilizatori ceea ce reprezintă 17,7% din numărul de populație a raionului Anenii Noi.

Tabelul 15. Indicatori statistici bibliotecii publice din raionul Anenii Noi

Anul	Nr. utilizatori activi	% din totalul populației raionului	Repartizarea utilizatorilor după vârstă				Nr. de intrări	Intrări în mediu pe an per utilizator	Repartizarea utilizatorilor după sexe	
			0-16 ani	17-34 ani	35-64 ani	Du-pă 65 ani			M	F
	Total	Populația raionului conform datelor statistice (BNS)	0-16 ani	17-34 ani	35-64 ani	Du-pă 65 ani	Total		M	F
2023	10537	13,3% (78996)	4995	2068	2245	1229	85215	8	3777	6760
2024	10532	18,3% (57687)	5578	2094	2093	767	83445	8	3726	6806
2025	10221	17,7% (57687)	6019	1921	1750	531	89956	9	6452	3769

Concluzie privind dinamica utilizării și impactul comunitar: Analiza indicatorilor statistici din ultimii trei ani relevă o stabilitate a bazei de utilizatori activi, cu o ușoară ajustare la **10221** în anul 2025. Deși cifra totală a cunoscut o scădere minoră față de 2023, impactul bibliotecilor în comunitate a crescut, acestea deserving în prezent 17,7% din populația țintă a raionului.

Tendențe cheie identificate:

- **Rejuvenarea publicului:** Cel mai remarcabil succes este creșterea constantă a segmentului de utilizatori copii (0-16 ani), care a urcat de la 4995 în 2023 la **6019** în 2025, reprezentând acum majoritatea absolută a beneficiarilor;
- **Creșterea frecvenței vizitelor:** În 2025 s-a înregistrat cel mai mare număr de intrări din perioada analizată, respectiv **89956**. De asemenea, intensitatea utilizării a crescut la o medie de **9 intrări pe an per utilizator**, semn că biblioteca a devenit un spațiu de activitate recurentă, nu doar de împrumut ocazional;
- **Schimbări demografice:** Se observă o scădere vizibilă a categoriilor de vârstă adultă și senioară (peste 65 de ani), aceasta din urmă reducându-se de la 1229 la **531** de persoane. Această tendință subliniază necesitatea adaptării serviciilor pentru a reatrage publicul adult;

- **Profilul pe sexe:** Publicul feminin rămâne cel mai loial utilizator al serviciilor de bibliotecă, deși cifrele reflectă o schimbare în distribuția pe genuri în ultimul an.

Recomandare strategică: Datele confirmă transformarea bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi în hub-uri educaționale vitale pentru tânăra generație. Pentru anul viitor, eforturile metodice ar trebui să se concentreze pe diversificarea ofertei pentru adulți și vârstnici, valorificând creșterea frecvenței vizitelor prin servicii de informare și asistență digitală modernă.

Monitorizarea activității rețelei de biblioteci publice din raionul Anenii Noi prin prisma indicatorilor statistici permite evaluarea randamentului serviciilor oferite și identificarea noilor tendințe de consum cultural. Indicatorii prezentați în *Tabelele 14 și 15* reflectă fidel evoluția principalilor parametri de utilizare — de la numărul de înscrieri și frecvența vizitelor, până la circulația colecțiilor în limba română — oferind baza necesară pentru prognozele strategice viitoare.

Tabelul 16. Utilizarea colecțiilor bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi

Anul	Nr. utilizatori activi	Nr. de intrări	Nr. de împrumuturi		Media de împrumuturi per utilizator Total/în limba română
			Total	în limba română	
2023	10537	85215	116720	89779	11/9
2024	10532	83445	100984	91926	10/9
2025	10221	89956	99877	81158	10/8

Concluzii privind consolidarea impactului comunitar: Analiza indicatorilor reflectă o rețea de biblioteci publice aflată în plină transformare, care reușește să își mențină relevanța în comunitate prin adaptarea serviciilor la nevoile actuale ale utilizatorilor.

Tendințe cheie identificate:

- **Dinamica utilizatorilor și întinerirea publicului:** Deși numărul total de utilizatori activi a înregistrat o ușoară scădere, de la 10537 în 2023 la **10221 în 2025**, se observă o creștere remarcabilă a segmentului de **copii (0-16 ani)**, care a urcat de la 4995 la **6019 beneficiari**. Această tendință confirmă succesul programelor educaționale dedicate tinerei generații;
- **Intensificarea activității prezențiale:** În anul 2025 s-a atins cel mai mare număr de vizite din perioada analizată, respectiv **89956 de intrări**. Mai mult, media de intrări per utilizator a crescut de la 8 la **9 vizite pe an**, semn că biblioteca a devenit un spațiu de activitate recurentă și un centru social vital;
- **Evoluția împrumutului și preferința lingvistică:** Volumul total de împrumuturi a cunoscut o diminuare progresivă, ajungând la **99877 de resurse în 2025**. Cu toate acestea, se menține un interes major pentru resursele în **limba română**, care reprezintă aproximativ **81%** din totalul împrumuturilor anului 2025.

Recomandare strategică: Corelarea creșterii numărului de vizite cu scăderea împrumutului de carte sugerează că biblioteca este tot mai mult percepută ca un „*al treilea spațiu*” — un loc pentru activități, studiu și socializare. Pe viitor, este necesară continuarea investițiilor în servicii digitale și evenimente comunitare, precum și regândirea ofertei pentru publicul adult și vârstnic pentru a asigura o reprezentare echilibrată a tuturor categoriilor sociale.

5.7. Activități cultural-educative

Dimensiunea cultural-educativă a rețelei de biblioteci publice din Anenii Noi a fost marcată în anul 2025 de o corelare strategică între nevoile de formare ale utilizatorilor și evenimentele de promovare a lecturii. Programul de activități a fost structurat astfel încât să acopere un spectru larg de interese, punând un accent deosebit pe educația non-formală a tinerilor și pe valorificarea patrimoniului literar local și național. Succesul acestor inițiative este demonstrat de creșterea constantă a participării publicului, transformând fiecare bibliotecă într-un centru de referință pentru animația culturală a localității. Pe parcursul anului de raportare au fost realizate multiple activități și programe culturale pentru utilizatorii bibliotecilor publice din raionul Aneni Noi, ținând cont de prioritățile anului, cele mai importante fiind:

- Anul 2025 – Anul Mihai Eminescu;
- Ziua Culturii Naționale (15 ianuarie)
- Ziua Națională a Lecturii - promovarea lecturii ca bază pentru cunoaștere și dezvoltare;
- Campania Națională „Citim cu voce tare împreună”
- Zilele Creangă;
- Săptămâna Cărții și a Lecturii pentru Copii;
- Concurs de lectură „La izvoarele înțelepciunii” ed.a XXXV-a, dedicată scriitorului Aureliu Busuioc;
- Campania de promovare a lecturii „Să citim împreună!”;
- Programul Național *LecturaCentral*.

Programele și activitățile culturale au fost organizate și consacrate celor mai importante evenimente ale anului, iar utilizatorii bibliotecii au participat la aceste activități fiind informați prin rețele de socializare.

Tabelul 17. Indicatori statistici privind activitățile cultural-educative în bibliotecile publice din raionul Anenii Noi

Anul	Nr. utilizatori	Nr. intrări	Nr. de activități de instruire nonformale	Nr. utiliz. participanți la instruire nonformale	Nr. activități cultural -educative	din care		Nr. participanți la activitățile cultural -educative
					Total	Expoziții de carte	Întâlniri cu scriitorii	
2023	10537	85215	284	1434	1460	675	4	15631
2024	10532	83445	283	1737	1489	597	6	20252
2025	10221	89956	319	2670	1542	600	7	20751

Impactul activităților cultural-educative și de instruire non-formală:

- Succesul instruirilor nonformale caracterizată de numărul participanților la cursuri de instruire care a crescut spectaculos, de la 1434 în 2023 la 2670 în 2025;
- Animație culturală extinsă, în 2025 s-a înregistrat cel mai mare număr de activități cultural-educative (1542), atrăgând un număr record de 20751 de participanți;
- Diversificarea ofertei, bibliotecile publice au organizat 600 de expoziții de carte și au facilitat 7 întâlniri cu scriitorii în cursul anului 2025.

Indicatorii confirmă tranziția bibliotecilor publice către adevărate centre de învățare activă și coeziune socială. Creșterea masivă a participării la instruire și evenimente, corelată cu dominanța publicului tânăr, validează orientarea instituțiilor către educația nonformală. Provocarea principală pentru perioada următoare rămâne elaborarea unor strategii de reatrageră a publicului adult și senior pentru a asigura o reprezentare echilibrată a tuturor categoriilor sociale.

Succesul rețelei teritoriale de biblioteci publice în anul de referință este definit de capacitatea de a atrage și educa tânăra generație, fapt demonstrat de prezența masivă la cele 1542 de activități cultural-educative organizate. În cele ce urmează, vom detalia inițiativele care au contribuit la creșterea numărului de utilizatori copii la 6019, punând accent pe proiectele de animație culturală și pe sesiunile de instruire care au oferit noi perspective de dezvoltare personală beneficiarilor noștri:

„Ziua Culturii Naționale” (15 ianuarie)

Anul 2025 - **Anul Mihai Eminescu** declarat de Ministerul Culturii a Republicii Moldova, pentru a omagia cei 175 ani de la nașterea marelui poet național și pentru a celebra contribuția sa unică la cultura și literatura românească a demarat cu diverse activități în bibliotecile publice din raionul Anenii Noi evidențiind importanța operei Eminesciene în formarea identității noastre naționale. Activitățile desfășurate pe parcursul anului au constituit un bun prilej pentru aprofundarea cunoașterii creației lui Mihai Eminescu.

În ianuarie 2025, sub egida „Anului Mihai Eminescu”, Biblioteca Publică Raională Anenii Noi a celebrat 175 de ani de la nașterea poetului printr-o serie de evenimente interactive. Obiectivul urmărit a

fost reapropierea tinerilor de valorile naționale, transformând biblioteca într-un spațiu modern de dialog și descoperire a geniului eminescian prin lectură și artă.

Serată literară: „175 de la nașterea lui Mihai Eminescu” - dedicată explorării multidisciplinare a geniului eminescian a avut loc în colaborare cu ÎLT „Andrei Straistă”, or. Anenii Noi, la eveniment fiind prezent domnul Eugeniu Margine director ÎLT „Andrei Straistă” și doamna Rodica Gotca, profesoară limbă și literatură română, doctor în filologie.

Data: 15 ianuarie 2025, BPR Anenii Noi

Persoane prezente total: 57 persoane

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=100084541007061&set=a.578349041659791>

Activitate interactivă: „Sub Teiul lui Eminescu: Popas de suflet, desen și joacă” - elevii de la IP LT „Mihai Eminescu”, or. Anenii Noi împreună cu profesorii au îmbinat lectura cu arta într-un atelier de desen inspirat din poeziile naturii, urmat de jocuri interactive în aer liber.

Data: 18 iunie 2025

Persoane prezente total: 28 persoane

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=100084541007061&set=a.692343266927034>

Atmosfera „Anului lui Eminescu” a fost susținută pe parcursul anului de șapte expoziții tematice organizate în incinta Bibliotecii Publice Raionale Anenii Noi și filialele sale. Acestea au pus în valoare colecțiile de carte și documente, oferind comunității o imagine completă și accesibilă asupra geniului eminescian.

Alte activități desfășurate în acest context în rețeaua teritorială:

Evenimente comemorative la Bustul lui Mihai Eminescu (BPR Anenii Noi);

Elogii muzical-literare: „La steaua care-a răsărit” (BP Cobusca Nouă); „Ziua Comemorării lui Mihai Eminescu” (BP Telița);

Masă - rotundă: „Călătorim în timp” (BP Chetrosu);

Recitaluri de poezii: „Eminescu este nemuritor” (BP Troița Nouă); „Poet pe pământ și Luceafăr în cer” (BP Hîrbovăț); „Omagiu lui Eminescu” (BP Botnărești);

Expoziții de carte: „Eternul Eminescu” (BP Troița Nouă); „Luceafărul poeziei românești”(BP Chetrosu); „Eminescu” (BP Cobusca Veche); „La un ceai cu Eminescu” (BP Roșcani); „Eminescu - poetul Dragostei”(BP Botnărești); „Eminescu - icoana care ne-a trezit” (BP Delacău), „Mihai Eminescu - Luceafărul culturii românești” (BP Chirca);

Programe educaționale care au inclus recitaluri de poezii eminesciene, concursuri de desene inspirate din opera lui Mihai Eminescu: „Săptămâna lui Mihai Eminescu (BP Țințăreni); Săptămâna Eminescu (BP Gura Bîcului); Săptămâna ”Eminescu - de dincolo de timpuri” (BP Floreni); „Mihai Eminescu în viziunea copiilor” (BP Bulboaca nr.1);

Concursul: „Cuvântul lui Eminescu- ecoul inimilor noastre”, BP Bulboaca nr.2.

Săptămâna Memoriei: Ziua Internațională a Comemorării Victimelor Holocaustului (ianuarie)

Prezentăm în continuare unele activități desfășurate în acest context în bibliotecile publice:

Expoziție „Arta în anii Holocaustului”, BPR Anenii Noi, BP Gura Bîcului;

Oră de memorie: „Să nu uităm tragedia omenirii. Holocaustul”, BP Telița;

Oră de informare, discuții asupra cărții „Băiatul cu pijamale în dungi”, BP Delacău;

Expoziții de carte și realizarea desenelor pe baza lor: „Holocaustul: istorie și lecții de viață”, BP Bulboaca nr.1;

Expoziții de carte: „Holocaust - rana omenirii” (BP Botnărești); „Holocaust în oglinda literaturii și a arte” (BP Chirca); „Răsfoiește trecutul, onorează Memoria” (BP Gura Bîcului);

Inițiativa tematică de promovare a lecturii „De la suferință la cunoaștere: Holocaustul în paginile cărților”, BP Gura Bîcului.

Campania Națională „Citim cu voce tare împreună” (februarie)

Cititul cu voce tare împreună ajută la consolidarea comunităților și este un act de susținere a alfabetizării ca unul din cele mai importante drepturi ale omului. Tema ediției ZICI 2025 - Democrația a fost valorificată prin activități care au evidențiat faptul că valorile democratice pot fi cultivate încă din copilărie, inclusiv prin actul simplu de a citi împreună. Majoritatea bibliotecilor publice au desfășurat activități de lectură cu acest prilej:

„Citim cu voce tare împreună” (BP Țințăreni, BP Geamăna, BP Troița Nouă);

„Vocile democrației” - ateliere de lectură cu voce tare și discuții (BP Gura Bîcului, BP Cobusca Veche);

Provocarea „ZICI în acțiune: povești care dau sens zilei”, participanții fiind încurajați să citească cu voce tare pentru un membru al familiei sau o persoană dragă, BP Gura Bîcului;

Atelier de lectură: „Citim cu voce tare împreună”, BPR Anenii Noi, fil.copii;

„Citim împreună și împărtășim”, BP Chirca.

„Ziua Națională a Lecturii” (14 februarie)

Ziua Națională a Lecturii, marcată anual pe 14 februarie, constituie un punct strategic în calendarul activităților bibliotecilor publice, având ca scop central cultivarea plăcerii de a citi și recunoașterea cărții ca instrument esențial în dezvoltarea intelectuală. Prin ateliere de lectură partajată și ore de poveste, bibliotecile transformă această sărbătoare într-o experiență interactivă, consolidând statutul instituției de spațiu comunitar dedicat cunoașterii și educației continue.

Ateliere de lectură: „Grigore Vieru - izvor de dragoste și credință” (BP Țințăreni); „Ghici ce e?” (BP Chirca);

Jurnal de suflet „Scrisoare către Grigore Vieru”, BP Gura Bîcului;

Expoziții de carte: „Grigore Vieru - mai simplu decât iarba nu pot fi” (BP Cobusca Veche); „Grigore Vieru -cu lira-n lacrimi” (BP Roșcani); „Eu sunt poetul acestui neam” (BP Delacău); „Grigore Vieru - poetul valorilor esențiale” (BP Chirca);

Medalion aniversar: „Grigore Vieru - nu sunt decât o lacrimă a lui Eminescu”, BP Bulboaca nr. 2;
Săptămâna „Grigore Vieru- Legendă vie”, BP Floreni

„Zilele Creangă” (01 -07 martie 2025)

An de an la începutul lunii martie îl descoperim pe Ion Creangă, îi savurăm opera și retrăim clipa frumoasă a copilăriei. Bibliotecile publice din raionul Anenii Noi prin organizarea diverselor activități îl readuc (cel puțin imaginar), pe sfătosul bunic din Humulești, cel care prin povești și basme a lăsat o comoară literară plină de înțelepciune și omenie.

În cadrul „Zilelor Creangă” Biblioteca Publică Raională Anenii Noi în colaborare cu bibliotecile publice din raion a organizat 2 concursuri raionale:

- Concursul raional de inteligență și creativitate pentru fete „Miss Smărăndița”, ediția a XVII-a;
- Concursul raional de desene cu genericul: „Eroul preferat din opera lui I. Creangă”, anul 2025.

Concursul raional de creativitate și inteligență pentru fete „Miss Smărăndița”, ediția a XVII-a, anul 2025 s-a desfășurat la 22 martie 2025 la Biblioteca Publică Raională Anenii Noi și a întrunit 5 participante, eleve ai cl.III-a, ghidate de bibliotecarele din bibliotecile publice din raion. Participantele în cadrul acestui concurs au înfruntat următoarele probe:

Proba I „Prezentarea personalizată a Smărăndiței”, probă de artistism, prezentarea personală și cea a ținutei vestimentare a Smărăndiței;

Proba II „Cunoașterea operei lui Ion Creangă”, probă de inteligență, 3 întrebări orale din creația și biografia lui Ion Creangă;

Proba III „În emisie directă cu un personaj din opera lui Ion Creangă”, probă de creativitate, prezentarea unui subiect de știre/reportaj despre personajul Crengian;

Proba IV „Prezentarea eroului îndrăgit din opera lui Ion Creangă”, proba suporterilor, înscenarea unui fragment din opera scriitorului cu implicarea altor copii. Participantele la concurs au fost menționate cu diplome și trofee.

Concursul raional de desene „Eroul preferat din opera lui Ion Creangă”, organizat de Biblioteca

Publică Raională Anenii Noi în scopul celebrării și conservării patrimoniului cultural lăsat de marele scriitor Ion Creangă, precum și valorificarea competențelor creative ale copiilor a fost desfășurat la 22 martie 2025. În cadrul concursului din anul de raportare au fost recepționate 100 lucrări realizate în diverse tehnici de execuție: creion, cariocă, acuarelă. Comisia de jurizare în baza criteriilor de evaluare specificate în Regulamentul de organizare a concursului a apreciat cele mai bune lucrări oferind diplome de participare și premii.

„Săptămâna Cărții și a Lecturii pentru Copii”, aprilie 2025

În cadrul „Săptămânii Cărții și a Lecturii pentru Copii” (01-07 aprilie) Biblioteca Publică Raională în colaborare cu bibliotecile publice din raion a desfășurat 2 concursuri raionale: Concursul de creativitate și inteligență pentru băieți „Mister Guguță”, ediția XIII-a și Concursul de scriere literară „O poveste de un cot scrisă de un piticot”, ediția a XIII-a.

Concursul de creativitate și inteligență pentru băieți „Mister Guguță”, ediția XIII-a s-a desfășurat la 03 aprilie 2025, la Biblioteca Publică Raională Anenii Noi și a întrunit 9 participanți, elevi ai cl.III-a - IV-a, ghidați de cadre didactice și de bibliotecari din bibliotecile publice din raion. Participanții în cadrul acestui concurs au avut de înfruntat următoarele probe:

Proba I „Prezentarea personalizată a lui Guguță”, probă de artistism, prezentarea personală și cea a ținutei vestimentare a lui Guguță;

Proba II „Cunoașterea operei lui Spiridon Vangheli”, probă de inteligență, 3 întrebări orale din creația și biografia lui Spiridon Vangheli;

Proba III „Guguță și ipostazele vieții și copilăriei”, probă de creativitate, prezentarea verbală a unui personaj din numele lui Guguță;

Proba IV „Prezentarea eroului îndrăgit din opera lui Spiridon Vangheli”, proba supporterilor prin înscenarea unui fragment din opera scriitorului cu implicarea altor copii.

Comisia de jurizare a apreciat cultura și ținuta scenică, elementele specifice portului popular ale personajului prezentat și au menționat toți participanții cu diplome și trofee.

Concursul raional de scriere literară „O poveste de un cot, scrisă de un piticot”, ediția a XIII-a, anul 2025 organizat de Biblioteca Publică Raională Anenii Noi s-a desfășurat la data de 05 aprilie 2025. În cadrul ediției din anul 2025 au fost recepționate 33 de lucrări, creații proprii ale elevilor din instituțiile de învățământ din raionul Anenii Noi. Lucrările prezentate au fost evaluate de juriu în baza condițiilor și a criteriilor prezentate în Regulamentul de organizare a concursului. Cele mai bune lucrări au fost menționate cu diplome și premii.

Ziua Drapelului de Stat al Republicii Moldova (27 aprilie)

Expoziție foto-documentară, BPR Anenii Noi;

Activități interactive de informare pentru elevi, BP Bulboaca nr.2, BP Bulboaca nr. 1;

„Florile tricolorului”, BP Chirca.

Programul Național *LecturaCentral* (PNLC) – ed. VIII-a, 2025 (pe parcursul anului)

Biblioteca Națională a Republicii Moldova anual organizează în cadrul Programului Național *LecturaCentral* concursuri naționale în scopul promovării lecturii, valorificării patrimoniului literar național și cultivarea interesului pentru valorile fundamentale universale. În perioada lunilor ianuarie - octombrie 2025 bibliotecile din raionul Anenii Noi s-au implicat în activități în cadrul celor 5 concursuri beneficiind de recunoaștere publică la nivel național:

- Pentru Concursul „Cel mai bun declamator al operei eminesciene” (4 categorii de vârstă) diplomă de mențiune: Gabriela COTOMAN, 15 ani, cl. IX-a, IP LT „Mihai Eminescu”, or.Anenii Noi, Biblioteca Publică Raională Anenii Noi (fil.copii);
- Pentru Concursul „Cel mai original program de promovare a valorilor europene” diplomă de mențiune: Biblioteca Publică Bulboaca nr.2, Anenii Noi, Program „Valorile europene - respect, independență, viitor”, responsabil: Angela MIRON, bibliotecară principală.

În scopul stimulării participării bibliotecilor publice și a bibliotecilor școlare din raionul Anenii Noi au fost organizate etapele raionale ale celor 5 concursuri din cadrul Programului Național *LecturaCentral* 2025. La 15 octombrie 2025 Comisia de jurizare a evaluat și apreciat dosarele participanților înregistrați la Concursurile raionale și au desemnat câștigătorii după cum urmează:

Pentru Concursul „Cel mai original proiect/program de promovare a cărții și lecturii”:
Biblioteca Publică Todirești (Olesea GRIȘCA), Programul „Cartea care ne unește”, Diplomă, Locul II;

Pentru Concursul „Cel mai activ cititor”:

Categoria I - Serbin Cătălina, elevă cl.VI, Locul II, Biblioteca Publică Todirești (Olesea GRIȘCA);
Nigai Andreea, elevă cl.VI, Locul II, Biblioteca Publică Todirești (Olesea GRIȘCA).

Categoria II - Nazar Natalia, elevă cl.XI, Locul II, Biblioteca Publică Bulboaca nr.2 (Angela MIRON).

Categoria III - Badiul Aurelia, specialistă principală, Locul II, Biblioteca Publică Raională Anenii Noi (Daniela ANDRIUȚA).

Pentru Concursul „Cel mai original program de promovare a operei eminesciene”:

Programul „Eminescu-i nemurirea”, Locul III, Biblioteca Publică Todirești (Olesea GRIȘCA);

Programul „Opera eminesciană - comoară a literaturii române”, Locul I, Biblioteca Publică Bulboaca nr.2 (Angela MIRON).

Pentru Concursul „Cel mai bun declamator a operei eminesciene”

Categoria II - Ipati Daniela, elevă cl.V, Locul II, Biblioteca școlară IP Gimnaziul Speia (Veronica IPATI); Chirilenco Evelina, elevă cl.VIII, Locul III, Biblioteca Publică Todirești (Olesea GRIȘCA).

Categoria III - Cotoman Gabriela, elevă cl.IX, Locul I, Biblioteca Publică Raională Anenii Noi, fil.copii, (Parascovia CODREANU); Untila Adelina și Slanina Denisa, eleve cl.IX, Locul III, Biblioteca școlară IP Gimnaziul Speia (Veronica IPATI).

Categoria IV - Albu Daniela, teatrolog, Locul I, Biblioteca Publică Ciobanovca (Rodica VIZIN); Comanac Tatiana, educatoare, Locul II, Biblioteca Publică Bulboaca nr.2 (Angela MIRON).

Pentru Concursul „Cel mai original program de promovare a valorilor europene”:

Programul: Europa la noi acasă „Prin lectură, Europa vine acasă la fiecare dintre noi”, Locul III, Biblioteca Publică Todirești (Olesea GRIȘCA);

Programul „Valorile europene-respect, independență, viitor”, Locul I, Biblioteca Publică Bulboaca nr.2 (Angela MIRON).

Campania „Scriitorul la el acasă” (aprilie 2025)

La 24 aprilie 2025 în Biblioteca Publică Raională Anenii Noi s-a desfășurat *Masa-rotundă cu genericul „Oglinzi ale trecutului: Bisericile Basarabiei și Memoria locală”*, întâlnire cu cercetătorul Alexandru CERGA, autor al Dicționarului enciclopedic „Bisericile Basarabiei”, originar din satul Șerpeni, rn. Anenii Noi. În cadrul acestei reuniuni au fost prezentate următoarele comunicări:

1. „Istoria Bisericilor Basarabiei: perspective de descoperiri”, Alexandru CERGA, cercetător;
2. „Rolul bisericilor în viața comunităților locale. Beneficiile pentru comunitatea locală în ce privește conștientizarea și aprecierea patrimoniului religios”, Nicolae GOREANU, preot parohia Cobusca Nouă;

3. „Provocări și soluții în conservarea și valorificarea patrimoniului religios”, Teodor CODIȚA, preot parohia Gura Bîcului;
4. „Impactul volumelor „Bisericele Basarabiei” asupra comunităților și profesioniștilor”, Tatiana LAPICUS, BPR Anenii Noi.

Această activitate care și-a propus scopul de a dezbate unele aspecte legate de rolul bibliotecilor în promovarea istoriei locale și a patrimoniului religios, în contextul desfășurării Campaniei „Scriitorul la el acasă” din Programul Național *LecturaCentral* 2025, ediția a 8-a a reunit personalul de specialitate din bibliotecile publice și cele școlare din raionul Anenii Noi.

Campania Națională „Să citim împreună!”, ediția XIV-a, 2025

Campania națională inițiată de BNC „Ion Creangă” - proiect de amploare, destinat încurajării lecturii în rândul copiilor și tinerilor, susținut financiar de Ministerul Culturii al Republicii Moldova. În cadrul ediției din anul de raportare, au fost promovate șase cărți semnate de scriitori autohtoni contemporani, selectate pentru diferite categorii de vârstă:

Ciclul primar: „Toto” – Sergiu Afanasiu (Chișinău, Abeceluș, 2024), „Calendarul tradițiilor populare pentru copii” – Andrei Prohin (Chișinău, Lexon, 2024);

Ciclul gimnazial: „Marele Ciulică” – Nicolae Popa (Chișinău, Prut, 2024);

Ciclul liceal: „Legată cu funia de pământ” – Lorina Bălțeanu (Chișinău, Cartier, 2024), „Bumerang” – Lilia Bicec-Zanardelli (Chișinău, Cartier, 2023, 2016), „O progenitură dușmană” – Nicolae Negru (Chișinău, Arc, 2024).

Campania „Să citim împreună!” s-a desfășurat în raionul Anenii Noi, în perioada februarie-decembrie, implicând biblioteci publice și școlare, instituții educaționale și comunități locale. Prin susținerea acestei inițiative, bibliotecile publice și-au propus să aducă mai aproape de cititori literatura autohtonă contemporană, promovând

cărți care abordează teme actuale, stimulează gândirea critică și încurajează interesul pentru lectură în rândul copiilor și tinerilor.

Pe perioada desfășurării Campaniei bibliotecile au organizat multiple forme de activități culturale, care au avut scopul de a populariza și lectura cărțile recomandate. Printre cele mai relevante activități au fost: întâlnirile cu scriitorii (BPR Anenii Noi, BP Geamăna, BP Bulboaca 1 și BP Bulboaca 2), lecturi individuale și în grup (BP Chirca, BP Todirești), prezentări de carte (BP Chirca, BP Geamăna), discuții, ore de lectură, postere, afișe, pliante, avize, expoziții virtuale.

RAPORT CUMULATIV
 privind activitățile organizate în cadrul Campaniei
 naționale
 „Să citim împreună!”, ediția a XIV-a, anul 2025
 în rețeaua bibliotecilor publice din
 raionul/municipiul/orașul

ANENII NOI

Activități		Număr activități	Număr participanți		
			total	din care:	
				elevi	adulți
Numărul de persoane care au împrumutat cărțile promovate în campanie			904	688	216
Activități organizate (total)		123	1834	1532	302
Din care:	Întâlniri cu autorii (<i>Sergiu Afașasiu</i> , BP Geamăna, BP Bulboaca 1, BP Bulboaca 2, BPR Anenii Noi, BPR Anenii Noi (fil. Copii) și <i>Nicolae Popa</i> , BP Bulboaca 1, BP Bulboaca 2)	6	541	407	134
	Lecturi publice, discuții (<i>Citim discutăm</i> , BP Chirca, <i>Colorăm inspirați din cartea „Calendarul tradițiilor populare” de Andrei Prohin</i> , BP Chirca	63	686	610	76
	Conferințe ale cititorilor	7	95	81	14

Activități teatralizate, expoziții de desene, expoziție foto, expoziție de carte, BP Chirca	25	235	218	17
Concursuri	14	177	153	24
Altele: <i>Prezentarea cărții „Toto” de Sergiu Afanasiu, atelier de creație, BP Chirca</i> <i>Lansarea Campaniei la nivel raional, Prezentarea cărților, BPR Anenii Noi</i>	8	100	63	37

Reflectarea activităților organizate în mass-media și social-media:

	număr	descrieri bibliografice sau link-uri
Articole în mass-media	-	
Reportaje tv, radio	-	
Articole pe blog	-	

<p>Postări Facebook și/sau alte rețele sociale</p>	<p>45</p>	<p>https://www.facebook.com/share/p/17BGvY3R8d/</p> <p>https://www.facebook.com/share/p/16VMA5MfGL/</p> <p>https://www.facebook.com/share/p/19v51KkOdu/</p> <p>https://www.facebook.com/share/p/1CHmRsbTfj/</p> <p>https://www.facebook.com/share/p/1CFhm4SwdP/</p> <p>https://www.facebook.com/share/p/17Nz1GgC9E/</p> <p>https://www.facebook.com/share/p/1N9tVH6Aej/</p> <p>https://www.facebook.com/share/v/14I7SYNLEcX/</p> <p>https://www.facebook.com/share/p/1DInSPDVhE/</p> <p>https://www.facebook.com/share/p/1AiVGeZcIN/</p> <p>https://www.facebook.com/share/v/1FO5OUtcXA/</p> <p>https://www.facebook.com/share/p/1MffjVPSuW/</p> <p>https://www.facebook.com/share/p/1DNzZfBk7y/</p> <p>https://www.facebook.com/share/p/17MLdWnA7v/</p> <p>https://www.facebook.com/share/p/1BSbKsevcJ/</p> <p>https://www.facebook.com/share/p/14PL9cuW4K8/</p> <p>https://www.facebook.com/share/v/1J33ZBNUxV/</p> <p>https://www.facebook.com/share/v/1FiDRbQe6h/</p> <p>https://www.facebook.com/share/p/1E2BUXi3fY/</p> <p>https://www.facebook.com/share/p/1CcuPY9qSM/</p> <p>https://www.facebook.com/share/v/1BcoU3ApEz/</p> <p>https://www.facebook.com/share/v/18FtDgifiOk/</p> <p>https://www.facebook.com/share/v/1G4iPyruzf/</p> <p>https://www.facebook.com/biblioteca publica satului todiresti</p> <p>https://www.facebook.com/miron.angela.5/posts/pfbid0fe7NG2WYyviJHTGBpByhFEWELcRAA09igNvAyYTK7oXvGUkWMpId32YRPM9yO2SmCdDI</p> <p>https://www.facebook.com/biblioteca.creanga/posts/pfbid02ubnxuPDURnee8YBE6UDUedCu4duo68WYxaDuYaUUuT47HD4ckYWixLz2dZqLndTl</p> <p>https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02W7cFBWOYseS3iHi4H9vLavlK8iagp58MFsvmbpZo8iG8wMgHcuHp4GpBMJEhNipl&id=100064721976838</p> <p>https://www.facebook.com/biblioteca.creanga/posts/pfbid0Awe2wAbTeXhWspBNeXXebvuOOXq6arWgsOFazgeaT1YEvsKvxt5MTTr6LURzRMfGSI</p> <p>https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0vVCnUutU1fU1HHRiHaoecvHubvVhAqG1eJ6TemCNseech11LU9JHAKfFe2T1wTxI&id=100064721976838</p> <p>https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02DrhGcSPKVNcem65LbKE6ATuTe88hibA9XTxqDafE5AqY4dJcYBWKhMxszyKTeRntl&id=100076113047613</p> <p>https://www.facebook.com/miron.angela.5/posts/pfbid0pxvFudxWDLbmwevmv25UAKBFxD95sH59Si96T4w3f8TjRJM8eXvtxbiIatt9pwzl</p> <p>https://www.facebook.com/events/2059009534927449/?context=%7B%22event_action_history%22%3A%7B%22mechanism%22%3A%22attachment%22%2C%22surface%22%3A%22newsfeed%22%7D%2C%22ref_notif_type%22</p>
<p>RAPORT ANALITIC ANUAL 2025 ANENI</p>	<p>NOI</p>	<p>55</p>

Concursul național de lectură „La izvoarele înțelepciunii” (etapa raională)

Concursul național de lectură „La izvoarele înțelepciunii”, ediția a XXXV-a, consacrat vieții și creației scriitorului Aureliu Busuioc, organizat în scopul promovării lecturii și familiarizării elevilor cu viața și activitatea personalităților din literatură, cultură și istoria națională a fost organizat la etapa raională la 07 mai 2025 în incinta Bibliotecii Publice Raionale Anenii Noi.

În cadrul ediției din anul 2025 în cadrul etapei raionale a concursului s-au înregistrat 16 participanți (elevi ai cl. IX, X, XI) din instituțiile de învățământ din raion, fiind îndrumați de cadrele didactice și bibliotecari.

Concurenții în cadrul etapei raionale a concursului au susținut 3 probe după cum urmează:

Proba I „Prezentarea” - prezentarea personală a concurentului și expunerea impresiilor personale despre lecturarea operei lui Aureliu Busuioc;

Proba II „Cunoașterea operei lui Aureliu Busuioc” (3 întrebări orale din creația și biografia lui Aureliu Busuioc”;

Proba III „Arta interpretării” - fiecare

concurrent a prezentat o analiză originală și aprofundată a operei lui Aureliu Busuioc.

Efortul tuturor participanții în cadrul etapei raionale a Concursului a fost răsplătit cu diplome de participare și trofee.

La etapa republicană a Concursului național de lectură „La izvoarele înțelepciunii” au fost promovați 2 învingători ai etapei raionale:

1.Morozan Henryeta-Ariana, clasa X-a, însoțitoare Nadejda Morozan, Biblioteca Publică Floreni;

2.Ceban Olivia, clasa XI-a, însoțitoare Lionora Leahu, Biblioteca IP LT „Andrei Straistă”, or.Anenii Noi.

Comemorarea victimelor foametei organizate din anii 1946-1947 în Republica Moldova (aprilie)

Lecția publică „Memoria Dureroasă: Foametea organizată din 1946-1947”

Acțiunea a inclus lectură publică și proiecții de secvențe documentare, având ca scop analiza și asumarea trecutului istoric la nivel local. Evenimentul, moderat de specialistă Tatiana Lopicus, a beneficiat de prezența oficială a conducerii

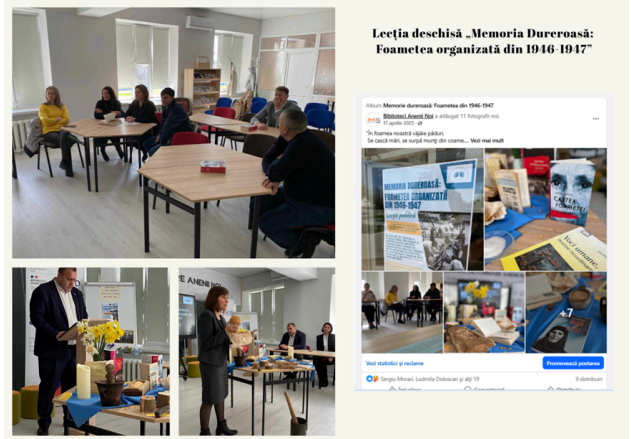

Raionului Anenii Noi, a Direcției Generale Educație și a Secției cultură, turism, tineret și sport, confirmând rolul bibliotecii de centru de educație civică și memorie comunitară.

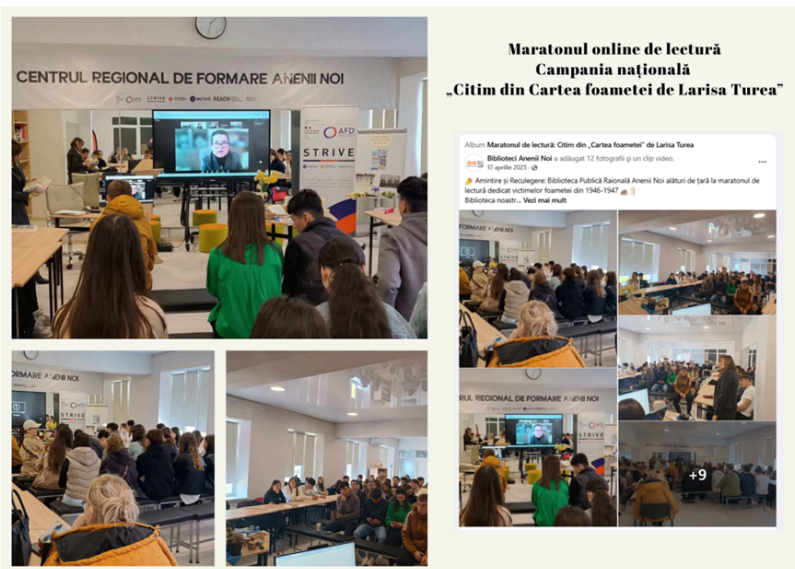
Data: 17 aprilie 2025

Organizator: Biblioteca Publică Raională Anenii Noi

Persoane prezente: 23 persoane

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=100084541007061&set=a.646286128199415>

O altă activitate organizată în același context a fost și participarea la *Maratonul de lectură „Citim din cartea Foamei de Larisa Turea”*, inițiată de Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”. Această activitate realizată în parteneriat cu ÎÎ LT „Andrei Straistă”, or. Anenii Noi a adunat 90 de tineri pentru a interacționa în direct cu alte 100 de biblioteci din țară și a lectura fragmente din „Cartea Foamei”.

În cadrul acestei inițiative s-au implicat și bibliotecile publice din rețea: BP Geamăna.

Program complex de activități axat pe educația non-formală, lectură creativă și recreere activă a copiilor (iunie 2025)

În colaborare cu IP LT „Mihai Eminescu”, or. Anenii Noi, Biblioteca Publică Raională Anenii Noi a găzduit activitățile taberei de vară „Stupul vesel”, evidențiindu-se evenimentul dedicat Zilei Mondiale a Bicicletei, Zilei Internaționale a Copilului. Sub îndrumarea bibliotecarelor

copiii au participat la sesiuni de informare, lectura povestirii „Ela și bicicleta”, ateliere de desen, completate de jocuri interactive susținute prin resursele proiectului STRIVE.

Program estival „Săptămâna Copilăriei la Bibliotecă” (iunie 2025)

„Săptămâna Copilăriei la Bibliotecă”

Programul a cuprins o serie diversificată de activități tematice adaptate nevoilor comunității: *expoziții de carte:* „Copilăria are voce: Drepturi și responsabilități” și „Părinți informați, copii fericiți”; *cluburi și ateliere de creație:* clubul de jocuri „Mici Genii”, atelierul de origami „Aripi de Cocor” și atelierul de lectură „Descântece de bună manieră” de Ionela Hadârcă; activitatea „Detectivi la bibliotecă:

Misiune pentru Minți Agere”.

Data: 02 iunie - 07 iunie 2025

Organizator: Biblioteca Publică Raională Anenii Noi

Persoane prezente total: 97 persoane

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=100084541007061&set=a.680714931423201>

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02KkEB9HhL9e7Tz7SUvLt

Activitatea „Lectura în acțiune” (iunie 2025)

„Lectura în Acțiune”
la Spartachiada Raională 2025

Biblioteca Publică Raională Anenii Noi și-a extins prezența în comunitate prin organizarea unor acțiuni tematice în spații neconvenționale, adaptate publicului larg. Activitatea „Lectura în acțiune” la Spartachiada Raională 2025, prin suportul logistic al proiectului STRIVE, biblioteca a amenajat o

zonă interactivă dedicată sportului și educației. Activitatea a inclus sesiuni de jocuri de societate pentru dezvoltarea gândirii strategice, ateliere de desen și exerciții dinamice, obiectivul fiind promovarea unui stil de viață activ prin îmbinarea mișcării cu lectura.

Data: 07 iunie 2025

Persoane prezente total: 53 persoane

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=100084541007061&set=a.685109030983791>

Forumul „Diaspora acasă”, august 2025

Forumul „Diaspora acasă”

BPR Anenii Noi a organizat *Forumul „Diaspora acasă: Parteneriate pentru viitorul raionului”*-eveniment organizat cu ocazia Zilelor Diasporei. Această întâlnire a reprezentat o platformă de dialog, menită să consolideze legăturile cu cetățenii stabiliți peste hotare și să identifice noi oportunități de cooperare pentru binele comunității.

Data: 15 august 2025

Organizator: Biblioteca Publică Raională Anenii Noi

Persoane prezente total: 63 persoane

<https://www.facebook.com/media/set/?vanity=100084541007061&set=a.740326085462085>

Sărbătorile Naționale Ziua Independenței și „Ziua Limbii Române” (august 2025) - consemnate în majoritatea bibliotecilor publice

Expoziția foto-documentară „File de istorie”, expusă de Biblioteca Publică Raională în cadrul evenimentului festiv organizat de Consiliul raional Anenii Noi;

Medalioane literar-muzicale: „Moldova mea -colț de rai”- cu participarea combatanților în războiul de pe Nistru 1992 (BP Cobusca Nouă); *„Limba noastră-i, limbă sfântă”* (BP Telița);

Expoziții de carte „Independența - simbolul statorniciei și demnității noastre” (BP Troița Nouă); „Limba noastră cea română”(BP Cobusca Nouă); „Independența care ne unește” (BP Gura Bîcului)
Recital de poezie: „Mândru grai al țării mele”, BP Ciobanovca.

Concursul național de postere „Bibliotecile pentru Moldova Europeană 2030”

Posterul realizat de Biblioteca Publică Raională a reflectat indicatorii referitor la programele, activitățile, serviciile și contribuția generală a rețelei de biblioteci publice din tot raionul în contextul priorității anului biblioteconomic 2024 „Implicarea bibliotecilor în susținerea și realizarea strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”. Posterul a fost expus la Biblioteca Națională a Republicii Moldova în cadrul Simpozionului Național „Anul biblioteconomic” din 26 martie 2025.

Promovarea valorilor europene

„Ziua Europei”, 09 mai 2025

Expoziție interactivă prezentată de Biblioteca Publică Raională în cadrul activității raionale organizate de Consiliul Raional Anenii Noi.

Expoziție de carte: „Europa - casa noastră”, BP Troița Nouă

Program complex de promovare a valorilor europene - Ateliere de discuție „Ce înseamnă Europa?”, Quiz pentru elevi „Europa și valorile ei”, Lecturi tematice din literatura țărilor europene, Concursul „Cine câștigă 12 stele?” , „Ghicește țara”, „Adevărat sau Fals - Europa”, Jocul „Rebusul valorilor europene” - BP Bulboaca nr.2;

Proiectul „Tineri activi pentru integrarea europeană și democrație”, BP Gura Bîcului;

Concursul: „Satul meu, o floare în grădina Europei”, BP Gura Bîcului;

Serată muzical-literară: „Uniunea Europeană - pace și cooperare”, BP Delacău;

Campania Națională „Septembrie nici o zi fără lectură” (implică majoritatea bibliotecilor publice)

Activități educaționale: „Lecturi în aer liber”, BP Bulboaca nr.1;

Ateliere de lectură, BP Delacău, BP Mereni.

Inițiativa de promovare a lecturii „Calendarul de Advent” (decembrie), BP Gura Bîcului

În perioada premergătoare sărbătorilor de iarnă BP Gura Bîcului a implementat o inițiativă de promovare a lecturii „Calendarul de Advent”, concepută ca un demers educațional și cultural cu caracter participativ, destinat tuturor categoriilor de vârstă din comunitate. În cadrul acestei inițiative utilizatorii bibliotecii au fost invitați zilnic să descopere recomandări de carte, fragmente de lectură, mesaje tematice sau titluri surpriză.

6. ACTIVITATE METODOLOGICĂ. FORMARE PROFESIONALĂ

Activitatea metodologică a Bibliotecii Publice Raionale pe parcursul anului 2025 a vizat coordonarea activităților de formare profesională continuă pentru cei 31 de bibliotecari din raion. Activitatea metodologică s-a axat pe documentare profesională, studierea materialelor metodice și aplicarea recomandărilor de specialitate în activitatea curentă a bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi.

Personalul de specialitate din bibliotecile publice pe parcursul anului de raportare a beneficiat de:

- Consultații în domeniul biblioteconomic;
- Sprijin pentru completarea colecțiilor;
- Suport documentar și informațional prin e-mail, grup Viber;
- Organizarea activităților de formare profesională (seminare, traininguri, ateliere profesionale, instruirii);
- Dezvoltarea abilităților și competențelor de utilizare a tehnologiilor informaționale (Programul educațional de dezvoltare a competențelor digitale „HUB Digital”);
- Actualizarea cunoștințelor de specialitate (Programul de dezvoltare a competențelor profesionale „LibrariumPro”);
- Consultarea individuală a legislației și documentelor de reglementare;
- Consultarea ghidurilor metodologice și a instrucțiunilor de lucru biblioteconomic;
- Colaborarea cu alte biblioteci din cadrul SNB;
- Schimb de experiență informal cu alți bibliotecari.

Activitatea BPR Anenii Noi în calitate de Centru Biblioteconomic pentru rețeaua de biblioteci publice din raionul Anenii Noi a fost suplinită de funcționarea **Centrului Regional de Formare Anenii Noi** dotat cu resurse tehnologice: tablă interactivă și 16 calculatoare. În cadrul Centrului Regional de Formare, ținând cont de Oferta educațională stabilită pentru anul 2025 au fost organizate diverse activități de formare profesională pentru bibliotecari

(din biblioteci publice și cele școlare), cursuri de alfabetizare digitală pentru diverse grupuri țintă: funcționari publici, șomeri, profesori contribuind la îmbunătățirea serviciilor oferite utilizatorilor.

Prin implicarea directă a bibliotecarelor la aceste cursuri, ne asigurăm că serviciile oferite comunității noastre sunt la cele mai înalte standarde actuale.

Reuniuni metodologice organizate de Centrul Regional de Formare a Bibliotecii Publice Raionale Anenii Noi

Pe parcursul anului 2025 au fost organizate **29 activități nonformale** de formare profesională pentru personalul de specialitate din biblioteci, **133 ore** academice și **469 de participanți** din bibliotecile publice. Tematica și formele de organizare a reuniunilor metodologice poate fi consultată în *Anexa 8* a prezentului Raport.

Conferința zonală Centru I - Anenii Noi

27 mai 2025

Co-organizator: Biblioteca Publică Raională Anenii Noi

Conferința Zonală Centru I cu genericul „**Implicarea bibliotecilor în transformarea digitală: oportunități și provocări**” desfășurată sub egida Ministerului Culturii al Republicii Moldova și a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, eveniment care a reunit personalul de specialitate din bibliotecile celor 10 raioane din

Zona Centru 1, subliniind importanța colaborării în era digitală. Scopul principal al acestei conferințe a

fost de a sprijini bibliotecile din cadrul sistemului național în implementarea priorităților profesionale stabilite pentru anul 2025. Am explorat experiențe reprezentative, am centrat discuțiile pe inovații în activitatea profesională și am căutat să îmbunătățim relațiile de parteneriat între instituțiile noastre.

La conferință au fost prezente **67 persoane**.

Lecții învățate: Conferința a scos în evidență faptul că biblioteca modernă nu mai poate rămâne doar un depozit de cărți, ci trebuie să devină un motor al transformării digitale. Principalul învățământ extras este că tehnologia trebuie integrată rapid în serviciile de zi cu zi pentru a răspunde nevoilor actuale ale publicului. Totodată, evenimentul a demonstrat că izolarea nu este o soluție; succesul depinde de o colaborare strânsă între raioane și de parteneriate solide între instituții. Este clar că inovația profesională și învățarea continuă sunt determinante pentru a transforma bibliotecile în centre comunitare vii, capabile să facă față provocărilor din următorii ani.

Consolidarea competențelor prin studii academice de bază

Calitatea serviciilor oferite de rețeaua noastră este strâns legată de nivelul de pregătire teoretică și practică al echipei. În acest context, menționăm cu mândrie efortul de autodepășire și investiția intelectuală a kolegei noastre, Rodica VIZIN, BP Ciobanovca, care urmează în prezent studiile superioare de licență în cadrul facultății de profil, specializarea Biblioteconomie și Științe ale Informării, anul IV, USM, 300 ore academice.

Participarea personalului de specialitate din bibliotecile publice din raionul Anenii Noi la activități de formare profesională continuă

Pe parcursul anului 2025 personalul de specialitate din bibliotecile publice au participat la diverse activități nonformale de dezvoltare profesională organizate de Centrele Naționale de Formare Profesională Continuă în domeniul biblioteconomic a BNRM și BNC „Ion Creangă”, s.a. Marea majoritate a activităților s-a desfășurat în format online pe platforma ZOOM și a fost un avantaj pentru participarea unui număr mare de participanți. Conform datelor statistice pentru anul de gestiune **30 de bibliotecari** au participat la activități de educație nonformală, ceea ce reprezintă **1664 ore academice**. Tematica activităților, formele de organizare și formatul, precum și instituția organizatoare poate fi consultată în *Anexa 9* a prezentului Raport.

Atestarea personalului de specialitate din bibliotecile publice și cele școlare din raionul Anenii Noi

În anul de 2025 Comisia raională de atestare a personalului de specialitate din bibliotecii Anenii Noi instituită prin Dispoziția Președintelui raionului Anenii Noi nr.24 din 03.03.2025 a examinat activitatea a **4 (patru) specialiști din cadrul bibliotecilor școlare și publice din r. Anenii Noi**. În

cadrul procesului de examinare au fost completate *Fișele de evaluare a activității personalului de specialitate din biblioteci*, *Fișele de autoevaluare și atestare a personalului de specialitate din biblioteci* și întocmite *Procese-verbale ale atestării personalului de specialitate din biblioteci*.

În rezultatul procesului de atestare din anul 2025 numărul personalului de specialitate din raionul

Anenii Noi care au obținut categorie de calificare s-a mărit cu 4 bibliotecari; Veronica IPATI, categoria de calificare II, bibliotecară; Liliana ȘATOHIN, categoria de calificare II, bibliotecară; Olga DIDENCO, categoria de calificare II, bibliotecară; Olesea PUȘCAȘ-ȘVETȚ, categoria de calificare I, bibliotecară principală.

Participarea personalului de specialitate la activități de educație formală

Calitatea serviciilor oferite comunității este direct proporțională cu nivelul de expertiză al echipei noastre, motiv pentru care **dezvoltarea profesională continuă** a reprezentat o prioritate strategică. În perioada de referință, personalul de specialitate a investit un efort intelectual considerabil în parcurgerea studiilor universitare și a programelor de recalificare profesională. Această bază academică solidă asigură nu doar stăpânirea tehnicilor moderne de biblioteconomie, ci și capacitatea de a gestiona eficient creșterea complexității cererii de informații a publicului.

În rețeaua de biblioteci publice Anenii Noi în anul 2025 participarea la activități de educație formală se prezintă în felul următor:

- Tatiana LAPICUIS, BPR Anenii Noi, Program de recalificare, USM - 1800 ore academice.

Vizite de studiu și schimb de bune practici

În perioada 10-14 februarie 2025, 12 biblioteci publice din rețeaua teritorială Anenii Noi au

marcat o etapă importantă în dezvoltarea instituțională prin participarea la o vizită de studiu strategică în România. Această inițiativă a fost realizată de o delegație mixtă, formată din bibliotecari și reprezentanți ai autorităților publice locale de nivelul I și II din Anenii Noi, în cadrul proiectului STRIVE.

Delegația a vizitat 6 biblioteci publice din România: Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” Iași – filiala „Ion Creangă”; Biblioteca comunală „P.S.Petru Gherghel-Episcop”, Gherăiești, jud. Neamț; Biblioteca „I.I. Mironescu”, Tazlău, jud. Neamț; Biblioteca Municipală „Radu Rosetti”, Onești, jud. Bacău; Biblioteca Publică Slobozia Conachi, jud. Galați; Biblioteca Județeană „V.A. Urechia”, jud. Galați, adevărate spații culturale – puncte cheie pentru educație, prevenție și siguranță comunitară. Au învățat împreună – bibliotecarii, reprezentanții APL I, profesioniștii în situații de urgență prin sesiuni interactive și ateliere practice, au schimbat idei și experiențe și au construit parteneriate pentru un viitor mai bine pregătit. Vizita a reprezentat un pilon central al schimbului de experiență transfrontalier, fiind organizată de partenerii BSF (Bibliothèques Sans Frontières) și ACTED, cu facilitarea directă a Asociației Comunitățile Viitorului. Întregul proces de învățare a fost coordonat și ghidat de Lucia Brehoi, reprezentantă BSF, asigurând o conexiune relevantă între bunele practici din România și nevoile locale din Anenii Noi. Programul vizitei a fost conceput pentru a transforma bibliotecile din simple spații de lectură în adevărate hub-uri de siguranță și suport pentru cetățeni. Participanții au beneficiat de un parcurs de instruire complex, care a inclus:

- Pregătire pentru situații de urgență, prin ateliere practice și sesiuni interactive, echipa a explorat mecanismele de reacție rapidă în cazul unor crize majore;
- Prevenția dezastrelor, un accent deosebit a fost pus pe explorarea măsurilor concrete de prevenție împotriva riscurilor naturale și tehnologice, precum inundațiile, incendiile și cutremurele;
- Biblioteci ca centre de sprijin, exercițiile practice și schimburile de opinii au demonstrat potențialul bibliotecilor de a funcționa ca puncte strategice de informare și suport logistic pentru comunitate în momente critice;
- Infrastructură și modernizare, vizita a inclus tururi ghidate în biblioteci moderne din România, oferind modele de adaptare a spațiilor fizice pentru a garanta siguranța utilizatorilor și reziliența infrastructurii.

Acest schimb de experiență nu a reprezentat doar o oportunitate de învățare teoretică, ci a pus bazele unei colaborări durabile, oferind delegației din Anenii Noi viziunea și instrumentele necesare pentru a implementa standarde europene de siguranță și implicare civică în cadrul comunității lor.

7. ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘI EDITORIALĂ

Bibliotecile publice din raionul Anenii Noi în anul 2025 au realizat **Cercetarea statistică anuală „Activitatea bibliotecilor” nr. 6-c**. Cercetarea statistică constând în colectarea, sistematizarea și analiza datelor statistice privind utilizatorii, circulația documentelor și activitățile desfășurate, date care ulterior au fost utilizate în elaborarea rapoartelor de activitate instituționale.

Bibliotecile publice în scopul bunei organizări a activităților cultural-educative efectuează permanent cercetarea bibliografică a colecției proprii de resurse. Selectarea resurselor servește pentru informarea utilizatorilor și elaborarea listelor bibliografice pe anumite subiecte și tematici.

BPR Anenii Noi a efectuat următoarele studii și cercetări:

I. Cercetarea statistică a activității bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi în anul 2025

Au fost recepționate și analizate Rapoartele Statistice 6-c de la bibliotecile publice din raion, introduse în programul [6c.bnrm.md](#) . A fost analizată activitatea bibliotecilor din raion comparativ cu anul 2024.

II. Analiza activității bibliotecilor publice din Anenii Noi pentru anul 2024 în baza indicatorilor statistici raportați

Cercetarea analizează situația celor 36 de biblioteci publice din raionul Anenii Noi, folosind date statistice precise din anul 2024. Studiul a evidențiat faptul că bibliotecile gestionează un fond de peste 260.000 de cărți, însă se confruntă cu o problemă critică: colecțiile se înnoiesc foarte greu, rata de actualizare fiind de doar 1,7% pe an, din cauza bugetului mic pentru achiziții, de aproximativ 4,6 lei per locuitor. De asemenea, infrastructura necesită atenție, având în vedere că 11 clădiri au nevoie de reparații capitale, chiar dacă dotarea cu calculatoare a ajuns la peste 80%. A se vedea *Anexa 11.1*.

III. Analiza activității Bibliotecii Publice Raionale Anenii Noi în anul 2025

Au fost analizate activitățile, rapoartele serviciilor comparativ cu programul de activitate pentru anul 2025. A se vedea *Anexa 1*.

IV. Analiza activității bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi în anul 2025

Au fost analizate Rapoartele analitice ale bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi pentru elaborarea Raportului analitic al rețelei teritoriale pentru anul 2025.

V. Cercetarea biblioteconomică a resurselor informaționale, a utilizatorilor și serviciilor, a bugetului și resurselor atrase

Cercetarea colecției a se vedea *Anexa 11.2*.

Analiza utilizării colecțiilor poate fi urmărită în *Tabelul 16* de la pagina 43.

Analiza profilului utilizatorilor poate fi urmărită în *Tabelul 15* de la pagina 42.

Analiza activităților de bibliotecă poate fi urmărită în *Tabelul 17* de la pagina 45.

Analiza achizițiilor și a resurselor financiare alocate poate fi urmărită în *Anexa 4*.

VI. Elaborarea indicatorilor de performanță (relaționali) al rețelei teritoriale pentru anul 2025

A se vedea *Anexa 3*.

VII. Realizarea studiului privind necesitățile de formare continuă a personalului de specialitate din biblioteci

Cercetarea realizată arată că bibliotecarii sunt specialiști cu experiență, dar care au nevoie de cursuri noi pentru a ține pasul cu tehnologia. Peste 80% dintre aceștia își doresc instruirii în domenii moderne, precum marketingul digital, editarea video și utilizarea inteligenței artificiale. În concluzie, datele demonstrează că, pentru a rămâne utile celor peste 10000 de utilizatori activi, bibliotecile au nevoie de o finanțare mai bună pentru cărți noi și de programe de formare digitală pentru angajați.

A se vedea *Anexa 11.3*.

VIII. *Participarea personalului de specialitate din bibliotecile publice la reuniuni profesionale științifice și practice cu comunicări în anul 2025*

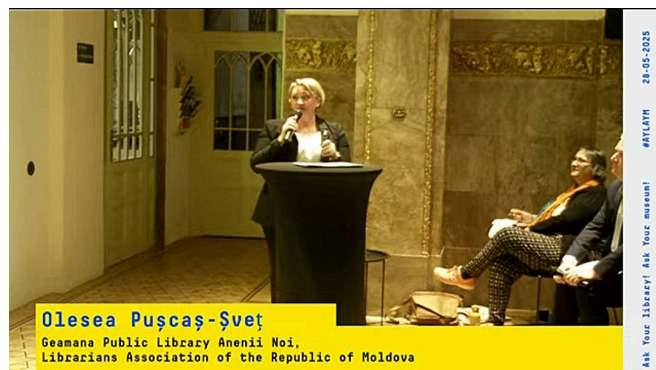

Participarea activă a personalului de specialitate din rețeaua teritorială la reuniuni științifice naționale reprezintă o confirmare a maturității profesionale și a capacității de cercetare a echipei noastre. Prin elaborarea și susținerea unor comunicări științifice bazate pe experiența practică din rețeaua Anenii Noi, bibliotecarii noștri nu sunt doar beneficiari de informație, ci devin contribuitori activi la dezvoltarea domeniului biblioteconomic. Această prezență în forurile academice asigură diseminarea bunelor practici locale și consolidarea imaginii bibliotecii ca instituție generatoare de expertiză.

Un eveniment de excepție pentru bibliotecile publice din Anenii Noi a avut loc la 17 ianuarie 2025, când s-a desfășurat *Conferința anuală a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova cu genericul „Rolul bibliotecilor în prevenirea și gestionarea crizelor”* la care 5 bibliotecare și-au asumat roluri de facilitatori în cadrul acestei reuniuni profesionale. Participanții Conferinței au fost familiarizați cu practici de educație comunitară, comunicare în criză, intervenție în situații de criză, colaborare interinstituțională realizate de biblioteci în cadrul a 3(trei) ateliere practice moderate de bibliotecarele din rețea. Participarea la această conferință a demonstrat că bibliotecile publice sunt un loc de sprijin pentru oameni atunci când apar probleme în comunitate, iar bibliotecarii trebuie să știe cum să comunice corect în timpul unei crize și cum să ofere informații sigure pentru a ajuta cetățenii. Prin exercițiile practice, s-a învățat că este important să colaborăm cu alte instituții și să fim pregătiți să acționăm rapid. În concluzie, evenimentul a demonstrat că o bibliotecă bine pregătită poate aduce liniște și ajutor concret întregii localități (oraș) atunci când este cea mai mare nevoie.

28 mai 2025 - o nouă experiență valoroasă pentru bibliotecarii din Anenii Noi

Colega noastră **Olesea PUȘCAȘ-ȘVEȚ**, BP Geamăna a participat la cea de-a III-a ediție a *Conferinței*

Internațională „Implicarea bibliotecilor și muzeelor în localizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă”, (Lviv, Ucraina) alături de profesioniști din Republica Moldova, Țările Baltice, Georgia, Ucraina.

În cadrul acestui for internațional a fost prezentată experiența rețelei de biblioteci din raionul Anenii Noi în consolidarea rezilienței comunitare în fața dezastrelor naturale (Proiectul STRIVE) și s-a discutat despre rolul instituțiilor memoriei în construirea unor comunități mai unite, informate și pregătite.

Lista completă a participării personalului de specialitate din bibliotecile publice la reuniuni științifice cu comunicări este prezentată în *Anexa 10* a prezentului Raport.

Activitatea editorială

Activitatea editorială a rețelei de biblioteci reprezintă dimensiunea științifică a profesiei, prin care informația este procesată, structurată și oferită publicului sub formă de produse proprii. În anul 2025, efortul intelectual al specialiștilor noștri s-a materializat în elaborarea unor publicații ce vizează tezaurul local și bunele practici profesionale. Aceste resurse editoriale nu doar că îmbogățesc patrimoniul informațional al raionului, dar servesc și ca instrumente de lucru indispensabile în procesul de deservire a celor 10221 de utilizatori activi. Activitatea editorială din acest an reflectă înalta competență a personalului, fiind orientată către redactarea de bibliografii, ghiduri de lectură și materiale informative de specialitate. Aceste publicații constituie suportul teoretic pentru cele 1542 de activități culturale desfășurate și asigură o vizibilitate sporită a expertizei profesionale din rețeaua noastră în mediul academic și comunitar.

Tipuri de publicații: Rapoarte de activitate, articole de popularizare, bibliografii locale, pliante informative, buletine bibliografice, ghiduri metodice.

O componentă a managementului modern și a bunei guvernări este asigurarea transparenței depline față de comunitate și autorități. În acest sens, toate bibliotecile publice din rețeaua noastră își asumă responsabilitatea elaborării și publicării anuale a *Rapoartelor analitice de activitate*. Aceste documente nu sunt doar simple sinteze statistice, ci oglinzi fidele ale efortului depus de personalul de specialitate, oferind fiecărui cetățean posibilitatea de a consulta modul în care resursele instituției au fost

transformate în beneficii culturale și educaționale pentru cei peste 10000 de utilizatori activi.

BPR Anenii Noi: *Ghid metodologic: Impactul volumelor „Bisericile Basarabiei” asupra comunităților și profesioniștilor*

informațiile din volume pentru a educa publicul larg despre importanța patrimoniului religios; Ghid de utilizare Word; Ghid de utilizare Excel; Ghid de utilizare Power Point; Reviste bibliografice „File din istorie”,

(https://www.facebook.com/plugins/post.php?href=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Fpermalink.php%3Fstory_fbid%3Dpfbid0pG7mgbHxoHAnGwe1JSMa8f6PiQt59WRbfPiZeLfwWZHHEPwR3VCzZhjSyuFrHg9Kl%26id%3D100084541007061&show_text=true&width=500); Ghiduri de informare privind diverse riscuri (https://www.facebook.com/plugins/post.php?href=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Fpermalink.php%3Fstory_fbid%3Dpfbid02pBRLkewVSpWQDcXyYJQJBeZJinPBvynSNvNgboJZWSvajdYVnsZ9DaFwYbCM1mmfl%26id%3D100084541007061&show_text=true&width=500)

BP Gura Bîcului: „Din fir în fir: cum reciclarea salvează planeta”

BP Geamăna: „6 iulie - Ziua Comemorării Victimelor Stalinismului”,
https://www.facebook.com/plugins/post.php?href=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2FBibliotecaPublicaGeamana%2Fposts%2Fpfbid02RSVNd31KXbpVdZ8mvXNzEsgTzeyU3AFyjhXuhMmf8vfZbqRosVrPaAVKwt3RvFE8l&show_text=true&width=500

BP Mereni: „11 februarie - Ziua Europeană a Siguranței pe Internet”,
https://www.facebook.com/plugins/post.php?href=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Fbiblioteca.mereni%2Fposts%2Fpfbid0aYCCNK9P18dm4B6c1BwquxnPP782AL74ghRLgHbLke7jBdwv5oeyLXP SRXoi3dyPl&show_text=true&width=500

BP Cobusca Veche: „5 iunie - Ziua Mondială a Mediului”,
https://www.facebook.com/plugins/post.php?href=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Fpermalink.php%3Fstory_fbid%3Dpfbid02aKJjAQopus1PCFTbxgKLkHXPPrdnA4J5Fpj1qUKoueqi67Eiz1eq348HetLCAZBLAI%26id%3D100057808563413&show_text=true&width=500

8. RESURSE

Eficiența serviciilor de bibliotecă și succesul indicatorilor raportați pentru anul 2025 sunt direct condiționate de calitatea și gestionarea resurselor instituționale. Această secțiune analizează pilonii fundamentali care susțin activitatea rețelei: resursa umană, prin profesionalismul și efortul de autoperfecționare al specialiștilor; resursa tehnologică, care facilitează accesul modern la informație; și resursa financiară, necesară sustenabilității și dezvoltării continue.

Resurse umane

Pe parcursul anului 2025 activitatea bibliotecilor publice din Anenii Noi a fost asigurată de 31 de bibliotecari. Echivalent norme întregi - 29,0. Nu activează bibliotecile publice Calfa, Crețoaia, Merenii Noi, Larga, Speia, Hîrbovățul Nou, Zolotievca și Hîrbovăț (fil.copii) din motivul lipsei de personal.

După ani	Total personal de specialitate	Sub 25 ani/ %	25-54 ani/ %	Peste 55 ani/ %
2025	31	0	20/65 %	11/ 35%
2024	32	1/ 3%	19/61%	12/ 36%
2023	35	1/ 3%	22/ 63%	12 / 34%

Tabelul 18. Repartizarea personalului de specialitate din bibliotecile publice Anenii Noi după vârstă

Din numărul total de 31 bibliotecari repartizați după nivelul de studii: cu studii superioare 20, cu studii medii 10, studii secundare 1. Din 31 de bibliotecari ce care dețin studii de profil - 11, studii superioare de profil 10 și cu studii profesional-tehnice de profil -1.

Deținători ai gradelor de calificare sunt 8 bibliotecari: gradul I de calificare – 4; gradul II de calificare –4.

După ani	Total personal de specialitate	Categoria II /%	Categoria I / %	Categoria superioară /%
2025	31	4 / 13%	4 / 13%	-
2024	32	6 / 19%	3 / 9%	-
2023	35	7 / 20%	5 / 14%	-

Tabelul 19. Repartizarea personalului de specialitate din bibliotecile publice Anenii Noi care dețin categorii de calificare

Resurse tehnologice

Din cele 36 de biblioteci publice din raion: 29 biblioteci dețin computere, iar 28 de biblioteci dispun de conexiune la internet. Numărul total de calculatoare per rețea de biblioteci publice din raion - 179, din care conectate la internet 166. Numărul de tablete - 118, imprimante -11, fotocopiatore - 1,

imprimante multifuncționale - 41, dispozitive de citire a cărților electronice -2, alte echipamente (tablă interactivă, televiziare, mașini de broșurat, aparate de laminat, ecrane, proiectoare) - 65.

Creșterea numărului resurselor tehnologice ale bibliotecilor publice din Anenii Noi se datorează Proiectului STRIVE.

Anul	Nr. calculatoare	Din care conectate la internet	Nr. tablete	Nr. imprimante	Nr. scanere	Nr. fotocopitoare	Nr. imprimante multifuncționale	Nr. dispozitive de citire a cărților	Alte echipamente
2025	179	166	118	11	0	1	41	2	65
2024	138	129	8	14	1	1	37	2	23
2023	142	136	8	11	2	1	40	2	21

Tabelul 20. Resursele tehnologice din rețeaua de biblioteci publice Anenii Noi

Resurse financiare

Resursele financiare bugetare constituie motorul operațional care permite transformarea bibliotecii în hub-uri educaționale. Alocările din bugetul local și raional au fost direcționate strategic către susținerea celor **1542 de activități cultural-educative** și a programelor de instruire care au atras **2670 de participanți** în anul 2025. Analiza bugetară evidențiază un management orientat spre eficiență, reușind să susțină o rată de deservire de **17,7% din populația raionului** în condiții de sustenabilitate financiară

Bugetul aprobat pentru bibliotecile din raion pe anul 2025 a fost **6311625 lei**. În anul 2025, pentru întreținerea bibliotecilor publice din raion s-au cheltuit din bugetul local 5764551 lei, dintre care:

- Pentru personal - 3853232,00 lei;
- Formare profesională - 909,00 lei;
- Completarea colecțiilor - 313613,00 lei;
- Informatizare – 95500,00 lei;
- Reparații – 205387,00 lei;
- Alte cheltuieli – 1295910,00.

Anul	Buget total	Cheltuieli pentru completarea colecțiilor	%cheltuieli pentru completarea colecțiilor	Cheltuieli pentru formarea profesională continuă	% cheltuieli pentru formarea profesională continuă
2025	5764551	313613	5,4%	909	0,02%
2024	4774941	381063	8%	2535	0,05%
2023	5159930	359847	7%	7955	0,15%

Tabelul 21. Resurse financiare alocate pentru achiziții și formare profesională

Pe lângă suportul financiar de bază oferit de autoritățile locale, dezvoltarea rețelei de biblioteci din raionul Anenii Noi este susținută semnificativ de un buget extins, provenit din atragerea de proiecte și donații generoase. Această componentă financiară suplimentară reprezintă o dovadă a proactivității personalului și a capacității instituțiilor de a genera parteneriate de încredere. Fondurile și bunurile atrase din surse externe au permis implementarea celor **319 activități de instruire nonformală** înregistrate în 2025 și au îmbogățit colecțiile cu titluri actuale, menținând interesul celor peste **10000 de utilizatori activ**.

Anul	Buget extins total	% Buget extins din buget total	Buget extins					
			proiecte	donații	tehnologii	echipamente	mobilier	voluntariat
2025	1106815	19,2%	509330	49158	464940	31807	51580	-
2024	168052	3,5%		168252				
2023	138962	2,7%		138962				

Tabelul 22. Buget extins în bibliotecile publice din Anenii Noi

9. CONCLUZII. ANALIZA SWOT. PROBLEME ȘI ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ

Concluzii. Probleme și orientări de perspectivă

Anul 2025 a marcat pentru bibliotecile publice din raionul Anenii Noi un punct de cotitură în procesul său de modernizare, fiind o perioadă în care majoritatea instituțiilor infodocumentare au reușit să îmbine rolul tradițional de păstrătoare a cărții cu cel de centre inovatoare de tehnologie și reziliență comunitară. Implementarea cu succes a proiectului internațional STRIVE a fost, fără îndoială, realizarea cardinală a anului, permițând dotarea bibliotecilor: BPR Anenii Noi, BP Floreni, BP Bulboaca nr.2, BP Hîrbovăț, BP Gura Bîcului, BP Geamăna, BP Șerpeni, BP Varnița, BP Puhăcenii, BP Cobusca Veche, BP Chirca, BP Bulboaca nr.1 cu echipamente de ultimă generație și transformarea acestora într-un spațiu sigur și adaptabil, capabil să răspundă nevoilor cetățenilor chiar și în perioade de criză.

Indicatorii statistici confirmă o tendință de creștere a interesului publicului pentru serviciile bibliotecilor publice, cu **89956 de vizite înregistrate** și un flux constant de împrumut de resurse, ceea ce demonstrează că bibliotecile publice rămân un pilon vital de informare și educație în raion. Programul Național de promovare a lecturii „*LecturaCentral*” sau Campania Națională „Să citim împreună!”, au reușit să creeze o punte între generații, atrăgând un număr record de tineri și copii prin activități interactive și întâlniri cu scriitori. În paralel, bibliotecile publice au trecut printr-un proces necesar de eficientizare a fondului, prin **casarea a 12563 documente uzate și moral depășite**, punând astfel bazele unor colecții mai relevante și mai ușor de gestionat.

Totuși, această evoluție pozitivă se lovește de o serie de bariere structurale care nu pot fi ignorate. Cea mai presantă problemă rămâne subfinanțarea cronică pentru achiziția de carte nouă; **rata de înnoire**

a colecțiilor în bibliotecile publice din Anenii Noi este de 30 ani, ceea ce este încă departe de recomandările internaționale, ceea ce limitează capacitatea bibliotecilor de a satisface cerințele actuale ale cititorilor. Privind spre viitor, orientările de perspectivă ale bibliotecilor publice se concentrează pe reducerea acestor decalaje și pe adoptarea tehnologiilor emergente. O prioritate strategică va fi integrarea instrumentelor de Inteligență Artificială în serviciile de bibliotecilor, pentru a oferi utilizatorilor experiențe de învățare personalizate și moderne. De asemenea, se urmărește consolidarea rolului bibliotecilor ca Hub de e-Guvernare și alfabetizare digitală, sprijinind cetățenii în accesarea serviciilor publice online.

În concluzie, Bibliotecile publice din raionul Anenii Noi privesc spre anul 2026 cu ambiția de a deveni nu doar depozitare de cunoștințe, ci un motor de dezvoltare socială, punând accent pe formarea continuă a personalului de specialitate și pe transformarea continuă în spații comunitare vii, capabile să educe și să inspire generațiile viitoare.

Probleme

Bibliotecile publice sunt instituții moderne, centre comunitare, care oferă o gamă diversă de servicii de bibliotecă, acces liber la informație și cunoaștere. Bibliotecile din raion au oferit și în anul 2025 suport populației la înregistrarea pentru compensații pentru energiile consumate pe site-ul guvernamental, dând dovadă de multă responsabilitate și competență.

Personalul bibliotecar, care activează în bibliotecile din raion, au participat la activitățile de formare continuă și au obținut noi competențe pentru a face față necesităților publicului. În același timp, rețeaua se confruntă cu unele probleme:

- 7 biblioteci publice stau închise din lipsa personalului de specialitate;
- În multe biblioteci pe parcursul iernii încălzirea spațiilor este insuficientă, ceea ce creează incomodități în activitatea bibliotecilor;
- Deși *Cheltuielile total* în anul de raportare au crescut, acest fapt se întâmplă doar la compartimentul salarizare;
- Declinul participării publicului senior, s-a înregistrat o scădere drastică a utilizatorilor de peste 65 de ani, de la 1229 în 2023 la doar 531 în 2025;
- Scăderea volumului de împrumut la domiciliu. Numărul total de documente împrumutate a scăzut de la 116720 în 2023 la 99877 în 2025, în ciuda creșterii numărului de vizite;
- Reducerea numărului de utilizatori adulți, categoria de vârstă 35-64 de ani a scăzut de la 2245 la 1750 de utilizatori pe parcursul celor trei ani analizați;
- Presiunea pe resursa umană, creșterea complexității activităților (de la 1434 participanți la instruirii în 2023 la 2670 în 2025) necesită un efort intelectual și de timp sporit din partea personalului;

- Revizuirea normativelor pentru activitatea bibliotecilor publice;
- Fluctuația cadrelor;
- Implicarea mai activă a factorilor de decizie în soluționarea problemelor cu care se confruntă bibliotecile;
- Dotarea insuficientă a bibliotecilor cu mobilier specific profilului de activitate.

Orientări de perspectivă

O evoluție eficientă a bibliotecilor publice din raion în viitor necesită adaptarea la dinamica schimbărilor societale, tehnologice și culturale. Pentru a sprijini transformarea și consolidarea rolului acestora, pot fi implementate diverse direcții strategice.

1. Modernizarea și digitalizarea serviciilor bibliotecii

- Extinderea colecțiilor digitale și promovarea accesului la resurse online;
- Digitalizarea colecțiilor de bibliotecă, în special celor care au conținut local sau istoric,
- Dezvoltarea unor servicii digitale, cum ar fi împrumutul de cărți electronice;
- Digitalizarea și diversificarea serviciilor online, având în vedere succesul instruirilor nonformale, se recomandă extinderea resurselor digitale și a expozițiilor online pentru a menține interesul celor **6019 copii** pe măsură ce aceștia înaintază în vârstă;
- Promovarea Priorităților profesionale ale anului 2026.

2. Extinderea și diversificarea serviciilor pentru comunitate

- Crearea unor spații multifuncționale pentru activități educative, culturale și recreative;
- Implementarea conceptului de „Al treilea spațiu”, deoarece numărul de intrări a atins un record de **89956 în 2025** în timp ce împrumutul a scăzut, bibliotecile publice trebuie să se reconfigureze ca spații de socializare, co-working și învățare activă;
- Elaborarea unor programe specifice (alfabetizare digitală, cluburi de lectură senior, ore de sănătate) pentru a recupera segmentul de public de peste 65 de ani;
- Dezvoltarea de servicii pentru categorii speciale de utilizatori (copii, seniori, persoane cu dizabilități);
- Organizarea cluburilor de lectură, atelierelor de scriere creativă și evenimentelor tematice.

3. Creșterea competențelor digitale ale utilizatorilor și bibliotecarilor

- Organizarea de cursuri de alfabetizare digitală pentru adulți.
- Perfecționarea continuă a bibliotecarilor prin formări în domeniul tehnologiilor moderne și managementului bibliotecilor.
- Diversificarea formelor și metodelor de formare a competențelor profesionale ale personalului de specialitate din biblioteci

- Încurajarea personalului care a absolvit programe de inițiere în biblioteconomie, programe de recalificare, studii formale în cadrul USM să continue participarea la reuniuni științifice pentru a aduce inovație în serviciile bibliografice online și în activitățile de instruire.

4. Consolidarea rolului bibliotecii ca hub educațional și cultural

- Revitalizarea interesului pentru colecții prin prioritizarea achizițiilor de carte în **limba română**, care deține o pondere de peste **81%** în preferințele utilizatorilor, pentru a stopa scăderea ratei de împrumut;
- Dezvoltarea parteneriatelor cu școli, instituții culturale și organizații locale;
- Implicarea bibliotecii în proiecte educaționale și programe de promovare a lecturii;
- Organizarea evenimentelor culturale și științifice pentru a atrage un public diversificat în cadrul: Programului Național *LecturaCentral*, ediția a IX-a, 2026 și Campaniei Naționale „Să citim împreună!”, XIV-a, anul 2026

5. Diversificarea surselor de finanțare și atragerea de fonduri externe

- Aplicarea la Proiecte/Granturi pentru modernizarea bibliotecilor;
- Implicarea în parteneriate public-private pentru îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor;
- Programul Național „Acces la Cultură”

În concluzie, direcțiile de dezvoltare propuse urmăresc nu doar menținerea indicatorilor de succes înregistrați în anul 2025, ci și transformarea bibliotecilor în piloni de neînlocuit ai rezilienței culturale a raionului. Prin profesionalismul echipei și adaptarea continuă la nevoile utilizatorilor, ne luăm angajamentul de a oferi o bibliotecă modernă, deschisă și relevantă pentru fiecare cetățean, indiferent de vârstă sau interese.

Analiza SWOT a rețelei de biblioteci publice din raionul Anenii Noi

Analiza punctelor tari, a punctelor slabe, a oportunităților și a amenințărilor (SWOT) oferă cadrul necesar pentru a înțelege dinamica actuală a bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi. Aceasta evidențiază un contrast între performanța profesională a personalului — reflectată în organizarea a 1542 de activități cultural-educative — și provocările legate de scăderea utilizatorilor vârstnici sau a volumului total de împrumut. Sinteza de mai jos servește drept busolă pentru alinierea resurselor instituționale la noile exigențe ale societății informaționale:

<p>Analiza internă</p>	<p><u>Puncte tari</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Servicii de dezvoltare a competențelor în conformitate cu necesitățile comunității; - Oferă suport informațional considerabil pentru cunoaștere; - Oferă resurse din diverse domenii și în diferite limbi; - Acces liber la raft; - Programe de lectură; - Concursuri cu premii pentru participanți; - Acces gratuit la internet și Wi-Fi; - Dotarea cu TIC; - Programe educaționale de dezvoltare a competențelor profesionale pentru bibliotecari; - Spații funcțional relevante. 	<p><u>Puncte slabe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fluctuația cadrelor; - Mijloace financiare insuficiente; - Scăderea numărului populației din localități; - Descreșterea numărului de utilizatori activi și a numărului de împrumuturi; - Spații de lectură mici; - Insuficiența spațiilor de depozitare și expunere; - Rafturile neadecvate formatelor cărților; - Lipsa personalului de specialitate; - Viziunea tradițională a societății asupra bibliotecii; - Lipsa normativelor de determinare a resurselor financiare pentru bibliotecă; - Condițiile igienico-sanitare nesatisfăcătoare; - Lipsa catalogului electronic.
<p>Analiza externă</p>	<p><u>Oportunități</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Creșterea cererii pentru servicii; - Finanțări din fonduri nerambursabile (sponsorizări); - Oferirea serviciilor online; - Sporirea imaginii bibliotecii în comunitate; - Utilizarea bibliotecii ca spațiu de socializare; - Renovarea spațiilor; - Posibilitatea participării în proiecte; - Parteneriate și protocoale de colaborare, asocieri profesionale; - Dezvoltarea profesională continuă a personalului de specialitate din bibliotecă. 	<p><u>Amenințări</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Surse de informare alternative; - Migrația populației; - Scăderea interesului pentru lectură; - Schimbările politice și social-economice; - Finanțare insuficientă; - Aprecierea insuficientă a profesiei în societate; - Reducerea spațiilor bibliotecii; - Riscul de scădere a numărului de utilizatori ai calculatoarelor, internetului gratuit oferit de bibliotecă din următoarele motive: <ul style="list-style-type: none"> - preferința de utilizare a internetului din mediul privat și nu din cel public. - Activismul scăzut al comunităților față de serviciile prestate de bibliotecă; - Includerea în bugetul instituției surse financiare doar pentru întreținerea lor și nu pentru dezvoltarea lor.

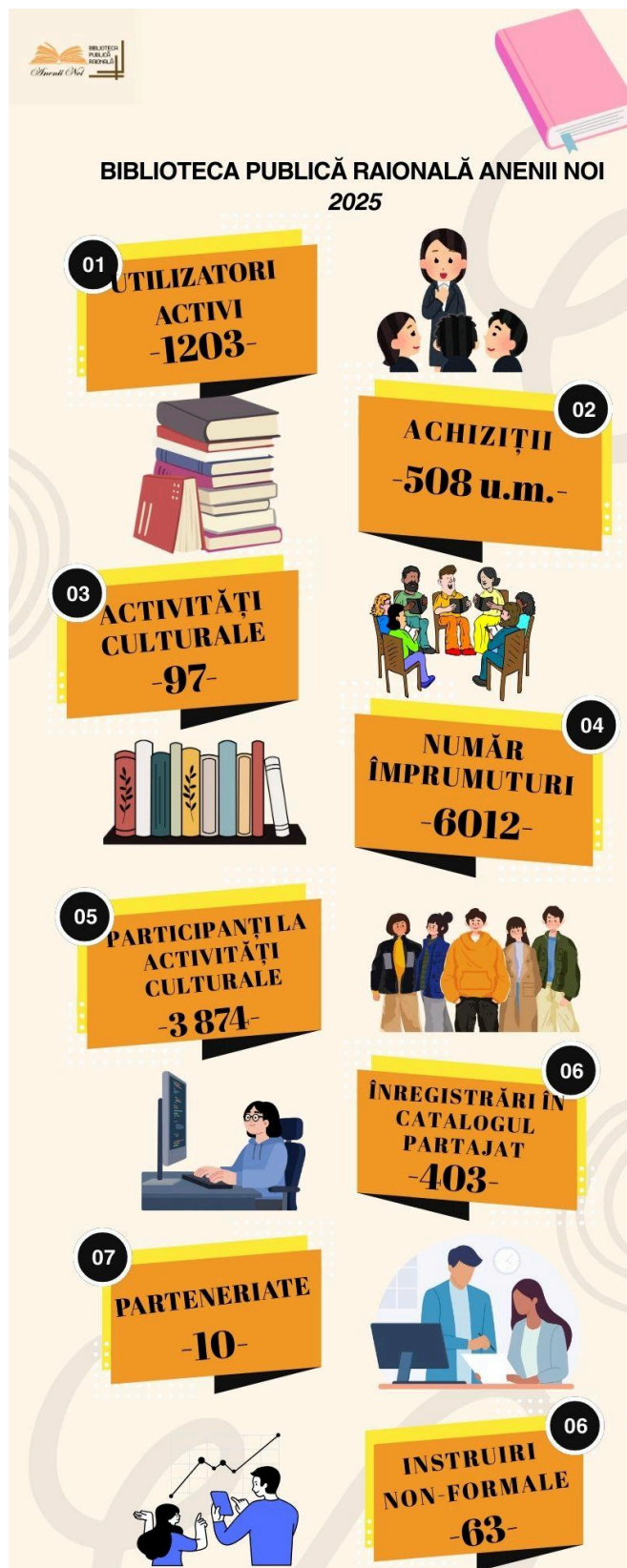
10. BIBLIOGRAFIE

1. Aniversări culturale / Ministerul Culturii al Republicii Moldova, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” ; responsabil de ediție: Eugenia Bejan ; alcătuitori: Maria Harea [et al.]. – [Chișinău] : Arc, 2024 – . – ISBN 978-9975-4234-8-9.
2. Calendar Național 2025 / Biblioteca Națională a Republicii Moldova ; director general: Elena Pintilei ; coordonator: Veronica Borș ; autori: Elena Barbos-Balinschi, Maria S. Ciobanu, Elena Harconița, Ana Struță ; colegiul de redacție: Andrei Eșanu (președinte), Iurie Colesnic (vicepreședinte), Iulian Filip [et al.] ; redactor: Elena Varzari ; redactare bibliografică: Elena Barbos-Balinschi. – Chișinău, 2025 (Primex-Com). – ISSN 1857-1557. – 150 ex. mod de acces: <http://bnrm.md/files/publicatii/CalendarNational2025.pdf>
3. Implicarea bibliotecilor în transformarea digitală: oportunități și provocări : Suport metodologic / echipa de autori: Vera Osoianu, Lucia Țurcanu, Aliona Muntean [et al.] ; responsabil de ediție: Ludmila Corghenci ; director general: Elena Pintilei ; Instituția Publică Biblioteca Națională a Republicii Moldova. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Primex-Com). – 125 p. : il., tab. Aut. indicați pe verso p. de tit. – Bibliogr.: p. 113-123 (55 tit.). – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – 10 ex. ISBN 978-5-86654-453-0. Mod de acces: <https://zenodo.org/records/15860769>
4. Programul de activitate al Bibliotecii Publice Raionale Anenii Noi pentru anul 2025 / responsabilă de elaborare Parascovia Codreanu; Consiliul Raional Anenii Noi, Secția cultură, turism, tineret și sport, Biblioteca Publică Raională.- Anenii Noi, 2024.- 56 p.- Manuscris.
5. Raportul privind activitatea bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi în anul 2024 / responsabili de elaborare: Parascovia Codreanu, Daniela Andriuța; Consiliul raional Anenii Noi, Secția cultură, turism, tineret și sport, Biblioteca Publică raională. - Anenii Noi, 2023. - 42 p. - Manuscris. Mod de acces: <http://moldlis.bnrm.md/server/api/core/bitstreams/33f3c0e7-97bb-4266-ae61-b23507f66bcf/content>
6. Raportul privind activitatea bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi în anul 2023 / responsabilă de elaborare Daniela Andriuța; Consiliul Raional Anenii Noi, Direcția Generală Educație, Cultură, Turism și Sport, Biblioteca Publică Raională. - Anenii Noi, 2022. - 57 p. - Manuscris.
7. Algoritmul elaborării/întocmirii raportului analitic anual privind activitatea rețelei de biblioteci publice teritoriale / Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Direcția Cercetare și Dezvoltare în Biblioteconomie și Științe ale informării. - Chișinău, 2019. - 17 p. Mod de acces:

<https://www.slideshare.net/slideshow/algorithm-elaboration-report-analytical-annual-private-activity-public-territorial/154461678>

8. Raport statistic centralizator privind activitatea bibliotecilor în anul 2025 F 6-c / responsabilă Tatiana Lăpăciș; Consiliul Raional Anenii Noi, Secția cultură, turism, tineret și sport. - Anenii Noi, 2026. - 13p. - Manuscris.
9. Note explicative pentru completarea formularului „Cercetare statistică anuală nr.6-c -Activitatea bibliotecilor” / Consiliul Biblioteconomic Național. -Chișinău, 2020. - 20 p. - Manuscris. Mod de acces: https://statistica.gov.md/ro/cultura-si-sport-10089_61623.html
10. Indicatori de performanță (relaționali) pentru biblioteci. Ghid în sprijinul implementării SM ISO 11620:216, Informare și Documentare. Indicatori de performanță pentru biblioteci. Standard adoptat la 22 noiembrie 2016 de Institutul de Standardizare din Moldova / Echipa de lucru: Ludmila Corghenci, Vera Osoianu, Victoria Popa. - Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Centrul de Formare Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării, Centrul de Statistică . - Chișinău, 2017.- 33p. Mod de acces: https://bncreanga.md/x_up_pag/file/2022_07/Ghid_Indicatori_de_performanta_pentru_biblioteci_2018.pdf

Activitatea Bibliotecii publice Raionale Anenii Noi în anul 2025 în cifre

Lista bibliotecilor publice din rețeaua teritorială Anenii Noi

Nr. d/o	Denumirea instituției/ Localitatea	Amplasarea	Starea edificiului
1	Biblioteca Publică Raională Anenii Noi	IP Palatul de Cultură Anenii Noi	Bună
2	Biblioteca Publică Raională Anenii Noi (fil.copii)	IP Palatul de Cultură Anenii Noi	Bună
3	Biblioteca Publică Beriozchi	Centrul medical	Necesită reparație capitală
4	Biblioteca Publică Botnărești	Primăria Botnărești	Bună
5	Biblioteca Publică Bulboaca 1	Edificiu separat	Bună
6	Biblioteca Publică Bulboaca 2	Edificiu separat	Bună
7	Biblioteca Publică Calfa	Casa de Cultură	Satisfăcătoare
8	Biblioteca Publică Chetrosu	Primăria Chetrosu	Bună
9	Biblioteca Publică Chirca	Centrul Medicilor de Familie	Bună
10	Biblioteca Publică Ciobanovca	Grădinița de copii	Bună
11	Biblioteca Publică Cobusca Nouă	Primăria Cobusca Nouă	Bună
12	Biblioteca Publică Cobusca Veche	Casa de Cultură	Bună
13	Biblioteca Publică Crețoaia		
14	Biblioteca Publică Delacău	Casa de Cultură	Necesită reparație capitală
15	Biblioteca Publică Floreni	Grădinița de copii	Bună
16	Biblioteca Publică Geamăna	Casa de Cultură	Bună
17	Biblioteca Publică Gura Bîcului	Casa de Cultură	Bună
18	Biblioteca Publică Hîrbovăț	Centrul de Cultură, Tineret și Sport Hîrbovăț	Bună
19	Biblioteca Publică Hîrbovăț (copii)	Centrul de Cultură, Tineret și Sport Hîrbovăț	Satisfăcătoare
20	Biblioteca Publică Hîrbovățul Noi	Edificiu separat	Satisfăcătoare
21	Biblioteca Publică Larga	Casa de Cultură	Satisfăcătoare
22	Biblioteca Publică Maximovca	Primăria Maximovca	Bună
23	Biblioteca Publică Mereni	Primăria Mereni	Necesită reparație capitală
24	Biblioteca Publică Merenii Noi	Spațiu reamenajat în blocul de locuit	Necesită reparație capitală
25	Biblioteca Publică Ochiul Roș	Primăria Ochiul Roș	Satisfăcătoare
26	Biblioteca Publică Puhăceni	Casa de Cultură	Necesită reparație
27	Biblioteca Publică Roșcani	Casa de Cultură	Necesită reparație capitală
28	Biblioteca Publică Ruseni	Cămunul Cultural	Necesită reparație capitală
29	Biblioteca Publică Speia	Edificiu separat	Satisfăcătoare
30	Biblioteca Publică Șerpeni	Căminul Cultural	Bună

31	Biblioteca Publică Telița	Centrul de Cultură	Bună
32	Biblioteca Publică Todirești	Gimnaziul	Necesită reparație capitală
33	Biblioteca Publică Troița Nouă	Casa de Cultură	Bună
34	Biblioteca Publică Țîntăreni	Casa de Cultură	Bună
35	Biblioteca Publică Varnița	Centrul de Cultură	Necesită reparație capitală
36	Biblioteca Publică Zolotievca	Casa de Cultură	Satisfăcătoare

Notă:

În anul 2025 nu au funcționat biblioteci publice în localitățile: Hîrbovățul Nou, Calfa, Crețoaia, Merenii Noi, Speia, Larga, Zolotievca din lipsa personalului de specialitate.

Indicatorii de performanță (relaționali) (2023- 2025)
Rețeaua de bibliotecile publice teritoriale din raionul Anenii Noi

Denumirea indicatorului	2023	2024	2025
I. Contextul bibliotecii. Cheltuieli total			
Populația țintă	78996	57687	57687
1. Cheltuieli total	5159930	4774941	5764551
a) Per capita	65,3	82,8	99,9
2. Cheltuieli pentru achiziții	359847	381063	313613
a) Per capita	4,5	6,6	5,4
b) Per utilizator	34,1	36,2	30,7
II. Personalul bibliotecii			
4. Personal (inclusiv, tehnic)	53	55	47
a) La 1.000 de locuitori	0,7	0,9	0,8
b) % personalului de specialitate	66	58	66
5. Cheltuieli pentru personal	3592021	3455765	3853232
a) Per capita	45,5	59,9	66,8
b) % cheltuielilor pentru personal	69,6	72,4	66,8
III. Spațiul bibliotecii (m.p.). Ore de funcționare			
6. Spațiul bibliotecii pentru public per persoană/1000 de locuitori	24,8	34,4	34,7
a) Locuri de lucru pentru utilizatori per capita	0,007	0,01	0,009
b) Locuri de lucru per utilizator	0,05	0,06	0,05
7. Dotări și facilități			
a) Computere per cap de locuitor	0,002	0,002	0,003
b) Computere per utilizator	0,01	0,01	0,02

8. Timp mediu de funcționare pe săptămână	36	36	36
IV. Serviciile pentru public. Utilizatori			
9. Utilizatori activi	10537	10532	10221
a) Utilizatori activi ca % din populație	13,3	18,3	17,7
10. Cost per utilizator activ	489,7	453,4	563,9
V. Utilizarea bibliotecii			
11. Intrări la bibliotecă	85215	83445	89956
a) Per capita	1,1	1,5	1,6
b) Per utilizator activ	8,1	7,9	8,8
c) Persoane intrate zilnic în bibliotecă	338	331	357
12. Cost per intrare la bibliotecă	60,6	57,2	64,1
13. Documentele bibliotecii. Colecții	265189	260688	256688
a) Per capita	3,4	4,5	4,4
b) Per utilizator	25,2	24,8	25,1
14. Achiziții în anul de raportare	4634	4563	8562
a) Per capita	0,06	0,08	0,15
b) Per utilizator	0,43	0,43	0,84
15. Rata de înnoire a colecției	57 ani	57 ani	30 ani
VI. Împrumutul documentelor			
16. Documente împrumutate	116720	100984	99877
a) Per capita	1,5	1,8	1,7
b) Per utilizator activ	11,1	9,6	9,8
c) Per angajat	3335	3156	3222
17. Rulajul colecției	0,44	0,39	0,39
18. Cost per împrumut	44,2	47,3	57,7
VII. Formare profesională continuă			
19. Număr de ore de formare per angajat	37	65	128

Note:

Datele și informațiile din prezentul tabel au fost colectate din Rapoartele analitice prezentate de către Bibliotecile publice teritoriale, Cercetare statistică anuală, 6c, Activitatea bibliotecilor pe perioada anului 2025. În calcularea indicatorilor de performanță pentru anii 2024 și 2025 a fost utilizat numărul populației raionului Anenii Noi conform Recensământului populației din anul 2024 - 57687 de cetățeni.

Achiziții de resurse în anul 2025 și sursele de finanțare

Nr d/o	Denumirea	Exemplare (u.m.)	Sursa de finanțare		
			Donație	Buget APL Suma, lei	APL
1	Biblioteca Publică Raională Anenii Noi	508	93571,03	28250,00	Consiliul raional Anenii Noi
2	Biblioteca Publică raională Anenii Noi (fil.copii)	295	23141,90	12154,00	Consiliul raional Anenii Noi
3	Biblioteca Publică Șerpeni	753	123884,40	4900,00	Primăria Șerpeni
4	Biblioteca Publică Cobusca Nouă	144	27011,12	17900,00	Primăria Cobusca Nouă
5	Biblioteca publică Berezchi	29	621,36	5000,00	Primăria Anenii Noi
6	Biblioteca Publică Roșcani	167	15546,90	592,00	Primăria Roșcani
7	Biblioteca Publică Telita	270	6146,53	30300,00	Primăria Telita
8	Biblioteca Publică Floreni	583	105472,96	-	Primăria Floreni
9	Biblioteca Publică Geamăna	859	143300,00	25522,00	Primăria Geamăna
10	Biblioteca Publică Hîrbovăț	21	2285,68	-	Primăria Hîrbovăț
11	Biblioteca Publică Bulboaca 2	582	89798,27	5000,00	Primăria Bulboaca
12	Biblioteca Publică Bulboaca 1	328	40370,18	5000,00	Primăria Bulboaca
13	Biblioteca Publică Todirești	119	-	20000,00	Primăria Todirești
14	Biblioteca Publică Varnița	449	69279,92	2198,00	Primăria Varnița
15	Biblioteca Publică Ciobanovca	570	52487,36	18000,00	Primăria Ciobanovca
16	Biblioteca Publică Troița Nouă	2	25,34	-	Primăria Ciobanovca
17	Biblioteca Publică Chetrosu	127	-	20000,00	Primăria Chetrosu
18	Biblioteca Publică Cobusca Veche	534	105365,18	800,00	Primăria Cobusca Veche
19	Biblioteca Publică Delacău	308	33198,90	-	Primăria Delacău
20	Biblioteca Publică Mereni	291	7900,12	24000,00	Primăria Mereni
21	Biblioteca Publică Maximovca	119	3784,56	10000,00	Primăria Maximovca
22	Biblioteca Publică Gura Bîcului	1016	109858,00	50000,00	Primăria Gura Bîcului
23	Biblioteca Publică Botnărești	87	7840,38	-	Primăria Botnărești
24	Biblioteca Publică Chirca	159	10313,94	5843,00	Primăria Chirca
25	Biblioteca Publică Puhăceni	195	93426,78	-	Primăria Puhăceni
26	Biblioteca Publică Ruseni	49	-	5000,00	Primăria Anenii Noi
	Total	8562	1164630,81	290459,00	

**Repartizarea Bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi
conform mărimii colecțiilor, 2025**

<i>Categoria I Până la 2000 volume</i>			<i>Categoria II De la 2001 până la 5000 volume</i>			<i>Categoria III De la 5000 până la 10000 volume</i>			<i>Categoria IV De la 10000 până la 100000 volume</i>		
Nr d/o	Biblioteca	Nr. de volume	Nr. d/o	Biblioteca	Nr. de volume	Nr. d/o	Biblioteca	Nr. de volume	Nr. d/o	Biblioteca	Nr. de volume
			1	BP Cobusca Nouă	4942	1	BP Gura Bîcului	9592	1	BPR Anenii Noi	22744
			2	BP Ochiul Roș	4234	2	BP Ciobanovca	9425	2	BPR Anenii Noi (fil.copii)	14293
			3	BP Botnărești	4747	3	BP Șerpeni	9383	3	BP Puhăceni	10927
			4	BP Ruseni	4627	4	BP Geamăna	9248			
			5	BP Chetrosu	4168	5	BP Mereni	8462			
			6	BP Troița Nouă	4065	6	BP Varnița	8297			
			7	BP Floreni	4024	7	BP Țințăreni	8162			
			8	BP Calfa	4207	8	BP Delacău	8111			
			9	BP Beriozchi	3189	9	BP Merenii Noi	8040			
			10	BP Hîrbovățul Nou	3006	10	BP Hîrbovăț	7521			
						11	BP Hîrbovăț (fil.copii)	7335			
						12	BP Roșcani	7060			
						13	BP Maximovca	6994			
						14	BP Bulboaca nr.2	6871			
						15	BP Speia	6798			
						16	BP Tești	6677			
						17	BP Crețoaia	6297			
						18	BP Bulboaca nr.1	6126			
						19	BP Chirca	6023			
						20	BP Zolotievca	5650			
						21	BP Todirești	5186			
						22	BP Cobusca Veche	5185			
						23	BP Larga	5074			

Note:

Datele și informațiile din prezentul tabel au fost colectate din Rapoartele analitice prezentate de către Bibliotecile publice teritoriale din Anenii Noi, Cercetare statistică anuală - 6c, Activitatea bibliotecilor pe perioada anului 2025.

Servicii de bază prestate gratuit de către Bibliotecile publice din raionul Anenii Noi

1. Turul sau prezentarea bibliotecii pentru public și/sau utilizatori.
2. Orientarea și îndrumarea în spațiile bibliotecii.
3. Oferirea materialelor promoționale ale bibliotecii.
4. Accesul, în incinta bibliotecii și/sau de la distanță, la instrumentele de informare despre resursele informaționale și serviciile bibliotecii, inclusiv la catalogul tradițional al bibliotecii.
5. Accesul, în cadrul bibliotecii, la resursele informaționale ale acesteia pe diferite suporturi (colecții de documente de bibliotecă, obiecte).
6. Accesul la echipamentul bibliotecii (calculatoare, tablete, printere etc.).
7. Împrumutul la domiciliu al documentelor tipărite.
8. Consultarea pe loc a documentelor.
9. Împrumutul și utilizarea documentelor în incinta bibliotecii.
10. Deservirea la domiciliu a persoanelor cu dizabilități locomotorii.
11. Împrumutul interbibliotecar național (cu excepția costurilor de reproducere și expediere prin poștă).
12. Rezervarea documentelor de bibliotecă care nu sunt disponibile la momentul solicitării.
13. Rezervarea echipamentelor bibliotecii (calculatoare, tablete, printere etc.).
14. Prelungirea, prin telefon, e-mail și alte mijloace de comunicare, a termenului de împrumut pentru documentele de bibliotecă.
15. Servicii de referință.
16. Elaborarea bibliografiilor în limitele documentelor din colecțiile bibliotecii.
17. Instruirea utilizatorilor privind cultura informației.
18. Instruirea nonformală a utilizatorilor în vederea alfabetizării digitale a acestora.
19. Organizarea de expoziții ale colecțiilor proprii ale bibliotecii.
20. Organizarea programelor și a activităților cu caracter literar, cultural, educativ, social, academic, de recreere (întâlniri cu personalități din diverse domenii, lansări și prezentări de carte, discuții literare, zile de informare, ore a poveștilor, mese rotunde etc.).
21. Oferirea spațiului pentru comunicarea nonformală (discuții, dezbateri), studiu individual, precum pentru activități în grup (studiu în grup, clubul temei pentru acasă).
22. Oferirea spațiului pentru expoziții, evenimente sau activități de importanță socială sau comunitare.
23. Oferirea, prin intermediul blogului bibliotecii, a informațiilor despre resursele informaționale, serviciile și facilitățile oferite.
24. Oferirea accesului la Internet prin intermediul echipamentului bibliotecii.
25. Oferirea accesului la Internet de la dispozitivele utilizatorului prin rețeaua Wi-Fi a bibliotecii.
26. Instruirea utilizatorilor cu ajutorul mijloacelor electronice.
27. Organizarea expozițiilor virtuale.
28. Organizarea evenimentelor virtuale.
29. Instruire non - formală în diverse domenii (limbi străine, stil de viață sănătos, cunoaștere personală, dezvoltare economică, educație financiară, educație mediatică) sau privind dezvoltarea altor abilități personale și/sau profesionale, în limitele parteneriatelor încheiate.

Servicii cu plată prestate de către bibliotecile publice din raionul Anenii Noi

Nr d/o	Instrucția	Denumirea serviciului	Temei juridic	Tarife (timp/cost)
1	Biblioteca Publică Raională Anenii Noi	Arenda sălii de lectură a bibliotecii	Decizia nr. 07/02 din 05.12.2025 cu privire la aprobarea bugetului raional pentru anul 2026	1 oră/ 600,00 lei
2	Biblioteca Publică Raională Anenii Noi	Arenda sălii de lectură a bibliotecii (pentru solicitanți străini)	Decizia nr. 07/02 din 05.12.2025 cu privire la aprobarea bugetului raional pentru anul 2026	1 oră/ 1000,00 lei
3	Biblioteca Publică Raională Anenii Noi	Arenda spațiului de instruire a Centrului Regional de Formare	Decizia nr. 07/02 din 05.12.2025 cu privire la aprobarea bugetului raional pentru anul 2026	1 oră / 500,00 lei 1 oră/ 700,00 lei
4	Biblioteca Publică Raională Anenii Noi	Arenda spațiului de instruire a Centrului Regional de Formare (pentru solicitanți străini)	Decizia nr. 07/02 din 05.12.2025 cu privire la aprobarea bugetului raional pentru anul 2026	1 oră / 700,00 lei 1 oră/ 1000,00 lei

**Reuniuni profesionale organizate de Centrul Regional de Formare/Biblioteca
Publică Raională Anenii Noi pe parcursul anului 2025**

<i>Nr.</i>	<i>Data</i>	<i>Denumirea activității de formare</i>	<i>Formator/i</i>	<i>Ore academice</i>	<i>Număr de participanți</i>
1	23.01.2025	„Instrumente digitale de învățare și protecție” <i>Training profesional</i>	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi	4 ore	15
2	04.02.2025	„Identitatea vizuală și creativitatea digitală. Ghid practic pentru biblioteci” <i>Sesiune de informare</i>	Doina NICOARĂ, BSF	4 ore	13
3	06.02.2025	„Elaborarea și managementul proiectelor non-profit” <i>Atelier profesional</i>	BREHOI Lucia, BSF	6 ore.	16
4	26.02.2025	„Vizita de studiu în România” <i>Sesiune de debriefing</i>	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi BREHOI Lucia MENARD Stephane, BSF	6 ore	10
5	27.02.2025	„ Vizita de studiu în România” <i>Sesiune debriefing</i>	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi PLĂMĂDEALĂ Veaceslav, Primar sat. Puhăceni MENARD Stephane, BSF BREHOI Lucia	4 ore	21
6	05.03.2025	Elaborarea și managementul proiectelor non-profit (Modulul II) <i>Atelier profesional</i>	Lucia BREHOI, BSF	6 ore	11
7	11.03.2025	„Google Meet - instrument eficient de comunicare online” <i>Training</i>	Tatiana LAPICUS, BPR Anenii Noi	4 ore	13
8	12.03.2025	„Procesul de atestare a personalului de specialitate din biblioteci” <i>Sesiune de informare</i>	Tatiana LAPICUS, BPR Anenii Noi	2 ore	10
9	13.03.2025	„Instrumente digitale de învățare și protecție” <i>Instruire</i>	Tatiana LAPICUS, BPR Anenii Noi	3 ore	17
10	19.03.2025	„Cultura informației. Competențe pentru bibliotecari” <i>Training profesional</i>	Tatiana LAPICUS, BPR Anenii Noi	4 ore	15

11	25.03.2025	„Digitalizarea documentelor de bibliotecă” <i>Training profesional</i>	NEGRU Marina, BP Chirca LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi	4 ore	14
12	08.04.2025	„Crearea prezentării Power Point” <i>Instruire</i>	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi	4 ore	15
13	10.04.2025	„Clasificarea publicațiilor”, modulul I <i>Atelier profesional online</i>	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi	4 ore	19
14	15.04.2025	„Elaborarea materialelor promoționale de bibliotecă” <i>Atelier profesional</i>	PUȘCAȘ-ȘVETȚ Olesea, BP Geamăna	4 ore	14
15	24.04.2025	„Oglinzi ale trecutului: Bisericele Basarabiei și Memoria locală – întâlnire cu cercetătorul Alexandru CERGA” <i>Masă rotundă</i>	Alexandru CERGA, cercetător Nicolae GOREANU, preot Teodor CODIȚA, preot	2 ore	34
16	27.05.2025	„Implicarea bibliotecilor în transformarea digitală: oportunități și provocări” <i>Conferință zonală, Zona Centru I - Anenii Noi</i>	BNRM BPR Anenii Noi	6 ore	47
17	17.06.2025	„Trucuri și combinații de taste utilizate la formatarea documentului MS Word” <i>Training profesional</i>	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi	4 ore	8
16	19.06.2025	„Regulamentul privind evaluarea bibliotecilor publice” <i>Sesiune de informare online</i>	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi	4 ore	19
17	24.06.2025	„Tehnici de lectură cu voce tare” <i>Atelier profesional online</i>	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi	3 ore	17
18	26.06.2025	„Procesorul tabelar MS Excel” <i>Training profesional</i>	Daniela ANDRIUȚA, BPR Anenii Noi	4 ore	13
19	29.07.2025	„Regulamentul privind gestionarea colecțiilor de bibliotecă” (Modulul I - Dezvoltarea colecțiilor). <i>Atelier profesional online</i>	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi	4 ore	13

20	07.08.2025	„Comunicarea vizuală a informațiilor. Crearea Infograficelor.” <i>Training profesional</i>	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi	4 ore	6
21	05.08.2025	Curs „ABC-ul Digital”	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi	6 ore	13
22	12.08.2025	„Introducere în PDF: creare, vizualizare și partajare”. <i>Training profesional</i>	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi	4 ore	6
23	14.08.2025	Curs „ABC-ul Digital”	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi	6 ore	10
24	15.08.2025	<i>Forumul</i> „Diaspora acasă: Parteneriate pentru viitorul raionului”	CR Anenii Noi SCTTS BPR Anenii Noi	3 ore	35
25	19.08.2025	Curs „ABC-ul Digital”	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi	6 ore	9
26	28.08.2025	Curs „ABC-ul Digital”	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi	6 ore	5
27	25.09.2025	„Elaborarea CV-ului Europass” <i>Training profesional</i>	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi	4 ore	4
28	30.09.2025	„Crearea blogului bibliotecii” <i>Training profesional</i>	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi	4 ore	6
29	09.12.2025	„Planificarea strategică și raportarea analitică pentru performanță” <i>Sesiune consultativă online</i>	LAPICUS Tatiana, BPR Anenii Noi	4 ore	21
		Total		133 ore	469

**Participarea personalului de specialitate din bibliotecile publice din raionul Anenii Noi
la activități de educație non-formale în anul 2025**

Nr.	Data	Denumirea instruirii	Organizatori/ Formatori	Ore academice	Număr participanți
1	17.01.20 25	„Rolul bibliotecilor în prevenirea și gestionarea crizelor” <i>Conferința anuală ABRM</i>	ABRM BNRM	6 ore	7
2	21.01.20 25	„Cultura informației și media:competențe pentru bibliotecari” <i>Seminar profesional zonal</i>	BNRM BPO Șoldănești	6 ore	3
3	22.01.20 25	„Cultura electorală a bibliotecarilor” <i>Training profesional online</i>	BNRM Natalia GRÎU, expert în educație	6 ore	1
4	04.02.20 25	„Cultura informației și media:competențe pentru bibliotecari” <i>Sesiune de feedback</i>	BNRM	6 ore	1
	10-14.02. 2025	„Vizită de studiu în România” Schimb de bune practici în gestionarea DRR	BSF ABRM Comunitățile Viitorului (România)	36 ore	12
5	14.02.20 25	„Ziua Națională a Lecturii: traietoriu 2025” <i>Activitate festivă online</i>	BNRM	4 ore	1
6	17.02.20 25	„ChatGPT și aplicațiile IA în activitatea bibliotecilor” <i>Training profesional online</i>	BNRM Denis ZACON, consultant în AI și automatizare	4 ore	2
7	18.02.20 25	„Bibliotecile - centre comunitare de informare și educație în gestionarea situațiilor de criză” <i>Training profesional zonal online</i>	BNRM Victoria Vasilică, șef secție Studii și Cercetări BRNM Lucia Brehoi, expert Bibliotheque sans Frontiere, Moldova	8 ore	2
8	25.02.20 25	Evenimentul de totalizare și finalizare a proiectului „Reducerea vulnerabilității la riscurile de dezastre și consolidarea rezilienței socio-economice în Moldova”, implementat de consorțiul	CR Anenii Noi Fabrice AMAUDRUZ, director general ACTED	6 ore	15

		STRIVE: Bibliothèques Sans Frontières Acted Moldova și REACH și în parteneriat cu Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova , finanțat de AFD - Agence Française de Développement	Stephane MENARD, coordonator BSF Ina PAȘCAN, Vicepreședintă raionului Anenii Noi Chiril PANȚA, IGSU Anenii Noi		
9	07.03.2025	„Biblioteca Națională a Republicii Moldova -promotor fidel al Educației Deschise” <i>Conferință online</i>	BNRM	4 ore	1
10	12.03.2025	„Contribuția instituțiilor de cultură la salvagardarea tradițiilor și obiceiurilor populare de Mărțișor” <i>Seminar online</i>	Centrul Național de Conservare și Promovare a Patrimoniului Cultural Imaterial	4 ore	1
11	26.03.2025	„Implicarea bibliotecilor în susținerea și realizarea Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030” <i>Simpozion Național „Anul Biblioteconomic 2024”</i>	BNRM	6 ore	1
12	04.04.2025	„Rolul bibliotecii în dezvoltarea percepției comunitare pozitive prin prisma comemorării victimelor foametei din 1946-1947 și deportărilor staliniste: recomandări metodologice și practice” <i>Atelier profesional online</i>	BNRM Ecaterina Dmitric, Natalia Ghimpu, Victoria Vasilica, Ludmila Corghenci.	4 ore	3
13	08.04.2025	„Foamea, tragedie comunitară, dar și lecție de demnitate pentru viitor” <i>Lecție publică online</i>	BNRM IFR „B.P.Hașdeu” al USM TUREA Larisa DIMITRIC Ecaterina VASILICA Victoria	3 ore	1
14	09.04.2025	„Program de formare de formatori în cultura informației și cultura media” Modulul I <i>Curs modular online</i>	BNRM Natalia GRÎU	4 ore	1
15	16.04.2025	„Program de formare de formatori în cultura informației și cultura media” Modulul II <i>Curs modular online</i>	BNRM Natalia GRÎU	8 ore	1

16	29.04.20 25	„Rolul bibliotecii în dezvoltarea percepției comunitare pozitive prin prisma comemorării victimelor foametei din 1946-1947 și deportările staliniste” <i>Platformă de Promovare și Discuții online</i>	BNRM	6 ore	2
17	13.05.20 25	„Procesorul tabelat MS Excel” <i>Instruire</i>	BNRM CNFPC Gudima Natalia	6 ore	1
18	19.05.20 25	” Istoria și memoria locală în activitatea bibliotecii: valorificare și oportunități” <i>Seminar profesional online</i>	BNRM Lidia GONTEA Doina GAIDEU Angela DRĂGĂNEL Ludmila CORGHENICI Ecaterina DIMITRIC Natalia GHIMPU Vera OSOIANU	8 ore	2
19	20.05.20 25	„Jurnalism cultural pentru biblioteci” <i>Curs modular online</i>	BNRM Paula ERIZANU	6 ore	1
20	28.05.20 25	„Aventuri incredibile prin lumea lecturii: întâlnire cu scriitoarea Ionela Hadârcă”, <i>Ședința Clubului Literar „Homo Aestheticus”, format online</i>	BNRM IFR „B.P. Hasdeu” al USM Moderator: Claudia PARTOLE	2 ore	4
21	29.05.20 25	Metodologia Programului „Literație în familie” <i>Atelier profesional online</i>	BNC „Ion Creangă”	6 ore	3
22	04.06.20 25	„Formare de formatori în domeniul prevenirii violenței în bază de gen” „Modulul I Ghidul formatorului modern” <i>Training modular online</i>	BNRM Natalia GRÎU	6 ore	2
23	04.06.20 25	„Cunoaște dreptul tău electoral” <i>Seminar</i>	CEC CR Anenii Noi	2 ore	3
24	05.06.20 25	„Trucuri și combinații de taste utilizate la formatarea documentului MS Word” <i>Training profesional</i>	BNRM Ana GUDIMA, CNFPC	6 ore	3
25	09.06.20 25	”Practici dialogice:specific, forme, conținuturi” <i>Training profesional online</i>	BNRM	3 ore	2

26	11.06.20 25	„Formare de formatori în domeniul prevenirii violenței în bază de gen” „Modulul II Formatorul în domeniul prevenirii violenței în bază de gen: tehnici, strategii, competențe” <i>Training modular online</i>	BNRM Natalia GRÎU	8 ore	2
27	12.06.20 25	„Jurnalism pentru bibliotecari” <i>Curs modular online</i>	BNRM Paula ERIZANU	6 ore	1
28	13.06.20 25	Studiul de cercetare de nivel național „Evaluarea stării și dinamicii colecțiilor din bibliotecile publice ale Republicii Moldova: provocări, tendințe și perspective de dezvoltare” <i>Sesiune de informare online</i>	BNRM CNFPC	4 ore	1
29	18.06.20 25	„Biblioteca Națională Digitală Moldavica - resursă informațională creată de BNRM” <i>Atelier profesional</i>	BNRM CNFPC	6 ore	1
30	24.06.20 25	„Formare de formatori în domeniul prevenirii violenței în bază de gen” Sesiune de Follow-up <i>Training modular</i>	BNRM Natalia GRÎU	8 ore	2
31	27.06.20 25	„Parteneriatul OM-IA în educația non-formală” <i>Seminar metodic online</i>	ARTICO	4 ore	2
32	07.07.20 25 -17.07.20 25	„Women Digital Center – ediția 2025” <i>Program educațional de dezvoltare profesională, personală și alfabetizare digitală</i>	Orange Digital Center UPS „Ion Creangă”	36 ore	1
33	15.07.20 25	„Războiul, pacea și lumea: lecție publică susținută de scriitorul Oleg SEREBRIAN” <i>Ședința Clubului Literar „Homo Aestheticus” online</i>	BNRM IFR „B. P.Hasdeu” al USM Asociația Istoricilor „Alexandru Moșanu”	2 ore	1
34	24.07.20 25	„Evaluarea stării și dinamicii colecțiilor din bibliotecile publice ale Republicii Moldova: provocări, tendințe și perspective de dezvoltare” <i>Focus-grup online</i>	BNRM	1 ore	1

35	25.07.20 25	„Implicarea bibliotecilor în transformarea digitală: Oportunități și provocări. Suport metodologic”. <i>Sesiune metodologică online</i>	BNRM Ecaterina DMITRIC, șef secție BNRM; Vera OSOIANU, director adjunct, BNRM; Victoria VASILICA, șef secție BNRM; Natalia GHIMPU, Specialistă principală	6 ore	6
36	07.08.20 25	”AI și drepturile de autor” <i>Sesiune consultativă online</i>	BNRM Eugeniu RUSU, Andreu MOISEI, AGEPI	6 ore	1
37	21.08.20 25	„Redactarea imaginilor în Photopea” <i>Training profesional</i>	BNRM Ana GUDIMA	6 ore	1
38	02.09.20 25	„Cultura vorbirii în limba română” <i>Training online</i>	BNC „Ion Creangă” Constantin ȘCHIOPU	3 ore	6
39	09.09.20 25	„Lectura ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare” <i>Conferință internațională online</i>	BNRM	6 ore	1
40	10.09.20 25	”Asigurarea accesului la patrimoniul documentar digitalizat” <i>Atelier profesional</i>	BNRM Doina GAIDEU	6 ore	1
41	12.09.20 25	„Transformarea lecturii prin tehnologii” <i>Training profesional online</i>	BNRM Harjevschi Mariana, director BM „B.P.Hajdeu”	4 ore	2
42	18.09.20 25	„Informare și comunicare în era dezinformării” <i>Curs de formare profesională</i>	MNLR ȘLEAHTIȚCHI Mihai, autor științific și publicist, doctor în pedagogie, profesor universitar	6 ore	22
43	18.09.20 25	„Gândirea strategică: valorificată în strategia de dezvoltare a bibliotecii”, modulul I <i>Training profesional online</i>	BNRM VASILICA Victoria, șef secție BNRM	8 ore	2

44	19.09.20 25	„Gândirea strategică: valorificată în strategia de dezvoltare a bibliotecii”, modului II <i>Training profesional online</i>	BNRM VASILICA Victoria, șef secție BNRM	8 ore	2
45	26.09.20 25	„Patrimoniul alimentară și agroecologia: drumul unic al Moldovei spre autenticitate și sustenabilitate” <i>Sesiune informativă online</i>	BNRM AO „Grădina Moldovei”	4 ore	3
46	21.10.20 25	„Bibliotecile – contribuții la transformarea comunităților prin educarea lecturii” <i>Reuniune profesională zonală</i>	BNRM BPR „Petre Ștefănuță” Ialoveni	6 ore	3
47	12.11.20 25	”Evaluarea bibliotecilor: prevederi reglementare noi” <i>Sesiune consultative online</i>	BNRM	8 ore	4
48	24.11.20 25	”Târgul ideilor de succes”, ediția 2025 <i>Conferință anuală online</i>	BNC „Ion Creangă”	8 ore	5
49	25.11.20 25	„Dezvoltarea colecțiilor ca bază pentru educarea unei infrastructuri solide de partajare a cunoștințelor” <i>Forumul Managerilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci, ed. a 30-a (online)</i>	BNRM	8 ore	5
50	26.11.20 25	„Violența față de femei în mediul real. Mituri și realități” <i>Sesiune online</i>	ABRM „La Strada” Ecaterina MARIN, reprezentanta centrului Internațional „La Strada”.	4 ore	2
51	03,12,25	„Raportul analitic și statistic anul 2025- produse intelectuale ale bibliotecii” <i>Sesiune consultativă online</i>	BNRM	4 ore	3
		Total		326	154

Participarea personalului de specialitate din bibliotecile publice la reuniuni profesionale științifice și practice cu comunicări în anul 2025

Nr. d/o	Tema, subiectul reuniunii	Tipul (simpozion, masa rotunda, etc) și nivelul reuniunii (international, national, local)	Organizator, data organizării	Nume, prenume participant	Tema comunicării
1	„Rolul bibliotecilor în prevenirea și gestionarea crizelor”	Conferință Națională Chișinău	Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova 17 ianuarie 2025	Angela MIRON, BP Bulboaca nr.2 Olga PLATON, BP Bulboaca nr.1	„Scânteia prevenirii”- atelier practic de siguranță la incendiu pentru biblioteci
2	„Rolul bibliotecilor în prevenirea și gestionarea crizelor”	Conferință Națională Chișinău	Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova 17 ianuarie 2025	Tatiana COPTILEȚ, BP Varnița	„Inundațiile și comunitate: Rolul bibliotecii în pregătire, răspuns și recuperare”
3	„Rolul bibliotecilor în prevenirea și gestionarea crizelor”	Conferință Națională Chișinău	Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova 17 ianuarie 2025	Svetlana PALII, BP Gura Bîcului Marina NEGRU, BP Chirca	„Seceta: Informare, reziliență și acțiune”
4	Ședința Comisiei pentru Situații Excepționale a Raionului Anenii Noi	Ședință Raional Anenii Noi	Consiliul Raional Anenii Noi 24 ianuarie 2025	Olesea PUȘCAȘ-ȘVE Ț, bibliotecară principală, BP Geamăna	„Rolul și importanța bibliotecilor (HUB-uri de reziliență) în prevenirea și gestionarea crizelor”
5	„Implicarea bibliotecilor în transformarea digitală: oportunități și provocări”	Conferință zonală, Zona Centru 1 Național Anenii Noi	BNRM CR Anenii Noi BPR Anenii Noi 27 mai 2025	Tatiana LAPICUS, specialistă principală BPR Anenii Noi	„Competențe digitale pentru viitor o necesitate pentru bibliotecarii de azi”
6	„Implicarea bibliotecilor și muzeelor în localizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă”	Conferință Internațională Lviv, Ucraina	ABRM 28 mai 2025	Olesea PUȘCAȘ -ȘVEȚ, BP Geamăna	„Experiența rețelei de biblioteci din raionul Anenii Noi în consolidarea

					rezilienței comunitare în fața dezastrelor naturale”
7	„Diaspora acasă: Parteneriate pentru viitorul raionului”	Forum Raional	CR Anenii Noi SCTTS BPR Anenii Noi	Tatiana COPTILEȚ, BP Varnița	„Sentimente transformate în proiecte de către bibliotecile publice”

Cercetare biblioteconomică

Sinteză analitică a indicatorilor statistici a Bibliotecilor publice din raionul Anenii Noi pentru anul 2024 (martie 2025)

„Niciodată nu poți înțelege prezentul fără a măsura trecutul.

Iar statisticile bibliotecilor sunt cea mai fidelă oglindă a evoluției comunității”

Rețeaua de biblioteci publice

BP oferă membrilor comunității resurse, servicii și facilități orientate spre realizarea următoarelor scopuri: asigurarea accesului la informație, cunoaștere și învățare pe parcursul vieții, asigurarea accesului la dezvoltarea culturală și socială, la recreere, tehnologii informaționale și la cunoștințe necesare pentru utilizarea acestor tehnologii; contribuții pentru păstrarea, valorificarea și promovarea istoriei locale; asigurarea rolului de centru public de acces gratuit al membrilor comunității la Internet. Bibliotecile publice din r. Anenii Noi sunt parte integrantă a Sistemului Național de Biblioteci.

Activitatea acestora în anul 2024 a fost orientată spre realizarea obiectivelor prioritare, stabilite în conformitate cu necesitățile utilizatorilor. Repere importante în activitatea de bază au fost temele generice anuale care se aprobă la Forumul Managerilor de Biblioteci din cadrul Sistemului Național de Biblioteci.

Astfel, prioritatea anului profesional 2024 a fost *Bibliotecile în susținerea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”*, care a avut ca scop promovarea valorilor europene prin lectură, încorporarea obiectivelor SND în strategiile sau programele de activitate a bibliotecilor, ajustarea serviciilor oferite de biblioteci obiectivelor de dezvoltare, asigurarea informațională a procesului de integrare europeană.

Conform datelor statistice, la 1 ianuarie 2025 în raionul Anenii Noi funcționează 36 de BP, aflate în subordinea Ministerului Culturii al Republicii Moldova, dintre care: 34 (94,4%) activează în localități rurale; 2 (5,6%) în orașe. Din cele 36 de biblioteci, 11 necesită reparație capitală și 1 este amplasată în localități avariate. Numărul de BP în anul 2024 comparativ cu anul 2023 nu s-a schimbat. În cazul BP Hîrbovăț a fost atestată situația de comasare a bibliotecii pentru copii cu biblioteca publică, nefiind respectată procedura legală, în rezultat activitate efectiv desfășoară doar o singură instituție. În cazul a 4 BP (Calfa, Merenii Noi, Larga, Hîrbovățul Nou) nu este desfășurată activitate din lipsa personalului.

În medie, timpul de funcționare a BP pe săptămână este de 36 de ore. Menționăm, că timpul de funcționare a bibliotecilor pe săptămână variază între 20-40 ore, 25 biblioteci funcționează 40 de ore pe săptămână, iar 6 BP (Berezchi, Cobusca Nouă, Crețoaia, Zolotievca, Ochiul Roș, Ruseni) funcționează 20 ore pe săptămână.

Dezvoltarea colecțiilor. Resurse electronice

Dezvoltarea colecțiilor reprezintă una din componentele bibliotecii moderne, care asigură accesul la cunoaștere, informare și contribuie la dezvoltarea societății. Conform datelor statistice, la 1 ianuarie 2025, colecțiile bibliotecilor publice din r. Anenii Noi au fost de **260688** u.m., dintre care – 172064 în limba română (66,0%). Se constată o descreștere a colecțiilor BP cu 4501 u.m. față de situația la 01 ianuarie 2024.

Pentru informare:

Biblioteca publică raională Anenii Noi- 23904 u.m. (limba română – 11207 u.m.)
 Biblioteca publică Anenii Noi (fil. copii) – 14578 u.m. (limba română – 8690 u.m.)
 BP Puhăceni – 10752 u.m. (limba română – 7235 u.m.)
 BP Varnița – 9778 u.m. (limba română – 8785 u.m.)
 BP Șerpeni – 9690 u.m. (limba română – 9551 u.m.)
 BP Gura Bîcului – 9013 u.m. (limba română – 7457 u.m.)
 BP Ciobanovca – 8875 u.m. (limba română – 4436 u.m.)
 BP Mereni – 8526 u.m. (limba română – 7735 u.m.)
 BP Geamăna – 8389 u.m. (limba română – 5379 u.m.)
 BP Delacău – 8290 u.m. (limba română – 7673 u.m.)
 BP Țințăreni – 8162 u.m. (limba română – 7995 u.m.)
 BP Merenii Noi – 8040 u.m. (limba română – 4711 u.m.)
 BP Hîrbovăț – 7500 u.m. (limba română – 6315 u.m.)
 BP Hîrbovăț (fil.copii)–7335 u.m.(limba română - 6150 u.m.)
 BP Roșcani – 6996 u.m. (limba română – 5445 u.m.)
 BP Bulboaca 2 – 6916 u.m. (limba română – 5044 u.m.)
 BP Maximovca – 6875 u.m. (limba română – 1732 u.m.)

BP Cobusca Veche – 6834 u.m. (limba română – 3907 u.m.)
BP Speia – 6798 u.m. (limba română- 6791 u.m.)
BP Telița – 6407 u.m. (limba română – 6179 u.m.)
BP Crețoaia – 6297 u.m. (limba română – 816 u.m.)
BP Chetrosu – 6135 u.m. (limba română – 4812 u.m.)
BP Bulboaca 1 – 6036 u.m. (limba română- 4858 u.m.)
BP Chirca – 5864 u.m.(limba română- 3969 u.m.)
BP Todirești – 5655 u.m.(limba română – 4761 u.m.)
BP Zolotievca – 5650 u.m. (limba română – 821 u.m.)
BP Larga – 5074 u.m. (limba română – 834 u.m.)
BP Cobusca Nouă – 4798 u.m.(limba română -4124 u.m.)
BP Ruseni – 4748 u.m. (limba română- 420 u.m.)
BP Botnărești – 4660 u.m.(limba română – 4168 u.m.)
BP Ochiul Roș – 4234 u.m. (limba română – 310 u.m.)
BP Calfa – 4207 u.m. (limba română – 3784 u.m.)
BP Troița Nouă – 4065 u.m.(limba română – 1036 u.m.)
BP Floreni 3441 u.m. (limba română – 2399 u.m.)
BP Beriozchi – 3160 u.m.(limba română – 888 u.m.)
BP Hîrbovățul Nou 3006 u.m. (limba română -2481 u.m.)

Numărul total de achiziții a fost de **4563** u.m. (limba română – 3348 u.m.), cu 71 u.m. mai puțin față de anul 2023.

Din cele 4563 u.m.: cărți – 4275 u.m., publicații – 284 u.m., documente electronice - 4 u.m.

În medie, potrivit datelor pentru anul 2024, înnoirea colecțiilor BP are loc o dată la 57 de ani (indicatorul fiind determinat prin raportarea numărului de exemplare al fondului total, la cel al achizițiilor în anul de referință). Conform recomandărilor UNESCO, acest indicator trebuie să constituie de la 7 la 10 ani.

Completarea și actualizarea colecțiilor de bibliotecă au fost realizate prin achiziția de carte din bugetul APL, donații, recepționări de la cititori în schimbul cărților pierdute.

Pentru informare:

Biblioteca publică raională Anenii Noi- 664 u.m. (limba română – 181 u.m.)
BP Speia – 635 u.m. (limba română – 635 u.m.)
BP Mereni – 554 u.m. (limba română – 554 u.m.)
BP Gura Bîcului – 446 u.m. (limba română – 333 u.m.)
BP Geamăna – 342 u.m. (limba română – 8 u.m.)
BP Botnărești – 236 u.m.(limba română – 236 u.m.)
BP Varnița – 193 u.m. (limba română – 140 u.m.)
BP Chirca – 179 u.m.(limba română- 159 u.m.)
BP Hîrbovăț –165 u.m.(limba română -165 u.m.)
BP Todirești – 148 u.m.(limba română – 148 u.m.)
BP Bulboaca 1 – 145 u.m. (limba română- 99 u.m.)
BP Roșcani – 130 u.m. (limba română – 130 u.m.)
BP Puhăceni – 95 u.m. (limba română – 93 u.m.)
BP Bulboaca 2 – 91 u.m. (limba română – 69 u.m.)
BP Șerpeni – 82 u.m. (limba română- 82 u.m.)
BP Beriozchi – 80 u.m.(limba română – 0 u.m.)
BP Ruseni – 48 u.m. (limba română- 28 u.m.)
BP Floreni 46 u.m. (limba română – 46 u.m.)
Biblioteca publică Anenii Noi (fil. copii) – 24 u.m. (limba română – 24 u.m.)
BP Telița – 22 u.m.(limba română – 22 u.m.)
BP Maximovca – 6 u.m. (limba română – 6 u.m.)
BP Delacău – 5 u.m. (limba română – 5 u.m.)
BP Cobusca Nouă – 5 u.m. (limba română – 5 u.m.)

Pentru completarea colecțiilor în anul 2024 au fost **cheltuite finanțe publice/ donații în mărime de 381063 lei**, ceea ce constituie 8% din totalul de cheltuieli.

Comparativ cu anul 2023 când au fost alocate resurse în mărime de 359847 lei, constituind 7% din totalul de cheltuieli, iar anul 2022 fiind alocate resurse în mărime de 189509 lei, constituind 5% din totalul de cheltuieli. Este îmbucurător faptul că acest indicator este în creștere.

De remarcat este faptul că nu în toate BP în anul 2024 a fost respectată condiția din prevederile normative în ce privește achiziționarea 50 de exemplare la 1000 de locuitori.

Numărul total de **casări** a fost de **9064** u.m., (limba română – 7505 u.m.) cu 3944 u.m. mai mult decât în anul 2023.

Casarea colecțiilor de bibliotecă au fost realizate prin Decizia APL.

Pentru informare:

BP Floreni – 6535 u.m. (limba română – 5074 u.m.)

*BP Merenii Noi – 1788 u.m. (limba română- 1788 u.m.)

BP Mereni – 449 u.m. (limba română – 431 u.m.)

BP Șerpeni – 140 u.m. (limba română – 140 u.m.)

*BP Hîrbovățul Nou – 68 u.m. (limba română- 0 u.m.)

BP Bulboaca 1 – 36 u.m. (limba română- 32 u.m.)

BP Bulboaca 2 – 15 u.m. (limba română – 10 u.m.)

BP Gura Bîcului – 12 u.m. (limba română – 12 u.m.)

BP Geamăna – 9 u.m. (limba română – 9 u.m.)

BP Speia – 4 u.m. (limba română- 4 u.m.)

BP Troița Nouă – 3 u.m.(limba română – 0 u.m.)

BP Delacău – 5 u.m. (limba română – 5 u.m.)

Împrumut interbibliotecar

În anul 2024 în BP din r. Anenii Noi **s-au realizat** împrumuturi interbibliotecare după cum urmează:

Numărul de documente transmise altor biblioteci din țară (u.m.) - 7

Biblioteca Publică Raională - 7 u.m.

Numărul de documente primite de la alte biblioteci din țară (u.m.) – 4

BP Bulboaca 2 - 4 u.m.

Utilizatorii: reflectarea succesului profesional al bibliotecii

În anul 2024, de **serviciile bibliotecilor publice** au beneficiat **10532** de utilizatori activi, adică 18,3% din totalul populației raionului (57687), inclusiv 5578 de copii până la 16 ani. În anul 2023 numărul de utilizatori a fost de 10537. Se observă o constantă a numărului de utilizatori față de anul 2023. Menționăm că în anul 2022 și respectiv 2023, acest indicator a marcat o tendință ascendentă.

În anul 2024, au fost înregistrate **83445 intrări în bibliotecile publice**, dintre care, 58440 – copii până la 16 ani, cu 1770 de intrări mai puțin față de anul 2023. În anul 2024 fiecare utilizator a intrat în bibliotecă, în medie, de 12 ori.

În anul 2024, **împrumutul de carte a constituit 100984 u.m.**, dintre care, 91926 în limba română. Se constată o descreștere, de minus 15736 față de anul 2023. Indicele mediu de lectură a constituit 10 cărți per utilizator.

Vizitele virtuale, în anul 2024, au constituit **172800**.

Nici o BP din r. Anenii Noi în anul 2024 nu dispune de website sau blog.

Parteneriate

În anul 2023 s-a constatat un număr de **140 de parteneri ai bibliotecilor**, din care 9 parteneri internaționali. În mediu fiecare BP are 4 parteneriate.

Comparativ cu anul 2023 au fost raportate 124 parteneriate, din care 3 internațional, iar anul 2022 au fost raportate 121 parteneriate, din care 1 internațional.

Pentru informare:

Biblioteca publică raională Anenii Noi- 10 parteneriate, din care 1 internațional

BP Geamăna – 10 parteneriate, din care 1 internațional

BP Șerpeni – 8 parteneriate, din care 1 internațional

BP Hîrbovăț – 8 parteneriate

BP Gura Bîcului – 7 parteneriate, din care 1 internațional

Biblioteca publică Anenii Noi (fil. copii) – 6 parteneriate

BP Varnița – 6 parteneriate, din care 1 internațional

BP Speia – 6 parteneriate

BP Bulboaca 1 – 6 parteneriate

BP Bulboaca 2 – 6 parteneriate, din care 1 internațional

BP Cobusca Veche – 5 parteneriate, din care 1 internațional

BP Floreni - 5 parteneriate, din care 1 internațional

BP Telița – 5 parteneriate

BP Zolotievca – 4 parteneriate
BP Mereni – 4 parteneriate
BP Delacău – 4 parteneriate
BP Puhăceni – 4 parteneriate
BP Roșcani – 4 parteneriate
BP Todirești – 4 parteneriate
BP Ciobanovca – 3 parteneriate
BP Chirca – 3 parteneriate,
BP Botnărești – 3 parteneriate
BP Cobusca Nouă – 3 parteneriate
BP Crețoaia – 3 parteneriate
BP Chetrosu – 3 parteneriate
BP Țințăreni – 3 parteneriate
BP Ochiul Roș – 2 parteneriate
BP Maximovca – 2 parteneriate
BP Troița Nouă – 2 parteneriate
BP Ruseni – 1 parteneriat

Voluntarii bibliotecilor

În BP din r. Anenii Noi în anul 2024 s-au implicat **132 de voluntari**, nr. total de ore de voluntariat fiind 639. În comparație cu anul 2023 a fost raportată implicarea a 85 voluntari și 612 ore de voluntariat.

Serviciile publice – componenta de bază a activității bibliotecilor

Serviciile oferite de către BP sunt concepute ca un set de activități, servicii, programe relevante în curs de desfășurare, organizate de bibliotecă în mod sistemic, pentru a satisface necesitățile membrilor comunității de a se informa, de a comunica, de a se instrui, de a se dezvolta și de a se recrea, axându-se pe formarea competențelor și abilităților necesare.

BP oferă servicii orientate pentru formarea competențelor:

- digitale (utilizarea calculatorului, utilizarea e-serviciilor, vânzare/cumpărare online, programare etc.);
- antreprenoriale (inițierea/dezvoltarea/administrarea unei afaceri, monitorizare și evaluare etc.);
- de dezvoltare personală (adoptarea unui stil sănătos de viață, ținută și discurs public etc.);
- de angajare în câmpul muncii (căutarea ofertelor de muncă, elaborarea unui CV/scrisoare de intenție/scrisoare de recomandare, prestația la interviul de angajare, cunoașterea prevederilor Codului muncii etc.);
- de comunicare și lingvistice (vorbire corectă, învățarea limbilor străine, comunicarea online, cultura comunicării etc.);
- de cultura informației (utilizarea corectă și etică a informației; criteriile de selectare a informației calitative; identificarea manipulării în sursele mass-media, analiza semantică a conținuturilor informaționale etc.).

În anul 2024 în BP au fost realizate **activități de instruire non-formală** a utilizatorilor după cum urmează:

activități de instruire 283, (pentru copii 269),
ore academice de instruire - 612 (pentru copii 472)
participanți - 1737 (copii- 1191)

Odată cu modernizarea bibliotecilor publice, tradiționalele activități culturale sunt redirecționate către servicii de cultură și de recreere, la baza cărora se încadrează promovarea cărții și lecturii. Este necesar ca aceste servicii să fie modernizate și integrate prin tehnologiile informaționale, atribuindu-le astfel o nouă dimensiune.

Activitatea bibliotecilor, privind manifestările culturale a fost organizată conform priorităților anului 2024, ținându-se cont de Aniversările culturale naționale, reflectate în publicația *Calendar Național*, editat de BNRM și *Aniversările culturale anuale*, elaborate de BNC „Ion Creangă”. Drept suport metodologic, la acest capitol menționăm Programul Național *Lectura Central* (BNRM), Concursul Literar „La izvoarele înțelepciunii” (BNC „Ion Creangă”), Campania Națională „Să citim împreună” (BNC „Ion Creangă”) și altele. În activitatea bibliotecilor publice au fost reflectate și prioritățile culturii naționale, stipulate prin prevederile organelor de administrare publică centrală.

Conform situațiilor statistice, în anul 2024 au fost organizate **1489 de activități culturale**, dintre care **597 de expoziții de carte și 20252 de participanți la activitățile culturale**.

În mediu la fiecare activitate au fost prezenți 14 participanți

Comparativ în anul precedent 2023 au fost organizate 1460 de activități, din care 675 de expoziții de carte, 15631 de participanți la activitățile culturale.

Comparativ în anul 2022 au fost organizate 1424 de activități culturale, din care 550 de expoziții de carte.

Pentru informare:

BP Bulboaca 1 – 175 activități, din care expoziții - 47

BP Mereni – 103 activități, din care expoziții - 57

BP Șerpeni – 93 activități, din care expoziții - 36

BP Todirești – 89 activități, din care expoziții - 27

Biblioteca publică raională Anenii Noi- 85 activități, din care expoziții – 37

BP Gura Bîcului – 81 activități, din care expoziții - 56

BP Bulboaca 2 – 81 activități, din care expoziții -22

Biblioteca publică Anenii Noi (fil. copii) – 72 activități, din care expoziții – 15

BP Botnărești – 70 activități, din care expoziții - 40

BP Roșcani – 65 activități, din care expoziții - 18

BP Delacău – 60 activități, din care expoziții - 28

BP Floreni - 56 activități, din care expoziții – 23

BP Chetrosu – 45 activități, din care expoziții - 15

BP Varnița – 45 activități, din care expoziții - 12

BP Hîrbovăț – 39 activități, din care expoziții - 12

BP Cobusca Veche – 34 activități, din care expoziții -10

BP Țințăreni – 33 activități, din care expoziții - 11

BP Geamăna – 32 activități, din care expoziții - 4

BP Cobusca Nouă – 31 activități, din care expoziții - 23

BP Chirca – 31 activități, din care expoziții - 9

BP Ruseni – 26 activități, din care expoziții - 11

BP Zolotievca – 25 activități, din care expoziții - 18

BP Troița Nouă – 24 activități, din care expoziții - 12

BP Ochiul Roș – 22 activități, din care expoziții - 5

BP Telița – 19 activități, din care expoziții – 14

BP Puhăceni – 18 activități, din care expoziții - 15

BP Maximovca – 14 activități, din care expoziții - 10

BP Ciobanovca – 9 activități, din care expoziții - 5

BP Crețoaia – 7 activități, din care expoziții- 3

BP Beriozchi – 5 activități, din care expoziții - 2

BP Hîrbovăț (fil.copii)– 0 activități, din care expoziții - 0

BP Speia – 0 activități, din care expoziții - 0

BP Merenii Noi – 0 activități

BP Larga – 0 activități

BP Calfa – 0 activități

BP Hîrbovățul Nou 0 activități.

Transformări calitative privind utilizarea tehnologiilor informaționale

Conform situației statistice de la 1 ianuarie 2025, din cele 36 de biblioteci publice, **29 (81,0%) dețin calculatoare, iar din acestea, 28 de biblioteci sunt conectate la internet.** Informatizarea bibliotecilor publice se află într-o poziție foarte bună.

Astăzi, **numărul total de calculatoare este de 138, dintre care 129 – conectate la Internet.** Pentru utilizatori sunt disponibile 8 tablete, 14 imprimante, 1 scanere, 1 fotocopiator, 37 de imprimante multifuncționale, 2 dispozitive de citire a cărților electronice și 23 alte echipamente (televizoare, proiectoare, aparate de laminat, mașini de broșat).

Pentru comparație anul 2023, numărul total de calculatoare este de 142, dintre care 136 – conectate la Internet, iar în anul 2022, numărul de biblioteci dotate cu calculatoare este de 141, iar numărul calculatoarelor conectate la internet este 139.

O etapă importantă în modernizarea bibliotecilor publice, datorită Programului Național Novateca, a fost și modernizarea procesului de colectare/raportare a datelor statistice, privind activitatea bibliotecilor publice. În cadrul Novateca a fost elaborat un sistem de raportare online a situațiilor statistice, utilizat la prima etapă de bibliotecile incluse în program. Acest sistem a fost dezvoltat pentru a putea fi utilizat în procesul de colectare a datelor, conform raportului

statistic 6-c „Activitatea bibliotecilor” de către toate bibliotecile (www.6c.novateca.md). Datele statistice din anul 2024 au fost raportate online de către unele BP. La moment se constată situația că acest proces de raportare în sine necesită instruirii ale bibliotecarilor în vederea raportării on-line. Astfel, bibliotecarii vor căpăta competențe și abilități care permit dezvoltarea și modernizarea domeniului prin utilizarea tehnologiilor informaționale.

Numărul de înregistrări a BP raionale Anenii Noi în catalogul electronic partajat în anul 2024 a constituit 146, anul precedent 2023 a constituit 625, iar în anul 2022 nefiind raportat nimic la acest capitol.

Furnizare electronică a documentelor

În anul 2024 BP au furnizat printr-un mediu online(e-mail) documente electronice în număr de 541 de documente.

Pentru informare:

BP Raională Anenii Noi – 373

BP Gura Bîcului - 62

BP Șerpeni - 77

BP Mereni - 25

BP Bulboaca 2 - 4

Pentru comparare în anul 2023 au fost raportate 392 de documente furnizate electronic, iar în anul 2022 au fost raportate 265 de documente furnizate electronic.

Resursele umane – potențial strategic pentru activitatea bibliotecilor

Resursele umane determină nivelul de dezvoltare a domeniului. În acest sens, este importantă promovarea, susținerea profesiei, încurajarea tinerilor pentru îmbrățișarea acesteia. Este important ca bibliotecile să se implice în campanii de orientare profesională, în elaborarea/implementarea de politici de formare profesională.

În bibliotecile publice din r. Anenii Noi **sunt încadrate 55 de persoane** (echivalent norme întregi 36,25) din ele **personal de specialitate - 32** (echivalent norme întregi 27,50).

După criteriul de studii avem următoarea situație: 19 (circa 60%) – personal cu studii superioare și 12 (circa 38%) – bibliotecari cu studii medii. Din numărul total de personal doar 8 (circa 25%) dețin studii superioare de profil și 2 (circa 7%) – studii medii (de specialitate).

Pârghie de stimulare morală, dar și materială a bibliotecarilor, este atribuirea categoriilor de calificare pentru personalul de bibliotecă. Personalul din BP, care deține categorii de calificare - 9, ceea ce constituie circa 29%. Categoria de calificare II este deținută de 6 bibliotecare și categoria de calificare I deținută de 3 bibliotecare.

Conform recomandărilor IFLA UNESCO, o treime din personal (cu excepția personalului auxiliar) trebuie să fie alcătuită din bibliotecari calificați.

Numărul total al bibliotecarilor este în descreștere față de anul 2023 cu 3. Exodul personalului calificat din biblioteci este determinat de statutul social al profesiei, salariile nesatisfăcătoare, condițiile neadecvate de muncă, vârsta, etc.

În medie, în Republica Moldova unui bibliotecar – echivalent normă întregă – îi revin 1700 de locuitori și 353 de utilizatori. În ce privește raionul Anenii Noi - unui bibliotecar îi revin 1803 de locuitori și 329 de utilizatori, ceea ce constituie 19% din numărul total de locuitori ai raionului.

Formarea profesională continuă

La 1 ianuarie 2025, în Republica Moldova funcționează 4 furnizori de programe educaționale formale și non-formale în Biblioteconomie și Științe ale Informării de nivel național:

- Departamentul de Formare Continuă din cadrul Universității de Stat din Moldova;
- Centrul de Formare Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării, instituit în structura BNRM;
- Centru de Excelență și Formare din cadrul BNC „Ion Creangă”;
- Campusul Competențelor, creat sub egida Bibliotecii Municipale „B.P. Hașdeu”, municipiul Chișinău.

În anul 2024 constatăm **participarea 2 bibliotecari la activități de educație formală**, nr. ore academice de instruire - 340.

P-u informare:

*BPR Anenii Noi (fil.copii) (40 ore)

BP Ciobanovca, Vizin Rodica (300 ore).

La 1 ianuarie 2025, în raionul Anenii Noi funcționează 1 furnizor de programe educaționale non-formale pentru personalul de specialitate din biblioteci – Centrul Regional de Formare Anenii Noi.

Prin intermediul acestei structuri specializate de formare continuă - centrul biblioteconomic teritorial - BPR Anenii Noi realizează activități de formare pentru personalul de specialitate din bibliotecile publice din raionul Anenii Noi.

Ofertele educaționale au fost elaborate în funcție de nevoile personalului, bibliotecarii beneficiind de instruirii asupra temelor actuale și inovative.

Formarea profesională continuă este esențială atât pentru bibliotecari, cât și pentru instituția din care fac parte.

Astfel, cheltuielile pentru transport, diurne, cazare etc., trebuie asigurate din fondurile bibliotecii. Conform recomandărilor IFLA /UNESCO, nu mai puțin de 0,5% din bugetul total al bibliotecii trebuie să fie alocat în aceste scopuri.

În anul 2024 în r. Anenii Noi **au fost cheltuiți pentru formare profesională a bibliotecarilor - 2535 lei**, ceea ce constituie doar 0,06% din totalul de cheltuieli.

Pentru comparație anul 2023 au fost cheltuiți pentru formare profesională a bibliotecarilor - 7955 lei, ceea ce constituie doar 0,15% din totalul de cheltuieli.

În formularul de statistică oficială sunt incluși indicatori specifici, privind formarea continuă, astfel fiind oferit un suport statistic pentru analiza domeniului.

Principalele întruniri profesionale la care au participat reprezentanții bibliotecilor publice, au fost Simpozionul „Anul Bibliologic 2023”, „Forumul Managerilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci”, „Conferințele zonale - 2024”, Conferința Internațională „Lectura ca bază pentru cunoaștere și dezvoltare”.

În anul 2024 s-a **constatat participarea a 36 de bibliotecari la activități de educație non-formală, 1750 ore academice de instruire.**

Pentru comparație în anul 2023 au participat 34 de bibliotecari la activități de educație non-formală, 654 ore academice de instruire.

Analiza SWOT pentru rețeaua de biblioteci publice din raionul Anenii Noi

Puncte tari:

- a) Existența Legii cu privire la Biblioteci, care corespunde standardelor internaționale;
- b) Incluziunea Republicii Moldova în inițiativa Global Libraries și desfășurarea Programului Național Novateca;
- c) Inițierea procesului de elaborare a strategiilor instituționale și a rețelei bibliotecilor publice;
- d) Existența unui nucleu de personal calificat, orientat spre inovație și creativitate;
- e) Implementarea serviciilor moderne de bibliotecă, orientarea pentru dezvoltarea, diversificarea și personalizarea acestora;
- f) Existența Centrelor de Formare Continuă, echipate corespunzător și cu formatori calificați;
- g) Acces gratuit pentru utilizatori la internet în bibliotecile publice, inclusiv prin WI-FI;
- h) Existența structurilor de dirijare profesională: CBN, ABRM, CT 1 Biblioteconomie. Informare. Documentare;
- i) Conștientizarea importanței parteneriatelor de către bibliotecari;
- j) Bibliotecile publice fac parte din Sistemul Național de Biblioteci;
- k) Colaborarea bibliotecilor publice cu parteneri importanți: ABRM, APL etc.

Puncte slabe:

- a) Mecanisme de finanțare slab dezvoltate;
- b) Fluctuația mare a cadrelor;
- c) Salarii demotivante în domeniu;
- d) Investiții insuficiente în dezvoltarea profesională;
- e) Resurse informaționale insuficiente și învechite;
- f) Inegalitatea digitală dintre bibliotecile rurale și cea raională;
- g) Comunicare profesională insuficientă;
- h) Conexiune slabă dintre bibliotecile publice, arhive și muzee;
- i) Neconcordanța statelor tip cu conceptul de bibliotecă modernă.

Oportunități:

- a) Îmbunătățirea cadrului legislativ, normativ și tehnologic în domeniu;
- b) Cadrul legal favorabil pentru formarea continuă și învățarea pe parcursul întregii vieți;
- c) Bibliotecile – instituții importante în implementarea Obiectivelor pentru Dezvoltare Durabilă 2030;
- d) Participarea bibliotecilor publice în Programul Novateca;
- e) Participarea 10 biblioteci publice la Proiectul STRIVE;
- f) Posibilități de aderare la comunități internaționale de profil;
- g) Promovarea și încurajarea parteneriatelor;
- h) Existența cererii pentru servicii moderne de bibliotecă;
- i) Implicarea BP în prestarea și promovarea serviciilor electronice (e-Guvernare);
- j) Sporirea și diversificarea resurselor de finanțare alternativă;
- k) Crearea ONG-urilor pe lângă bibliotecile publice;
- l) Funcționarea consorțiului Resurse Electronice pentru Moldova;
- m) Acces la baze de date naționale și internaționale;
- n) Digitizarea resurselor informaționale și de învățare;
- o) Modernizarea continuă a căilor de căutare, accesare și explorare a informației și cunoștințelor;
- p) Posibilități noi de participare democratică și civică și noi modalități de comunicare;
- q) Implementarea unor standarde internaționale de management al calității în rețeaua de biblioteci publice

Riscuri:

- a) Reduceri de buget și alocații financiare suficiente doar menținerii, nu și dezvoltării bibliotecilor;
- b) Nivelul scăzut al salarizării personalului;
- c) Percepția tradițională a bibliotecii în comunitate;
- d) Reducerea numărului de utilizatori;
- e) Amplificarea concurenței pe piața informațională și de produse culturale în industria serviciilor;
- f) Minimizarea interesului față de învățământul biblioteconomic;
- g) Exodul personalului calificat către alte sectoare.

Cercetare statistică/biblioteconomică

Raport analitic: „Evaluarea stării și dinamicii colecțiilor din Bibliotecile Publice din r. Anenii Noi: Provocări, tendințe și perspective de dezvoltare” (iulie 2025)

I. Introducere: Contextul și importanța colecțiilor în Bibliotecile Publice din r. Anenii Noi

Acest raport analitic este elaborat în cadrul studiului național „Evaluarea stării și dinamicii colecțiilor din bibliotecile publice ale Republicii Moldova: provocări, tendințe și perspective de dezvoltare” inițiate de BNRM. Obiectivul său principal este de a oferi o analiză aprofundată a situației actuale a colecțiilor de documente din bibliotecile publice, a concordanței acestora cu profilul utilizatorilor și de a propune recomandări strategice pentru gestionarea și dezvoltarea lor viitoare.

Am analizat în detaliu studiul statistic Raportul statistic centralizator privind activitatea bibliotecilor publice în anul 2024 pentru a obține o imagine de ansamblu asupra stării colecțiilor din raionul Anenii Noi. Prin sintetizarea datelor disponibile și a observațiilor relevante, raportul își propune să fundamenteze o politică coerentă și adaptată realităților, contribuind la modernizarea și creșterea relevanței bibliotecilor în peisajul cultural și educațional al Republicii Moldova.

Rolul strategic al colecțiilor în misiunea bibliotecilor publice este fundamental. Colecțiile sunt considerate, în mod unanim, „corpul bibliotecii”, reprezentând resursa esențială prin care aceste instituții își îndeplinesc misiunea socială. Această misiune depășește simpla furnizare de informații, extinzându-se către cultivarea unei societăți deschise și incluzive, precum și sprijinirea dezvoltării culturale, educaționale și de cercetare. Calitatea, relevanța și accesibilitatea unei colecții determină direct capacitatea unei biblioteci de a atrage și de a reține utilizatori, de a se adapta la nevoile informaționale în continuă evoluție și de a rămâne un punct central vital al comunității.

Evoluția rapidă a tehnologiilor informaționale impune o abordare dinamică a dezvoltării colecțiilor, unde adaptabilitatea la documentele electronice este crucială pentru a oferi informații pertinente și în timp util. Fără o adaptare constantă a fondului de documente la noile formate și la cerințele informaționale contemporane, însăși rațiunea de a fi a bibliotecii este pusă sub semnul întrebării. Astfel, orice investiție în dezvoltarea colecțiilor nu este doar o cheltuială operațională, ci o investiție strategică directă în identitatea viitoare a bibliotecii, în capacitatea sa de inovare și în abilitatea de a rămâne o instituție publică relevantă și cu impact pe termen lung.

II. Starea actuală și dinamica colecțiilor de documente

Componența și structura fondurilor de documente (tradiționale vs. digitale)

Starea actuală a colecțiilor din bibliotecile publice din r. Anenii Noi reflectă un peisaj eterogen, marcat de o predominanță a materialelor tradiționale, concomitent cu o orientare strategică către resursele digitale. O „colecție de bibliotecă” este definită acum ca incluzând toate documentele disponibile utilizatorilor, atât cele fizice, păstrate local, cât și cele electronice, accesibile la distanță prin drepturi de acces. Această definiție extinsă cuprinde o varietate de formate, de la cărți și publicații seriale la manuscrise, muzică tipărită, microformate, documente cartografice/audiovizuale și, esențial, documente electronice.

Datele concrete din Raportul analitic al Bibliotecilor Publice din raionul Anenii Noi pentru anul 2024 ilustrează această realitate: din totalul de 260.688 unități materiale, cărțile reprezintă marea majoritate (258.148 exemplare), urmate de publicațiile periodice (2.392), documentele audiovizuale (8), documente electronice (114) și muzică tipărită (26). Procentul documentelor în limba română în fondul total este de 66%, indicând o diversitate lingvistică semnificativă.

La nivel național, Biblioteca Națională a Republicii Moldova (BNRM) a inițiat eforturi substanțiale de digitalizare, lansând Biblioteca Națională Digitală "Moldavica", care include peste 24.000 de obiecte digitale, și inaugurând un Centru Național de Digitizare în 2022. Aceste inițiative sunt menite să conserve patrimoniul cultural național și să faciliteze accesul la conținutul digitalizat. Contrastul dintre ambiția națională de digitalizare și realitatea locală este notabil.

În 2024, doar 80,5% din cele 36 de biblioteci publice din r. Anenii Noi dețineau calculatoare, cu regret nici o bibliotecă din raion nu dispune de site-uri sau bloguri. Această inegalitate digitală profundă limitează sever capacitatea bibliotecilor locale de a oferi servicii moderne și de a facilita accesul la resursele digitale. Situația subliniază că, deși conceptul de colecții hibride, care combină fizicul cu digitalul, este recunoscut, implementarea sa este grav împiedicată de lipsa infrastructurii digitale adecvate la nivel local. Corpul bibliotecii rămâne predominant analogic, în ciuda importanței recunoscute a digitalului. Această situație creează un decalaj între aspirațiile politice și realitatea practică, îngreunând capacitatea bibliotecilor de a-și asuma pe deplin rolul de „manageri ai informației și cunoașterii” într-un context dominat de tehnologie.

Dinamica achizițiilor și înnoirea colecțiilor (conform datelor statistice disponibile)

Procesul de dezvoltare și înnoire a colecțiilor se realizează prin diverse metode, inclusiv achiziții directe, depozit legal, schimb interbibliotecar, donații, transferuri și chiar prin activitatea editorială proprie sau digitizare. Cu toate acestea, datele statistice indică provocări semnificative în menținerea unui fond de documente dinamic și actual.

Raportul din raionul Anenii Noi pentru anul 2024 relevă o scădere a colecției totale de documente cu 4.501 unități materiale față de anul precedent. Deși au fost alocate mijloace financiare (381.063 lei pentru achiziții) și s-au primit donații substanțiale (168.252 lei), numărul efectiv de unități achiziționate din buget (4.563) a fost mai mic decât în 2023. Cheltuielile pe cap de locuitor pentru achiziții au înregistrat o ușoară scădere, ajungând la 4,6 lei/locuitor.

Un aspect critic este nerespectarea de către autoritățile publice locale (APL) a obligației legale de a procura minimum 50 de titluri de documente la 1000 de locuitori, conform Legii cu privire la biblioteci. În medie în raionul Anenii Noi, această cerință a fost îndeplinită, având în vedere numărul de documente achiziționate raportat la populație. Totodată această situație sistemică afectează direct vitalitatea colecțiilor.

În consecință, vârsta medie a fondului documentar în Anenii Noi era de 57 de ani în 2024, cu o rată de înnoire de doar 1,7% din fondul total. Aceasta este semnificativ sub rata recomandată de IFLA/UNESCO, care se situează între 7-10%. O rată de înnoire atât de lentă conduce la o colecție învechită și mai puțin relevantă pentru nevoile actuale ale utilizatorilor. Această situație demonstrează o legătură directă între alocările bugetare insuficiente și relevanța și actualitatea colecțiilor. Subfinanțarea conduce la achiziții reduse, care la rândul lor duc la un fond de documente îmbătrânit și mai puțin atractiv. Aceasta creează o buclă de feedback negativ: o colecție depășită este mai puțin utilizată, ceea ce ar putea fi folosit ca justificare pentru noi reduceri bugetare, perpetuând astfel ciclul de declin. O politică eficientă de dezvoltare a colecțiilor trebuie să rupă acest ciclu, pledând pentru respectarea strictă a mandatelor legale de finanțare și explorând modele alternative de finanțare.

Cadrul legislativ național privind gestionarea colecțiilor

Republica Moldova deține un cadru legislativ și normativ fundamental care reglementează activitatea bibliotecilor publice și gestionarea colecțiilor acestora. Documentele cheie includ *Legea nr. 160/2017 cu privire la biblioteci*, *Hotărârea Guvernului nr. 24/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind serviciile prestate de bibliotecile publice*, și *Ordinul Ministerului Culturii nr. 196 din 03.10.2022 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea colecțiilor de bibliotecă*.

„Regulamentul privind gestionarea colecțiilor de bibliotecă” stabilește reguli detaliate pentru toate etapele ciclului de viață al colecțiilor, de la primirea documentelor în gestiunea bibliotecii, evidența, inventarierea, verificarea, organizarea, până la ieșirea documentelor din gestiune și evaluarea cantitativ-valorică. Acest Regulament este aplicabil tuturor bibliotecilor publice din cadrul Sistemului Național de Biblioteci și include explicit documentele digitale în definiția achizițiilor.

În plus, „Regulamentul privind evaluarea bibliotecilor publice” definește criteriile cuprinzătoare pentru evaluarea performanței bibliotecilor, cu un domeniu dedicat (Domeniul B) axat pe „Resurse informaționale”. Acest domeniu evaluează aspecte precum accesul liber la colecții, practicile de catalogare (tradiționale și electronice), dezvoltarea colecțiilor (calitatea, diversitatea, actualitatea achizițiilor) și respectarea procedurilor de gestionare a colecțiilor (Registre de Inventar, Registre de Mișcare a Fondului). De asemenea, sunt specificați indicatori de performanță, cum ar fi rata de circulație și rata de înnoire a colecției.

Prezența unui cadru legislativ atât de detaliat și cuprinzător este o forță majoră pentru sistemul de biblioteci din Republica Moldova. Cu toate acestea, datele prezentate anterior, care indică eșecul autorităților locale de a respecta mandatele legale de achiziție, relevă o discrepanță semnificativă între existența politicilor și implementarea și impactul lor efectiv. Această situație sugerează că principala provocare nu este absența normelor, ci mai degrabă asigurarea respectării și aplicării lor, în special în ceea ce privește alocarea resurselor financiare și conformitatea la nivel administrativ local. O politică de dezvoltare a colecțiilor trebuie, prin urmare, să se concentreze pe consolidarea mecanismelor de responsabilitate, monitorizarea conformității cu mandatele legale și pledarea pentru resurse financiare adecvate, care să permită bibliotecilor să atingă standardele de calitate stabilite.

Tabel 1: Statistici cheie privind colecțiile și achizițiile în Bibliotecile Publice din r.Anenii Noi

Acest tabel oferă o imagine cantitativă a stării actuale și a dinamicii colecțiilor, evidențiind tendințele și provocările. Datele provin din rapoarte specifice (F 6C), oferind o bază factuală pentru fundamentarea politicilor.

Indicator	Unitate de măsură	Valoare/Observație (R.Anenii Noi 2024)	Relevanță pentru politica de dezvoltare
Colecția totală de documente	Unități materiale (u.m.)	260.688	Mărimea fondului existent.
Componența colecției	% din total	Cărți: 99,0%	Predominanța materialelor tradiționale, necesitatea diversificării.

Indicator	Unitate de măsură	Valoare/Observație (R.Anenii Noi 2024)	Relevanță pentru politica de dezvoltare
Documente în limba română	% din fond total	66,0%	Relevanța lingvistică a fondului.
Achiziții din buget (anual)	Unități materiale (u.m.)	4.563	Nivelul de completare a fondului.
Valoare achiziții din buget (anual)	Lei	381.063	Nivelul investițiilor în colecții.
Cheltuieli per capita pentru achiziții	Lei/locuitor	4,6	Indicator al subfinanțării, comparativ cu standardele.
Respectarea obligației legale de achiziție (50 titluri/1000 loc.)	Conformitate	Respectată în mediu, Nerespectată în particular	Necesitatea aplicării stricte a legislației.
Rata de înnoire a colecției	% din fond total	1,7%	Mult sub recomandarea IFLA/UNESCO (7-10%), indică îmbătrânirea fondului.
Vârsta medie a fondului documentar	Ani	57	Relevanța și actualitatea colecției.
Biblioteci cu calculatoare	% din total	80,5%	Nivelul inegalității digitale și al infrastructurii IT.
Biblioteci cu site-uri/bloguri	% din total	0%	Capacitatea de prezență online și servicii digitale.

III. Concordanța colecțiilor cu profilul utilizatorilor și nevoile comunității

Metodologii și exemple de evaluare a nevoilor utilizatorilor

Evaluarea nevoilor utilizatorilor este un proces esențial pentru a asigura relevanța colecțiilor și a serviciilor oferite de bibliotecile publice. Aceasta permite identificarea preferințelor de consum informațional, a motivațiilor, satisfacțiilor și dezamăgirilor publicului, oferind informații cruciale pentru dezvoltarea strategiilor de marketing și adaptarea ofertei.

În Republica Moldova, evaluarea bibliotecilor publice se realizează conform unui regulament specific, care include criterii de evaluare a calității și diversității resurselor informaționale, precum și a impactului serviciilor dezvoltate în funcție de nevoile comunității. Acest regulament utilizează standarde precum SM ISO 2789 „Statistici Internaționale de bibliotecă”. Criteriul de „Dezvoltare a colecțiilor” este evaluat prin indicatori precum actualitatea achizițiilor (editate în ultimii 5, 7 sau 10 ani), diversitatea colecțiilor speciale, accesul la baze de date și existența repozitoriilor, alături de indicatori de performanță ca rata de circulație și rata de înnoire.

Exemple concrete de studii de evaluare a nevoilor utilizatorilor includ anchetele anonime organizate de biblioteci și sondajele online realizate prin chestionare detaliate. Aceste studii oferă suport pentru evidențierea de noi strategii de dezvoltare în sfera serviciilor informaționale. Modificările recente ale *Regulamentului privind evaluarea bibliotecilor publice*, aprobate de Guvern, subliniază o orientare către indicatori de performanță adaptați realităților actuale, cu accent pe accesibilitate, educație, cultură, inovare și sprijin pentru comunitate. Această abordare indică o înțelegere crescută a necesității de a alinia colecțiile și serviciile la cerințele dinamice ale publicului.

Preferințele utilizatorilor (ex: resurse electronice, acces la distanță)

Analiza preferințelor utilizatorilor relevă o tendință clară către resursele și serviciile electronice. Un sondaj a arătat că 73,3% dintre utilizatori preferă să obțină informații la distanță, prin poșta electronică, iar platformele educaționale electronice (54,5%) și rețelele de socializare (34,5%) sunt, de asemenea, foarte populare. Această preferință pentru accesul la distanță a fost amplificată în timpul pandemiei, demonstrând importanța serviciilor online și a capacității bibliotecilor de a ghida utilizatorii în „jungla electronică”.

Cu toate acestea, este important de menționat că unii utilizatori încă își doresc comunicarea față-în-față cu bibliotecarii, ceea ce sugerează necesitatea unui model hibrid de servicii. Solicitări de schimbare din partea utilizatorilor includ, în mod predominant, extinderea serviciilor electronice (58,2%) și digitizarea publicațiilor cele mai solicitate (47,9%). Această cerere puternică din partea utilizatorilor pentru resurse și servicii digitale validează direct eforturile naționale de digitalizare. O politică de dezvoltare a colecțiilor trebuie să prioritizeze achizițiile digitale și inițiativele de digitizare nu doar ca pe o actualizare tehnologică, ci ca pe un răspuns direct la nevoile exprimate ale utilizatorilor. Aceasta implică, de

asemenea, necesitatea unor programe continue de alfabetizare digitală pentru utilizatori, pentru a se asigura că aceștia pot exploata pe deplin aceste resurse.

Consortiul „Resurse Electronice pentru Moldova” (REM), înființat în 1999 cu sprijinul EIFL (Electronic Information for Libraries), joacă un rol crucial în asigurarea accesului la o gamă largă de e-resurse academice și științifice pentru bibliotecile membre, inclusiv cele publice. Beneficiile acestui consorțiu includ abonarea comună la resurse electronice și formarea profesională. Consortiul EIFL REM oferă acces la resurse electronice, acestea par a fi predominant academice, ceea ce sugerează o limitare în ceea ce privește e-books-urile de interes general pentru bibliotecile publice.

Provocări în satisfacerea diversității nevoilor comunitare

Satisfacerea diversității nevoilor informaționale ale comunității reprezintă o provocare complexă pentru bibliotecile publice din r. Anenii Noi. Deși nevoile publicului sunt extrem de variate, posibilitățile bibliotecilor de a le satisface sunt adesea limitate.

O provocare majoră este că 53% dintre utilizatori declară că uneori nu găsesc ceea ce caută în bibliotecă. Această situație poate fi atribuită unei neconcordanțe între colecțiile existente și așteptările utilizatorilor, fie din cauza relevanței scăzute a fondului, fie a dificultăților de descoperire a resurselor. De asemenea, doar 1 din 5 persoane se declară foarte familiarizată cu oferta bibliotecii locale, iar 33% consideră că este dificil să viziteze biblioteca. Aceasta indică probleme legate de promovarea serviciilor și de accesibilitatea fizică.

Inegalitatea digitală accentuată este o altă barieră semnificativă. Există o disparitate evidentă între bibliotecile urbane și cele rurale în ceea ce privește dotările și accesul la tehnologie. Această inegalitate digitală înseamnă că resursele electronice și serviciile moderne nu sunt accesibile în mod echitabil tuturor comunităților, în special celor din mediul rural. Această situație subliniază o problemă de echitate în dezvoltarea colecțiilor. O politică de colecții trebuie să abordeze explicit echitatea accesului, ceea ce înseamnă nu doar creșterea resurselor digitale, ci și asigurarea că bibliotecile rurale primesc sprijin țintit pentru infrastructură, formare în alfabetizare digitală și achiziții fizice relevante. Fără o astfel de abordare, sistemul de bibliotecă riscă să accentueze inegalitățile sociale existente, concentrând accesul la informație în zonele urbane. Politică ar trebui să includă măsuri specifice pentru a reduce acest decalaj rural-urban.

IV. Provocări și tendințe în gestionarea și dezvoltarea colecțiilor

Inegalitatea digitală și infrastructura IT

Inegalitatea digitală rămâne una dintre cele mai mari provocări pentru bibliotecile publice din r. Anenii Noi. Dintr-un total de 36 de biblioteci publice, doar 29 (80,5%) dețin calculatoare, nici o bibliotecă nu dispune de site-uri sau bloguri. Această lipsă fundamentală de infrastructură IT limitează drastic capacitatea bibliotecilor de a oferi servicii moderne, de a gestiona eficient colecțiile digitale și de a interacționa cu utilizatorii în mediul online. Există exemple de utilizare a tehnologiei pentru servicii inovatoare, cum ar fi notificările prin SMS sau chat-ul online cu bibliotecarii.

Am identificat provocări semnificative legate de decalajul digital în bibliotecile publice din Moldova, cu un procent redus de biblioteci care dispun de calculatoare și acces la internet. Cu toate acestea, există o tendință clară spre digitalizare, cu inițiative de promovare a resurselor digitale și dezvoltarea de strategii pentru integrarea resurselor electronice și a accesului deschis. Această tranziție către un mediu hibrid, care combină resursele fizice cu cele digitale, reprezintă atât o provocare, cât și o oportunitate majoră pentru biblioteci.

Chiar dacă bibliotecile locale ar primi calculatoare de bază, lipsa unui sistem național de bibliotecă integrat și robust (precum SIBIMOL) le va limita capacitatea de a gestiona și partaja eficient colecțiile digitale, împiedicând accesul fluid pentru utilizatori. O politică de dezvoltare a colecțiilor trebuie să pledeze pentru investiții semnificative și coordonate într-un sistem integrat de bibliotecă la nivel național și în infrastructura de conservare digitală, nu doar în echipamente individuale pentru biblioteci, pentru a permite o transformare digitală reală.

Anul 2025 a fost declarat „*Implicarea bibliotecilor în transformarea digitală: oportunități și provocări*” în Republica Moldova, recunoscând imperativul tehnologiilor informaționale pentru supraviețuirea și dezvoltarea serviciilor.

Finanțarea și sustenabilitatea colecțiilor

Finanțarea bibliotecilor publice provine în principal din bugetele aprobate, care sunt parte a bugetelor locale sau instituționale, dar pot fi completate și din surse externe. Cu toate acestea, datele arată că alocările bugetare sunt adesea insuficiente. Raportul din raionul Anenii Noi demonstrează că autoritățile publice locale nu își îndeplinesc obligația legală de a asigura achizițiile minime de documente, rezultând într-o cheltuială per capita scăzută.

Riscul reducerii bugetelor, în special în urma crizelor precum pandemia, este o preocupare majoră, deoarece spațiile goale ar putea tenta APL-urile să justifice tăieri bugetare. Această situație subliniază necesitatea unui model de finanțare diversificat și sustenabil. O politică de dezvoltare a colecțiilor trebuie să promoveze și să faciliteze o strategie de finanțare diversificată. Aceasta înseamnă nu doar solicitarea de bugete mai mari, ci și dezvoltarea activă a capacităților de scriere de proiecte, atragerea de fonduri de la donatori individuali și corporativi, stabilirea de servicii generatoare de venituri (acolo unde

este permis legal) și consolidarea parteneriatelor care pot aduce resurse externe. Dependența exclusivă de bugete publice, adesea insuficiente, este nesustenabilă.

Strategiile de fundraising pentru organizațiile societății civile din Moldova includ activități generatoare de venituri, donații, filantropie, sponsorizări și programe de granturi. Există platforme de crowdfunding locale (ex: sprijina.md) și internaționale (ex: Gofundme).

Impactul pandemiei și „noi normalități” asupra serviciilor și colecțiilor

Pandemia de COVID-19 a avut un impact profund asupra bibliotecilor publice din Republica Moldova, expunând vulnerabilitățile existente, în special în ceea ce privește infrastructura digitală. Bibliotecile fără tehnologie au fost extrem de limitate în interacțiunea cu utilizatorii, iar utilizarea generală a bibliotecii a scăzut, chiar dacă accesul la resursele online a crescut semnificativ.

Cu toate acestea, pandemia a acționat și ca un catalizator, accelerând tranziția către resurse și servicii digitale. Această criză a evidențiat necesitatea ca bibliotecile să își reinventeze serviciile, să adopte noi abordări și să își consolideze prezența instituțională prin portaluri web. Conceptul de „bibliotecă hibridă”, care combină serviciile fizice și digitale, a devenit un model de viitor recunoscut. Această perioadă a fost un catalizator pentru modernizarea necesară, dar a și scos la iveală slăbiciunile sistemice. O politică de dezvoltare a colecțiilor ar trebui să valorifice lecțiile învățate din pandemie, integrând flexibilitatea și adaptabilitatea în strategiile de achiziție, prioritizând reziliența în furnizarea serviciilor (de exemplu, accesul robust la distanță) și pledând pentru investiții care să prevină viitoarele disfuncționalități. „Noua normalitate” nu este doar o fază tranzitorie, ci o schimbare permanentă care necesită ajustări proactive ale politicilor.

Table 2: Provocări majore și oportunități asociate pentru dezvoltarea colecțiilor

Acest tabel sintetizează principalele provocări și oportunități identificate, oferind o imagine clară a contextului în care trebuie elaborată o politică de dezvoltare a colecțiilor:

Categorie	Provocări majore	Oportunități asociate
Infrastructură și digitalizare	Inegalitatea digitală: doar 80,5% din biblioteci cu calculatoare, 0% cu site-uri/bloguri.	Creșterea accesului la resurse digitale și accelerarea digitalizării. Proiecte naționale și internaționale de digitalizare și modernizare.
Finanțare și sustenabilitate	Subfinanțarea achizițiilor: APL-urile nu respectă obligația legală. Vârsta ridicată a fondului (57 ani) și rata scăzută de înnoire (1,7%). Risc de reduceri bugetare.	Potențial de diversificare a surselor de finanțare prin fundraising, granturi și parteneriate. Existența consorțiului REM pentru acces la e-resurse.
Relevanța colecțiilor și nevoile utilizatorilor	Dificultatea utilizatorilor de a găsi ceea ce doresc (53%) și lipsa familiarității cu oferta (1 din 5). Disparități între bibliotecile urbane și rurale.	Cererea validată a utilizatorilor pentru servicii și resurse electronice (ex: 58,2% extindere servicii electronice, 47,9% digitizare). Dezvoltarea modelului de „bibliotecă hibridă”.
Cadrul normativ și implementare	Discrepanța între cadrul legislativ avansat și implementarea efectivă, în special privind finanțarea.	Cadrul legislativ existent oferă o bază solidă pentru gestionarea și evaluarea colecțiilor.

V. Perspective de dezvoltare și recomandări strategice pentru o politică eficientă

O politică eficientă de dezvoltare și gestionare a colecțiilor în bibliotecile publice din r. Anenii Noi trebuie să fie proactivă, centrată pe utilizator și adaptabilă la schimbările rapide din mediul informațional și tehnologic. Recomandările strategice sunt structurate pe cinci piloni principali:

A. Îmbunătățirea achizițiilor și relevanței fondului

Pentru a asigura relevanța și actualitatea fondului, este imperativă o schimbare de la o achiziție pasivă la o construcție proactivă și centrată pe comunitate a colecției. Aceasta implică o serie de strategii adaptate nevoilor actuale și viitoare. În primul rând, trebuie prioritizate achizițiile de documente recente, ideal cele editate în ultimii 5-7 ani, pentru a crește semnificativ relevanța colecției. Politica ar trebui să vizeze asigurarea unui caracter enciclopedic al colecțiilor, răspunzând nevoilor întregii comunități, cu o atenție deosebită pentru beletristică și cartea pentru copii, care, conform recomandărilor IFLA, ar trebui să constituie până la 70% din totalul colecției unei biblioteci publice.

Este esențială colaborarea cu alte biblioteci din aceeași zonă geografică pentru „partajarea” achizițiilor, evitând astfel duplicarea și optimizând resursele. De asemenea, politica de achiziție trebuie să ia în considerare toate formatele (tipărit, electronic, audiovizual), punând accent pe durabilitate, ușurință în utilizare și adecvarea formatului la subiect. Deciziile de achiziție ar trebui să fie ghidate de structura demografică a comunității, cererea existentă și fondurile deja deținute.

Diversificarea surselor de completare este crucială. Pe lângă bugetul public, trebuie încurajată implicarea activă în atragerea de donații. Participarea la programe naționale și internaționale de schimb interbibliotecar și valorificarea proiectelor naționale și internaționale pentru achiziții specifice sau colecții tematice sunt, de asemenea, esențiale.

Pentru a asigura caracterul actual, activ și selectiv/calitativ al colecțiilor, este necesară o politică clară de eliminare (weeding) și conservare. Eliminarea regulată a materialelor depășite sau neutilizate, pe baza unor criterii precum vechimea, utilizarea, actualitatea informației, starea fizică și duplicarea, este la fel de importantă ca și achiziția. Accentul trebuie pus pe calitate, nu doar pe cantitate, asigurându-se că materialele selectate se aliniază misiunii bibliotecii și nevoilor comunității. Proiectele de lectură sunt, de asemenea, o modalitate de a promova colecțiile și de a implica comunitatea.

B. Dezvoltarea colecțiilor digitale și promovarea accesului deschis

Dezvoltarea colecțiilor digitale și promovarea accesului deschis (Open Access) sunt piloni esențiali pentru o infrastructură națională a cunoașterii cu adevărat accesibilă. Aceasta implică accelerarea digitalizării patrimoniului cultural și crearea de conținut born-digital. Prioritizarea digitalizării lucrărilor valoroase de patrimoniu pentru conservare și acces și dezvoltarea Bibliotecii Naționale Digitale „Moldavica”, cu integrarea acesteia în platforme europene precum Europeana, sunt direcții strategice. De asemenea, trebuie încurajată crearea și achiziția de conținut born-digital.

Rolul consorțiilor, precum „Resurse Electronice pentru Moldova” (REM), este vital în asigurarea accesului la e-resurse. Politică ar trebui să promoveze și să extindă apartenența la REM, care oferă acces la o gamă largă de e-resurse academice și promovează Open Access. De asemenea, ar trebui valorificate acordurile EIFL care oferă taxe de procesare a articolelor (APC) reduse sau anulate pentru autorii moldoveni care publică în jurnale Open Access.

Integrarea în sisteme și platforme digitale naționale și europene este crucială. Dezvoltarea unui câmp informațional integrat pentru biblioteci, cum ar fi SIBIMOL (Sistemul Integrat al Bibliotecilor Informatizate din Moldova), care vizează crearea unui catalog național colectiv partajat și facilitarea împrumutului interbibliotecar de documente digitale, este o prioritate. Promovarea politicilor Open Access și a repozitoriilor instituționale este esențială pentru a asigura accesul liber la rezultatele cercetării. Această abordare strategică va permite trecerea de la colecții digitale izolate la o bază de cunoștințe națională cu adevărat interconectată și accesibilă.

C. Consolidarea evaluării continue a nevoilor utilizatorilor

Dezvoltarea colecțiilor trebuie să fie un proces continuu, bazat pe o buclă de feedback constantă, alimentată de evaluarea sistematică a nevoilor utilizatorilor. Aceasta implică implementarea sistematică a sondajelor și studiilor de caz. Bibliotecile ar trebui să efectueze în mod regulat sondaje de utilizator (atât online, cât și offline) pentru a înțelege preferințele acestora, nivelurile de satisfacție și schimbările dorite. Este important să se utilizeze diverse metode de sondare a publicului, inclusiv cele adaptate pentru mediul rural. Analiza datelor de circulație și a solicitărilor utilizatorilor este, de asemenea, esențială pentru a informa deciziile de achiziție.

Utilizarea datelor pentru ajustarea politicilor de dezvoltare a colecțiilor este fundamentală. Rezultatele evaluărilor trebuie să informeze și să modeleze direct politica de dezvoltare a colecțiilor, transformând-o într-un document viu, care răspunde nevoilor comunității. „Regulamentul privind evaluarea bibliotecilor publice” oferă un cadru pentru acest proces, cu indicatori specifici pentru dezvoltarea și gestionarea colecțiilor. Această abordare transformă dezvoltarea colecțiilor dintr-o sarcină administrativă într-un proces strategic, receptiv și bazat pe dovezi.

D. Mecanisme de finanțare și parteneriate durabile

Pentru a asigura sustenabilitatea colecțiilor, este necesară o schimbare de paradigmă în finanțarea bibliotecilor, trecând de la o dependență pasivă la o autonomie financiară strategică, prin colaborare. Aceasta implică diversificarea surselor de finanțare. Pe lângă pledarea pentru alocări bugetare crescute și consistente din partea autorităților publice locale, pentru a îndeplini mandatele legale de achiziție, bibliotecile trebuie să urmărească în mod proactiv granturi și proiecte naționale și internaționale. Programe precum „Acces la cultură 2025” și granturile internaționale (Proiectul STRIVE) reprezintă oportunități semnificative.

Dezvoltarea de campanii structurate de fundraising, valorificarea platformelor de crowdfunding și solicitarea de donații de la persoane fizice și corporații sunt esențiale. De asemenea, explorarea activităților generatoare de venituri, acolo unde legislația permite, poate contribui la sustenabilitate.

Dezvoltarea parteneriatelor cu instituții publice, private și cu comunitatea este vitală. Formalizarea parteneriatelor cu autoritățile locale, instituțiile de învățământ, ONG-urile și mediul de afaceri pentru proiecte comune și finanțare și colaborarea cu alte biblioteci pentru achiziții partajate și partajarea resurselor pot optimiza utilizarea resurselor. Implicarea activă a comunității în activitățile bibliotecii și în eforturile de fundraising consolidează sprijinul și proprietatea locală.

E. Cadrul legislativ și politicile interne

Politica de dezvoltare a colecțiilor ar trebui să servească drept instrument pentru standardizare și asigurarea calității. Aceasta necesită revizuirea și actualizarea politicilor de dezvoltare a colecțiilor la nivel local, în concordanță cu legislația națională și standardele internaționale. Politicile locale de dezvoltare a colecțiilor (PDC) trebuie să fie aliniate cu „Regulamentul privind gestionarea colecțiilor de bibliotecă” și cu „Regulamentul privind evaluarea bibliotecilor publice”.

Integrarea standardelor și recomandărilor internaționale de la IFLA/UNESCO, cum ar fi rata recomandată de înnoire a colecției, este crucială. PDC-urile ar trebui să definească clar scopul, principiile (libertatea intelectuală, accesul liber, caracterul enciclopedic, relevanța) și criteriile de selecție și achiziție. De asemenea, politicile ar trebui să includă prevederi explicite pentru deselectie (eliminare) și conservare.

Tabel 3: Criterii de evaluare a colecțiilor conform reglementărilor din Republica Moldova, cu sugestii de indicatori pentru o politică de dezvoltare

Acest tabel detaliază criteriile de evaluare a colecțiilor conform reglementărilor naționale și propune indicatori suplimentari pentru o politică de dezvoltare robustă și orientată spre performanță.

Domeniul de evaluare	Criteriu de evaluare	Indicatori activi	Sugestii de indicatori pentru politica de dezvoltare
Domeniul B: Resurse informaționale	1. Acces liber la colecții	Nu mai puțin de 10% acces liber la raft.	Creșterea procentului de acces liber la raft; Promovarea vizibilității și accesibilității fizice a colecțiilor relevante.
	2. Catalogul bibliotecii	Catalog tradițional; Catalog electronic (online/offline); Respectarea standardelor în catalogare.	Accelerarea conversiei catalogului tradițional în electronic; Asigurarea accesului online la catalog; Implementarea unui sistem integrat de bibliotecă la nivel național (ex: SIBIMOL).
	3. Dezvoltarea colecțiilor	Achiziții editate în ultimii 5/7/10 ani (valori de referință); Colecții variate conform necesităților utilizatorilor; Colecții speciale; Acces la baze de date; Repozitoriu; Rata de circulație (≥ 0.7 împrumuturi/unitate/an); Rata de înnoire a colecției ($\geq 0.5\%$, $\geq 1\%$).	Stabilirea unor ținte anuale clare pentru rata de înnoire (ex: ținta IFLA/UNESCO de 7-10%) ; Alocarea de bugete dedicate achizițiilor de materiale noi și relevante; Dezvoltarea strategică a colecțiilor digitale și a bazelor de date, inclusiv prin consorții (ex: REM) ; Crearea și promovarea de repozitorii instituționale.
	4. Gestionarea colecțiilor	Registrul de mișcare a fondului; Registrul inventar; Acte de predare-primire.	Asigurarea conformității stricte cu reglementările naționale de gestionare ; Implementarea de soluții software pentru o gestionare eficientă și transparentă a fondurilor; Formarea continuă a personalului în managementul colecțiilor, inclusiv al celor digitale.

VI. Concluzii: Viziune pentru viitorul colecțiilor în bibliotecile publice din r.Anenii Noi

Evaluarea stării și dinamicii colecțiilor din bibliotecile publice ale raionului Anenii Noi relevă un sistem într-o etapă de tranziție, confruntat cu provocări semnificative, dar și cu oportunități substanțiale de dezvoltare. Predominanța fondurilor tradiționale, rata lentă de înnoire și subfinanțarea cronică, alături de decalajul digital pronunțat între mediul urban și rural, reprezintă obstacole majore în asigurarea relevanței și accesibilității colecțiilor. Cu toate acestea, cadrul legislativ existent, cererea crescândă a utilizatorilor pentru resurse digitale și inițiativele naționale de digitalizare oferă o bază solidă pentru o transformare strategică.

Pentru a asigura un viitor prosper pentru colecțiile bibliotecilor publice este necesară o politică de dezvoltare și gestionare dinamică, centrată pe utilizator și flexibilă. Aceasta trebuie să adopte o abordare hibridă, integrând armonios resursele fizice și digitale. Un accent deosebit se impune pe îmbunătățirea achizițiilor și a relevanței fondului prin strategii

proactive și diversificarea surselor de completare, inclusiv prin donații și proiecte. Dezvoltarea colecțiilor digitale și promovarea accesului deschis, prin accelerarea digitalizării patrimoniului și integrarea în sisteme naționale și internaționale, sunt imperative. Consolidarea evaluării continue a nevoilor utilizatorilor, utilizând datele colectate pentru ajustarea constantă a politicilor, va asigura că bibliotecile rămân receptive la cerințele comunității. Nu în ultimul rând, este crucială dezvoltarea unor mecanisme de finanțare diversificate și a unor parteneriate durabile, care să asigure sustenabilitatea pe termen lung, depășind dependența exclusivă de bugetele publice.

Apelul la acțiune este clar: fundamentarea unei politici dinamice și centrate pe utilizator necesită un efort colaborativ și susținut din partea decidenților politici, a bibliotecarilor, a liderilor comunitari și a entităților de finanțare. O astfel de politică, concepută ca un document viu, supus revizuirii și adaptării continue la progresele tehnologice și la evoluția comportamentelor utilizatorilor, este cheia pentru a asigura că bibliotecile publice din Republica Moldova își mențin rolul vital, relevant și accesibil, contribuind activ la dezvoltarea și bunăstarea comunităților pe care le deservesc.

Cercetare biblioteconomică.**Necesități de formare continuă pentru bibliotecari în rețeaua teritorială de biblioteci publice și biblioteci școlare din raionul Anenii Noi (septembrie 2025)**

„Viitorul bibliotecilor e scris de capacitatea personalului lor de a învăța continuu.”

Introducere

În era transformării digitale accelerate, rolul bibliotecii a evoluat fundamental, trecând de la cel de simplu păstrător de carte la cel de hub comunitar și navigator în oceanul informațional. Această schimbare tectonică pune o presiune constantă asupra personalului de specialitate, solicitându-i nu doar cunoștințe biblioteconomice clasice, ci și competențe noi, esențiale: de la alfabetizare digitală avansată și managementul bazelor de date, la comunicare interculturală și facilitarea de evenimente.

Fără o adaptare proactivă a cunoștințelor și abilităților, decalajul dintre cerințele pieței și expertiza personalului riscă să devină o barieră în calea relevanței instituționale.

Prezenta **cercetare** își propune, drept **scop**, să identifice și să cartografieze cu precizie necesitățile actuale și viitoare de formare continuă a personalului de specialitate din biblioteci. Prin stabilirea unui profil clar al competențelor deficitare, studiul nostru va servi drept bază pragmatică pentru elaborarea unor programe de formare eficiente, asigurând astfel că bibliotecile de mâine sunt conduse de profesioniști pregătiți să ghideze comunitățile în peisajul informațional dinamic.

Obiectivele principale ale cercetării:

O1: Evaluarea nivelului actual al competențelor. Să se identifice și să se descrie nivelul actual al competențelor profesionale deținute de personalul de specialitate, cu accent pe ariile considerate esențiale (competențe digitale, managementul informației, servicii comunitare);

O2: Cartografierea programelor de formare existente. Să se documenteze și să se analizeze tipurile, frecvența și eficacitatea programelor de formare continuă la care personalul a participat în ultimii ani, inclusiv modalitățile preferate (online, față în față);

O3: Identificarea percepției profesionale. Să se determine percepția personalului însuși asupra propriilor deficite de cunoștințe și abilități (nevoi subiective de formare) și asupra provocărilor întâmpinate în activitatea zilnică;

O4: Identificarea decalajului de competențe. Să se stabilească decalajul dintre competențele actuale ale personalului și competențele necesare pentru a răspunde cerințelor noilor roluri ale bibliotecii;

O5: Prioritizarea ariei de formare. Să se clasifice și să se prioritizeze temele de formare continuă în funcție de impactul lor potențial asupra calității serviciilor oferite și de urgența percepută de instituție;

O6: Analiza factorilor influenți: Să se exploreze factorii organizaționali și individuali care influențează participarea la programele de formare (buget, timp alocat, suport managerial, motivație personală);

O7: Elaborarea profilului de formare: Să se formuleze un profil al nevoilor de formare structurat și detaliat, servind ca bază pentru dezvoltarea unui curriculum de formare actualizat și relevant;

O8: Propunerea de strategii optime: Să se recomande strategii și metodologii eficiente de livrare a formării, adaptate la specificul activității bibliotecare;

O9: Schițarea unui plan de acțiune: Să se propună un set de măsuri concrete și fezabile pentru integrarea formării continue ca element strategic permanent în politica de resurse umane a bibliotecilor.

Actualitatea cercetării

Cercetarea privind necesitățile de formare continuă a personalului din biblioteci nu este doar oportună, ci esențială în contextul actual, fiind dictată de o serie de factori de transformare majori: schimbarea de paradigmă a bibliotecii, imperativul competențelor digitale avansate și capacitatea de a răspunde la nevoile comunității în transformare.

Rolul bibliotecii s-a redefinit rapid de la depozit de informații la spațiu de creație și conectare socială (hub comunitar). Această evoluție presupune că personalul trebuie să treacă de la sarcini preponderent administrative și de colecție la roluri de facilitator, ghid digital și manager de proiecte comunitare. Fără o formare adecvată, bibliotecile riscă să devină irelevante în fața altor furnizori de servicii educaționale și informaționale.

Actualitatea cercetării este confirmată și de nevoia stringentă de a gestiona ecosistemul digital al bibliotecii: necesitatea de a conserva colecțiile digitale și de a gestiona drepturile de autor în mediul online; dezvoltarea și implementarea de cursuri, ateliere și resurse educaționale online, utilizarea datelor despre cititori și servicii pentru a optimiza și personaliza oferta. Aceste competențe nu sunt optionale, ci reprezintă nucleul funcționării moderne a instituției.

Bibliotecarul devine un agent al incluziunii sociale și digitale. Cercetarea este actuală deoarece vizează competențe necesare pentru: formarea personalului în domeniul alfabetizării media și a verificării faptelor, asistarea categoriilor vulnerabile (vârstnici, persoane din medii defavorizate) în accesarea și utilizarea tehnologiei, precum și promovarea serviciilor în mediile sociale și adaptarea la așteptările publicului tânăr.

Prin urmare, studiul de față este extrem de actual deoarece nu analizează doar ce ar trebui să știe personalul, ci de ce și cum trebuie să învețe rapid pentru a menține viziunea strategică și viabilitatea pe termen lung a bibliotecilor în societatea cunoașterii. Oferă o bază empirică necesară pentru deciziile de investiție în resurse umane la nivel raional și instituțional.

Metodologia cercetării

Cercetarea a inclus colectarea de date prin metoda chestionarelor distribuite personalului de specialitate din bibliotecile publice și cele școlare din r. Anenii Noi și analiza statistică a datelor. Chestionarul online a fost distribuit prin e-mail personalului de specialitate din biblioteci.

Participanți la sondaj: (30 respondenți din 53) 57% din personalul de specialitate din bibliotecile publice și cele școlare.

Structura Cercetării biblioteconomice:

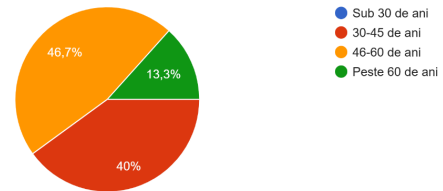
- I. Date generale (2 întrebări de selectare);
- II. Competențe profesionale (2 întrebări de selectare);
- III. Competențe digitale (3 întrebări de selectare);
- IV. Preferințe de formare (2 întrebări: 1 de selectare și 1 deschisă).

Rezultatele cercetării:

I. Date generale

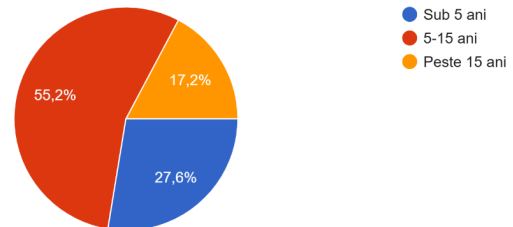
1) **Vârsta**, majoritatea respondenților sunt în categoriile de vârstă 30-45 de ani (12 persoane, circa 40%) și categoria de vârstă 46-60 ani (14 persoane, circa 46,7%).

Vârsta:
30 de răspunsuri

2) **Vechimea în profesie**, respondenții au experiențe variate, dar marea majoritate 16 persoane (circa 55,2%) au experiență de muncă între 5-15 ani, 8 respondenți (circa 27,6%) dețin experiență de muncă sub 5 ani, iar 5 respondenți (circa 17,2%) experiență peste 15 ani.

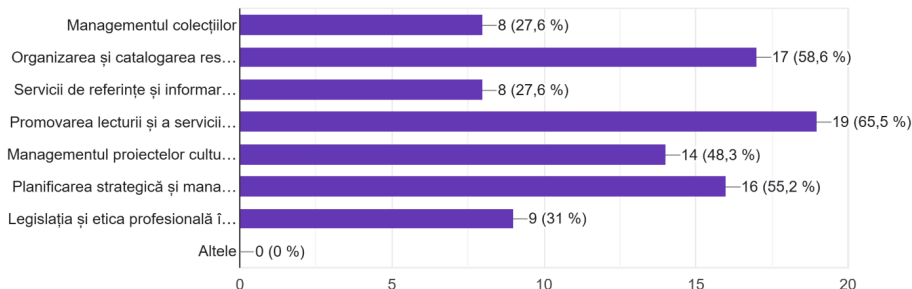
Vechimea în profesie:
29 de răspunsuri

II. Competențe profesionale

Ce aspecte ale muncii dumneavoastră ați dori să le aprofundați în cadrul activităților de formare?
(Puteți bifa mai multe opțiuni)

29 de răspunsuri

3) *Ce aspecte ale muncii dumneavoastră ați dori să le aprofundați în cadrul activităților de formare?*

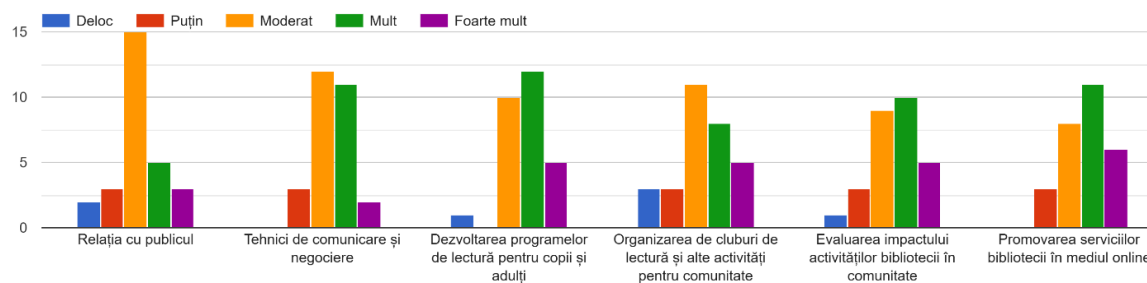
La această întrebare 19 respondenți (circa 65,5%) își doresc aprofundarea cunoștințelor legate de promovarea lecturii și a serviciilor bibliotecii (evenimente, parteneriate, comunicare), 17 respondenți (circa 58,6%) necesită aprofundarea cunoștințelor ce țin de organizarea și catalogarea resurselor informaționale, 16 respondenți (circa 55,2%) au necesitatea în aprofundarea

cunoștințelor de planificare strategică și managerială a bibliotecii, 14 respondenți (circa 48,3%) doresc aprofundarea aspectelor legate de managementul proiectelor culturale și comunitare, 9 respondenți (circa 31%) necesită cunoștințe aprofundate în domeniul legislației și eticii profesionale în biblioteconomie, iar câte 8 respondenți își doresc aprofundarea cunoștințelor în ce privește managementul colecțiilor și serviciile de referințe și informare a utilizatorilor.

4) În ce măsură considerați că aveți nevoie de formare în următoarele domenii?

La această întrebare cei mai mulți respondenți au selectat următoarele nevoi de formare: 15 respondenți în măsură moderată au nevoie de formare ce privește relația cu publicul; 12 respondenți în măsură moderată au nevoie de tehnici de comunicare și negociere; 12 respondenți necesită mult dezvoltarea programelor de lectură pentru copii și adulți; 11 respondenți necesită în măsură moderată formare cu referire la organizarea de cluburi de lectură și alte activități pentru comunitate; 10 respondenți necesită mult formare ce ține de evaluarea impactului activităților bibliotecii în comunitate; 11 respondenți necesită mult formare în domeniul promovării serviciilor bibliotecii în mediul online.

În ce măsură considerați că aveți nevoie de formare în următoarele domenii? (Bifați o singură opțiune pentru fiecare rând)

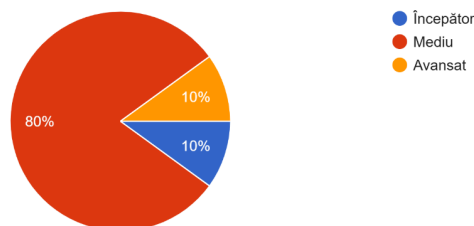

III. Competențe digitale

5) Ce nivel de competențe aveți?

Majoritatea respondenților – 24 persoane (circa 80%) se identifică cu nivelul mediu de competențe digitale. Este îmbucurător faptul că 3 respondenți (circa 10%) se consideră avansați în competențe digitale.

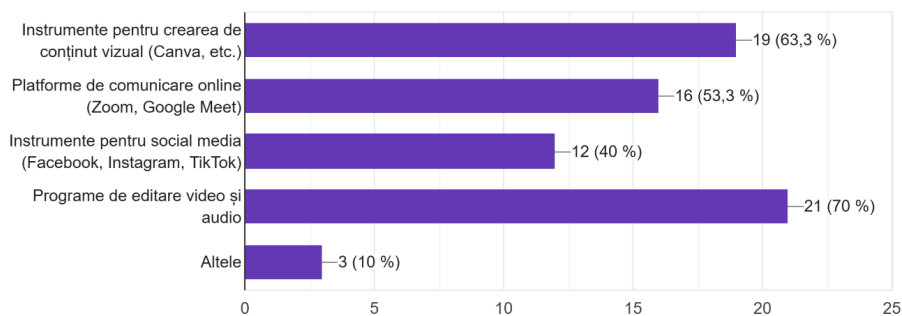
Ce nivel de competențe digitale aveți?
30 de răspunsuri

6) Ce tip de aplicații sau instrumente digitale ați dori să învățați să folosiți mai bine pentru munca la bibliotecă?

Ce tip de aplicații sau instrumente digitale ați dori să învățați să folosiți mai bine pentru munca la bibliotecă? (Puteți bifa mai multe opțiuni)

30 de răspunsuri

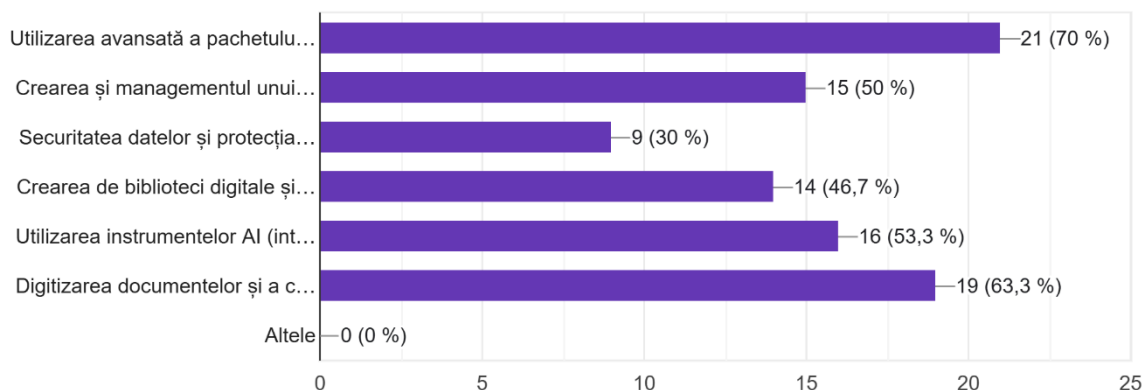
La această întrebare 21 de respondenți (circa 70%) doresc să învețe programe de editare video și audio; 19 din respondenți (circa 63,3%) doresc să cunoască instrumente pentru crearea de conținut vizual; 16 respondenți (circa 53,3%) doresc cunoașterea mai aprofundată a platformelor de comunicare; 12 respondenți (circa 40%) necesită cunoașterea mai bună a instrumentelor pentru social media.

7) Ce cursuri de formare în domeniul digital considerați a fi cele mai utile?

La această întrebare 21 de respondenți (circa 70%) consideră drept cele mai utile formările pentru utilizarea avansată a pachetului Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); 19 respondenți (circa 63,3%) consideră utile formarea în ce privește digitizarea documentelor și a colecțiilor de bibliotecă; 16 respondenți (circa 53,3%) consideră utilă formarea în utilizarea instrumentelor AI în munca de bibliotecar, 15 respondenți (circa 50%) consideră utile aspectele legate de crearea și managementul unui web site/blog al bibliotecii și doar 9 respondenți (circa 30%) consideră utilă formarea în domeniul securității datelor și protecția informațiilor personale.

Ce cursuri de formare în domeniul digital considerați a fi cele mai utile? (Puteți bifa mai multe opțiuni)

30 de răspunsuri

Corelații între variabile

Vechimea în profesie vs. Nevoi digitale

Există o corelație între vechimea în profesie și nevoia de formare a competențelor digitale conform chestionarului studiat prezentată în felul următor: respondenții care au o vechime în profesie de sub 5 ani cel mai des au nevoie de formare în utilizarea avansată a pachetului Microsoft Office (Word, Excel, Power Point), cunoașterea platformelor de comunicare online, precum și cunoașterea programelor de editare video și audio. Iar pe de altă parte respondenții cu o vechime în profesie de peste 15 ani au considerat drept utile și necesare de aprofundat următoarele aspecte: securitatea datelor și protecția informațiilor personale, utilizarea instrumentelor AI în munca de bibliotecar, cunoașterea aprofundată a instrumentelor de creare a conținutului digital și digitizarea documentelor și a colecțiilor.

Nevoi digitale	Vechimea în profesie
Utilizarea avansată a pachetului Microsoft Office	Cursul cel mai solicitat (70%). Solicitat în special de personalul cu vechime sub 5 ani.
Digitizarea documentelor și a colecțiilor	Considerat util de 63,3%. Prioritar pentru personalul cu vechime peste 15 ani.
Utilizarea Instrumentelor de Inteligență Artificială (AI)	Solicitat de 53,3% și de personalul cu vechime mare.
Crearea și managementul unui website/blog	Solicitat de 50% din respondenți.
Instrumente digitale pentru catalogare și gestionarea colecțiilor	Sugestie suplimentară din partea respondenților, relevantă pentru nevoia de organizare a resurselor (58,6%).

Vârstă vs Nivel autoevaluat de competențe digitale

Analizând chestionarul am constatat că 3 respondenți care au vârsta peste 60 de ani s-au autoevaluat cu nivelul începător de competențe digitale, ceea ce constituie 75% din toți respondenții încadrați în această categorie de vârstă. Iar vârsta respondenților care s-au autoevaluat cu nivel avansat de competențe digitale se distribuie după cum urmează: 2 respondenți cu vârsta 30-45 de ani și 1 respondent cu vârsta 46-60 de ani.

Vechimea în profesie vs Nivel autoevaluat de competențe digitale

Toți 3 respondenții care s-au autoevaluat cu nivel începător de competențe digitale au o vechime în profesie de sub 5 ani. Pe de altă parte cei 5 respondenții care au vechimea în muncă peste 15 ani s-au autoevaluat cu nivel mediu de competențe digitale.

V. Preferințe de formare

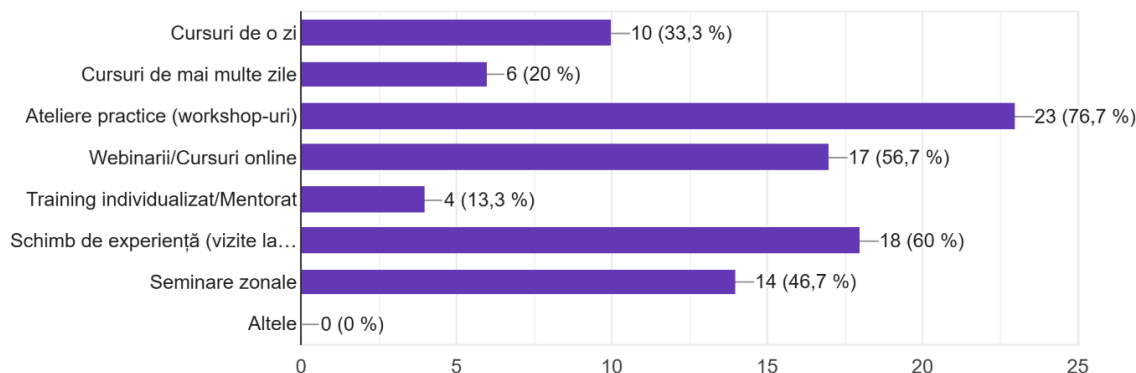
8) Ce format de formare preferați?

Respondenții la această întrebare au avut posibilitatea să selecteze mai multe opțiuni, iar preferințele de formare sunt reprezentate în felul următor: majoritatea respondenților – 23 persoane (circa 76,7%) preferă atelierelor practice (workshop-urile); 18 respondenți (circa 60%) prefer schimbul de experiență (vizite la alte biblioteci); 17 respondenți (circa 56,7) optează pentru webinarii; 14 respondenți (circa 46,7%) prefer seminarele zonale; 10 respondenți (circa 33,3%) optează pentru cursuri de o zi cu prezență fizică.

4 respondenți preferă mentorat și traininguri individualizate pentru a-și crește competențele profesionale.

Ce format de formare preferați? (Puteți bifa mai multe opțiuni)

30 de răspunsuri

9) Comentarii sau sugestii suplimentare pentru viitoarele programe de formare

Această întrebare deschisă nu a fost una obligatorie și respectiv nu toți respondenții au dat răspunsuri. În continuare vom prezenta comentariile respondenților după cum urmează:

- ✓ De realizat un concurs cu biblioteca școlară;
- ✓ Studiu asupra programelor, pentru bibliotecă;
- ✓ Utilizarea instrumentelor digitale pentru catalogare, gestionarea colecțiilor și activități interactive cu cititorii;
- ✓ Studiul asupra programului excel;
- ✓ Toate instruirile sunt binevenite și sunt mereu deschisă pentru noi informații;
- ✓ Participarea la concursuri naționale și internaționale legate cu STEAM și biblioteca.

Concluzii

Cercetarea privind „Necesități de formare continuă pentru bibliotecari” din raionul Anenii Noi a relevat un profil al personalului caracterizat de experiență profesională consolidată și o nevoie acută de adaptare la cerințele digitale și comunitare moderne.

Pe baza rezultatelor obținute în urma acestui studiu se pot formula următoarele concluzii:

<i>Categorii</i>	<i>Indicatori</i>	<i>Constatarea</i>
Profilul personalului (Date generale)	Vârsta și vechimea	Majoritatea personalului se încadrează în categoriile de vârstă 30-60 de ani (circa 86,7%) și deține o experiență profesională de 5-15 ani (circa 55,2%). Acest profil indică o forță de muncă stabilă, dar care necesită actualizarea constantă a cunoștințelor pentru a menține relevanța instituțională.
Nevoi de formare pe competențe profesionale	Prioritate absolută -promovarea	Cea mai mare nevoie de aprofundare (65,5%) vizează promovarea lecturii și a serviciilor bibliotecii (evenimente, parteneriate, comunicare).
Prioritizarea	Priorități tehnice	O nevoie ridicată se înregistrează în organizarea și catalogarea resurselor (58,6%), indicând fie lacune în standardele curente, fie o necesitate de trecere la instrumente moderne de catalogare.
	Priorități manageriale	Un procent semnificativ solicită formare în planificare strategică și management (55,2%) și managementul proiectelor culturale și comunitare (48,3%).
	Nevoi autopercepute	Personalul percepe o nevoie „Multă” de formare în dezvoltarea programelor de lectură (copii și adulți) și în promovarea serviciilor în mediul online.
Nevoi de formare pe competențe digitale	Nivel mediu dominant	80% dintre respondenți se autoevaluează la nivelul mediu de competențe digitale. Acest lucru confirmă existența unui decalaj între competențele actuale și cele necesare pentru a fi „ghid digital”.
	Instrumente solicitate	Nevoia cea mai stringentă (circa 70%) vizează programe de editare video și audio. Urmează instrumentele pentru crearea de conținut vizual (Canva, etc. – 63,3%). Aceasta sugerează o orientare puternică a bibliotecarilor către producția de conținut atractiv pentru promovare.
	Cursuri digitale utile	Cele mai solicitate cursuri sunt cele de utilizare avansată a pachetului Microsoft Office (70%) și digitizarea documentelor și a colecțiilor (63,3%), alături de utilizarea instrumentelor AI (53,3%).
	Matode practice	Respondenții preferă net atelierelor practice (workshop-uri) (76,7%) și schimbul de experiență (vizite la alte biblioteci) (60%). Acest lucru indică o respingere a formării pur teoretice în favoarea învățării bazate pe aplicare directă și mentorat

Recomandări

Pe baza concluziilor, se impune un plan de acțiune strategic focalizat pe dezvoltarea accelerată a competențelor de promovare, digitizare și management de proiect:

<i>Nr d/o</i>	<i>Priorități</i>	<i>Descrierea succintă a activităților</i>
1.Recomandări strategice de conținut (Elaborarea profilului)		
1.1	<i>Marketing și PR digital</i>	De organizat ateliere practice de tip <i>workshop</i> axate pe: a) Producția de conținut , prin utilizarea avansată a instrumentelor de editare video/audio și <i>design</i> vizual (Canva, etc.); b) Promovare online , prin strategii eficiente de utilizare a rețelelor sociale (Facebook, Instagram, TikTok) și comunicare în mediul online.
1.2	<i>Managementul colecțiilor digitale</i>	Cursuri practice de digitizare a documentelor și colecțiilor și module despre crearea și managementul de biblioteci digitale.
1.3	<i>Viziune și Leadership</i>	Organizarea de seminare zonale și cursuri de management pentru planificare strategică, management de proiect și evaluarea impactului activităților în comunitate.
2. Recomandări metodologice		
2.1	<i>Formatul activităților de formare</i>	Se recomandă ca minimum 70% din programele de formare să fie sub formă de ateliere practice (workshop-uri) și schimburi de experiență, deoarece acestea sunt preferate de personal.
2.2	<i>Mentorat și training individualizat</i>	Având în vedere că 10% din personal se declară avansat în competențe digitale, se poate institui un program de mentorat intern pentru a valorifica expertiza existentă și a oferi training individualizat celor care solicită.
3. Recomandări suplimentare		
3.1	<i>Dezvoltarea modulelor specifice</i>	De explorat și dezvoltat module specifice bazate pe sugestiile deschise, precum: <i>Utilizarea instrumentelor digitale pentru catalogare și activități interactive și participarea la concursuri naționale și internaționale legate de STEAM.</i>
3.2	<i>Utilizarea instrumentelor AI</i>	De inclus un modul de <i>Utilizare a instrumentelor AI</i> în munca de bibliotecar (solicitat de 53,3%) pentru optimizarea muncii curente (catalogare, referințe).

Aceste recomandări vor contribui la integrarea formării continue ca element strategic permanent, asigurând că personalul de specialitate din bibliotecile publice și bibliotecile școlare poate răspunde eficient la evoluțiile rolului bibliotecii în societate.

Elaborarea profilului de formare a personalului de specialitate din biblioteci ar putea fi îndeplinit prin elaborarea planului de formare pe module: *Modulul 1: Marketing digital (30 ore); Modulul 2: Management de proiect (20 ore); Modulul 3: Instrumente AI pentru bibliotecari (10 ore)*, etc. Implementarea cu succes a programelor de formare propuse va transforma personalul în agenți de schimbare activi, asigurând astfel că biblioteca rămâne un pilon vital și adaptabil în dezvoltarea comunităților din raionul Anenii Noi pentru anii ce vin. Măsurile schițate reprezintă nu o cheltuială, ci o investiție strategică în viitorul instituțional.

Lecturi profesionale recomandate pentru personalul de specialitate din biblioteci

1. **Biblioteconomie și științe ale informării** : Manual practic / Ludmila Corghenci, Elena Pintilei, Renata Cozonac [et al.] ; coordonatori: Ludmila Corghenci, Vera Osoianu ; director general: Elena Pintilei ; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Biblioteca Națională a Republicii Moldova. – Chișinău : BNRM, 2020. – 252 p. : tab. Cerințe sistem: PDF Reader. Aut. sunt indicați pe vs. f. de tit. – Bibliogr.:p. 208-229 (137 tit.). – Referințe bibliogr. la sfârșitul anexelor. ISBN 978-9975-3425-3-7.02(075)
2. **Dezvoltarea competențelor din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții: rolul și locul lecturii: Suport metodologic și educațional în sprijinul realizării Programului Național LecturaCentral, ediția a 4-a, 2021** / Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Direcția Cercetare și Dezvoltare în Biblioteconomie și Științe ale Informării ; director general: Elena Pintilei ; echipa de autori: Vera Osoianu, Ludmila Corghenci, Ecaterina Dmitric [et al.] ; coordonator de ediție: Vera Osoianu. – Chișinău : BNRM, 2021. – 95 p. : fig., tab. Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – 10 ex. ISBN 978-9975- 3510-3-4. 028(082)
3. **GOIAN, Natalia. Prelucrarea Informației: În 2 vol. : manual pentru bibliotecile publice** / Natalia Goian; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; Univ. de Stat din Moldova, Chișinău, 2020. Vol. 2. 232 p.: Bibliogr. : p. 85-86.
4. **KULIKOSKI, Lidia. Ludicul în activitatea bibliotecii publice. Vademecum pentru bibliotecari**/ Lidia Kulikovski; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; redactare bibliografică: Claudia Tricolici. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2020 (Tipogr. „Garomont Studio”). – 200 p. – („Colecția de buzunar”, ISBN). 100 ex.
5. **Lectura și scările: Culegere de articole : [în vol.]** / Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Clubul Literar „Homo Aestheticus”; director general: Elena Pintilei;consultant științific, prefață: Iulian Filip ; coordonator de ediție: Victoria Vasilica. –Chișinău : BNRM, 2021 (Tipogr. „Primex-Com”) . – ISBN 978-9975-3510-1-0.Vol. 2. – 2021. – 232 p. : fig., fot. color, tab. – Pref., rez. paral.: lb. rom., engl. – Texte :lb. rom., engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. și în subsol. – 30 ex. – ISBN 978-9975-3510- 2-7.028(082)=135.1=111
6. **Buletinul metodic „Cartea. Biblioteca. Cititorul”** <https://www.bncreanga.md/publicatii>;
7. **Centru de Resurse BNRM:** <http://resurse.bnrm.md/ro/for-public-libraries/resource-center>;
8. **Repozitoriul Național MoldLIS,** <http://moldlis.bnrm.md> ;
9. **Magazin bibliologic: Revistă științifică și bibliopraxiologică** / editori: Ministerul Culturii al Republicii Moldova, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Societatea Științifică de Bibliofilie și Ex-libris „Paul Mihail” din Moldova ; directorul publicației: Elena Pintilei ; redactor-șef: Ludmila Corghenci. - Chișinău : BNRM, 2025. – ISSN 1857-1476.